

**Π.Μ.Σ.
«ΔΗΜΟΣΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ
ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ»**

**Α.Ε.Ι. ΠΕΙΡΑΙΑ Τ.Τ.
ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ &
ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ**

**ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
«ΔΗΜΟΣΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ»**

**«Η ΑΝΑΛΩΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΚΑΙ Η ΕΠΙΚΛΗΣΗ ΤΗΣ ΣΤΟΝ
ΕΛΕΓΧΟ ΑΠΟΣΤΟΛΗΣ ΕΜΒΑΣΜΑΤΩΝ ΣΕ ΣΥΝΘΗΚΕΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ»**

Κρίκα Η. Σπυριδούλα

Διπλωματική Εργασία υποβληθείσα στο Τμήμα Λογιστικής & Χρηματοοικονομικής
του Α.Ε.Ι. Πειραιά Τ.Τ. για την απόκτηση
Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης στη Δημόσια Οικονομική και Πολιτική.

Πειραιάς, 2017

**Π.Μ.Σ.
«ΔΗΜΟΣΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ
ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ»**

**Α.Ε.Ι. ΠΕΙΡΑΙΑ Τ.Τ.
ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ &
ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ**

**ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
«ΔΗΜΟΣΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ»**

**«Η ΑΝΑΛΩΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΚΑΙ Η ΕΠΙΚΛΗΣΗ ΤΗΣ ΣΤΟΝ
ΕΛΕΓΧΟ ΑΠΟΣΤΟΛΗΣ ΕΜΒΑΣΜΑΤΩΝ ΣΕ ΣΥΝΘΗΚΕΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ»**

Κρίκα Η. Σπυριδούλα, Α.Μ.: 17614

Επιβλέπουσα: Σταματίνα Χ.Χατζηδήμα, Καθηγήτρια, Πανεπιστήμιο Πειραιώς,
Τμήμα Οικονομικής Επιστήμης

Διπλωματική Εργασία υποβληθείσα στο Τμήμα Λογιστικής & Χρηματοοικονομικής
του Α.Ε.Ι. Πειραιά Τ.Τ. για την απόκτηση
Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης στη Δημόσια Οικονομική και Πολιτική.

Πειραιάς, 2017

**M.Sc. IN
«PUBLIC ECONOMICS
AND POLICY»**

**PIRAEUS UNIVERSITY OF
APPLIED SCIENCES
DEPARTMENT OF
ACCOUNTING & FINANCE**

Master of Science in Public Economics and Policy

**« CAPITAL CONSUMPTION AND ITS INVOCATION
REGARDING THE AUDIT OF WIRE TRANSFERS DURING THE
ECONOMIC CRISIS IN GREECE »**

Krika I. Spyridoula, R.N.:17614

Supervisor: Stamatina Ch.Chatzidima, Professor, University of Piraeus,
Department of Economics

Master Thesis submitted to the Department of Accounting & Finance of the Piraeus
University of Applied Sciences (T.E.I. of Piraeus) in partial fulfillment of the requirements
for the degree of M.Sc. in Public Economics and Policy

Piraeus, Greece, 2017

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Θα ήθελα να ευχαριστήσω την Επιβλέπουσα Καθηγήτρια μου κ. Χατζηδήμα Σταματίνα για τις κατευθύνσεις που μου έδωσε για την ολοκλήρωση της διπλωματικής μου εργασίας και για τη συνεχή καθοδήγηση μου σε όλα τα σημαντικά ζητήματα που κλήθηκα να αντιμετωπίσω.

Ευχαριστώ θερμά τον Διευθυντή του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών «Δημόσια Οικονομική και Πολιτική», Καθηγητή κ. Θεόδωρο Παπαηλία, για την αμέριστη συμπαράστασή του κατά τη διάρκεια των σπουδών μου και την καθοδήγηση του για την εκπόνηση της παρούσας διπλωματικής εργασίας.

Θερμά επίσης ευχαριστώ όλους όσους συμμετείχαν στο ερευνητικό κομμάτι της διπλωματικής εργασίας συμπληρώνοντας το ερωτηματολόγιο, αφιερώνοντας τον απαραίτητο χρόνο και τη δέουσα σημασία.

Τις ευχαριστίες μου σε όλους όσους με ενθάρρυναν να συμμετάσχω στο πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών και με στήριξαν από την αρχή της επιλογής μου.

«Η ΑΝΑΛΩΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΚΑΙ Η ΕΠΙΚΛΗΣΗ ΤΗΣ ΣΤΟΝ ΕΛΕΓΧΟ ΑΠΟΣΤΟΛΗΣ ΕΜΒΑΣΜΑΤΩΝ ΣΕ ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ»

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η ανάλωση κεφαλαίου προηγούμενων ετών, που επικαλούνται οι φορολογούμενοι πολίτες στις δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος, είναι η αποταμίευση ή αλλιώς το περίσσειμα κεφαλαίου που σχηματίζεται από τα εισοδήματα των παρελθόντων ετών.

Οι φορολογούμενοι την επικαλούνται στις δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος προκειμένου να αποφύγουν τη φορολόγηση με τεκμαρτό τρόπο ή για να δικαιολογήσουν την προέλευση των ποσών που απέστειλαν με τη μορφή εμβασμάτων στο εξωτερικό.

Σκοπός της παρούσας εργασίας είναι η ανάδειξη των προβλημάτων στο σχηματισμό της ανάλωσης κεφαλαίου προηγούμενων ετών, που κρίνεται ιδιαίτερα σημαντική και επίκαιρη στην περίοδο που διανύουμε, καθώς υπάρχει σημαντική αύξηση των τεκμηρίων με τους τελευταίους φορολογικούς νόμους και ιδιαίτερη έμφαση έχει δοθεί από τις φορολογικές αρχές με τους ελέγχους που διενεργούνται από τα ελεγκτικά κέντρα της χώρας, για την αποστολή εμβασμάτων στο εξωτερικό.

Στην εργασία αυτή επιχειρείται η εξακρίβωση της αποτελεσματικότητας των φορολογικών διατάξεων στον προσδιορισμό του φορολογητέου εισοδήματος στην Ελλάδα, σε συνδυασμό με τον προσδιορισμό του τεκμαρτού εισοδήματος και την ανάλωση κεφαλαίου προηγούμενων ετών.

Τέλος, αναλύονται τα συμπεράσματα που προκύπτουν από τα εξεταζόμενα στοιχεία με συνδυασμό στοιχείων του ερωτηματολογίου, ώστε να γίνει μια κατά το δυνατόν σύγκριση και προσέγγιση της θεωρητικής βάσης που διατυπώνεται από ειδικούς, και διατυπώνονται προτάσεις για ακριβέστερο προσδιορισμό του φορολογητέου αποτελέσματος, για ελέγχους επαλήθευσης οικονομικών δεδομένων καθώς και κριτήρια ενδείξεων προσαύξησης περιουσίας, προκειμένου να συνεκτιμηθούν με το δηλούμενο εισόδημα. Οι προτάσεις αυτές επικεντρώνονται βασικά στην καλύτερη αξιοποίηση του ισχύοντος νομοθετικού πλαισίου, με ελάχιστες προσαρμογές για την επίτευξη μεγιστοποίησης του ζητούμενου, της αποτελεσματικότητας των φορολογικών διατάξεων στον προσδιορισμό του φορολογητέου αποτελέσματος.

Λέξεις- κλειδιά: Ανάλωση κεφαλαίου, εμβάσματα, τεκμήρια διαβίωσης, αντικειμενικές δαπάνες

«CAPITAL CONSUMPTION AND ITS INVOKATION REGARDING THE AUDIT OF WIRE TRANSFERS DURING THE ECONOMIC CRISIS IN GREECE»

ABSTRACT

The capital consumption of previous years that the taxpayers invoke in their tax return statements is the saving or, in other words, the rest of the capital that is accumulated by the previous years' incomes.

The taxpayers invoke it in their income tax returns in order to avoid paying imputed taxes or to justify the origin of the funds they send in the form of remittance abroad.

The purpose of this paper is to highlight the problems regarding the scheme of the consumption of capital of previous years that is rendered extremely important and relevant in times like these, since there has been a considerable increase of the presumptions due to the latest tax laws. Moreover, the audits that are carried out by the audit centres of the country concerning the sending of remittances abroad are particularly emphasized by the tax authorities.

In this paper, we attempt to verify the efficacy of the fiscal rules that have to do with the determination of the income tax in Greece as well as the capital consumption of previous years.

Lastly, the conclusions that are drawn from the facts under consideration are analyzed in combination with elements from the questionnaire so as to achieve both a comparison and an approach of the theoretical basis that is expressed by experts. In addition, there are suggestions made for a more accurate determination of the income tax, plus suggestions for the financial data validations checks as well as indication criteria for assets augmentation in order to take them into account along with the declared income. These suggestions actually focus on the better utilization of the current legal framework, with few adjustments to meet the objective, that is the maximization of the efficacy of the fiscal rules concerning the determination of the income tax.

Key- words: Capital consumption, remittances, presumptions on maintenance costs, objective costs

Πίνακας περιεχομένων

ΠΕΡΙΛΗΨΗ.....	ix
ABSTRACT.....	x
ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΙΝΑΚΩΝ	xiii
ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΩΝ	xvii
ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	1
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1. Η ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ	3
1.1. ΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ	3
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2. ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΚΑΙ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ.....	7
2.1. ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΦΟΡΟΛΟΓΗΤΕΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ.....	7
2.2. ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΤΕΚΜΑΡΤΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ.....	9
2.2.1. ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΕΤΗΣΙΑΣ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΗΣ ΔΑΠΑΝΗΣ ΔΙΑΒΙΩΣΗΣ	10
2.2.2. ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΕΤΗΣΙΑΣ ΔΑΠΑΝΗΣ ΑΠΟΚΤΗΣΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ	14
2.2.3. ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΠΟΣΑ ΠΟΥ ΜΕΙΩΝΟΥΝ ΤΗΝ ΕΤΗΣΙΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΗ ΔΑΠΑΝΗ.....	15
2.3. Η ΑΝΑΛΩΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ ΕΤΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΛΥΨΗ ΤΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ.....	17
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3. Ο ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΕΜΒΑΣΜΑΤΩΝ ΣΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ	19
3.1. ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΦΟΡΟΛΟΓΟΥΜΕΝΩΝ ΜΕΓΑΛΟΥ ΠΛΟΥΤΟΥ (Κ.Ε.ΦΟ.ΜΕ.Π.).....	19

3.2 ΤΡΟΠΟΙ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΤΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΗΣ ΤΩΝ ΕΜΒΑΣΜΑΤΩΝ	20
3.3. ΕΠΙΚΛΗΣΗ ΤΗΣ ΑΝΑΛΩΣΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ ΕΤΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ ΕΜΒΑΣΜΑΤΩΝ.....	24
3.4.ΔΙΚΑΣΤΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΛΩΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ ΕΤΩΝ	27
3.5. ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ ΠΟΥ ΔΕΝ ΑΦΑΙΡΟΥΝΤΑΙ ΣΤΗΝ ΑΝΑΛΩΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ	29
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4. ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ ΜΕ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΤΩΝ ΤΡΑΠΕΖΙΚΩΝ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ	33
4.1. ΕΜΜΕΣΕΣ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΕΛΕΓΧΟΥ-ΜΕΘΟΔΟΣ ΤΡΑΠΕΖΙΚΩΝ ΚΑΤΑΘΕΣΕΩΝ	33
4.2. ΣΥΣΤΗΜΑ ΜΗΤΡΩΩΝ ΤΡΑΠΕΖΙΚΩΝ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ ΚΑΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ ΠΛΗΡΩΜΩΝ	35
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5: Η ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ.....	39
5.1.ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ –ΣΤΟΧΟΙ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ.....	39
5.2.Ο ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ Η ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ.....	40
5.3.ΔΟΜΗ ΤΟΥ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ	41
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6: ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ	43
6.1.ΑΝΑΛΥΣΗ ΣΥΧΝΟΤΗΤΩΝ	43
6.2.ΑΝΑΛΥΣΗ ΣΥΣΧΕΤΙΣΕΩΝ-CROSS TABULATION.....	65
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7: ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ-ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ.....	83
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	87
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ-ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ	90

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΙΝΑΚΩΝ

Αριθμός Πίνακα -Τίτλος	Σελίδα
Πίνακας 2.1: Κλιμακα Φορολόγησης εισοδημάτων από μισθωτή εργασία και συντάξεις	8
Πίνακας 2.2: Φορολογικοί συντελεστές για μερίσματα, τόκους, δικαιώματα και εισόδημα από εκμετάλλευση ακίνητης περιουσίας	9
Πίνακας 2.3: Υπολογισμος ετήσιας αντικειμενικής δαπάνης για επιβατικά ΙΧ.	11
Πίνακας 2.4: Υπολογισμος ετήσιας αντικειμενικής δαπάνης για σκάφη αναψυχής	12
Πίνακας 2.5: Υπολογισμος ανάλωσης κεφαλαίου προηγούμενων ετών	18
Πίνακας 3.1: Αναλυτικός πίνακας ανάλωσης κεφαλαίου	25
Πίνακας 3.2: Κλίμακα ελάχιστης δαπάνης με ηλεκτρονικές συναλλαγές	32
Πίνακας 6.1. Φυλο	43
Πίνακας 6.2. Ηλικία	44
Πίνακας 6.3. Βαθμίδα εκπαίδευσης	45
Πίνακας 6.4. Έτη εργασίας στο υπουργείο οικονομικών	46
Πίνακας 6.5. Έτη εργασίας στο Κ.Ε.ΦΟ.ΜΕ.Π (Κέντρο Ελέγχου Φορολογούμενων Μεγάλου Πλούτου).	47
Πίνακας 6.6. Έτη ενασχόλησης με τους ελέγχους της αποστολής εμβασμάτων στο εξωτερικό.	48
Πίνακας 6.7. Ο τρόπος με τον οποίο σήμερα γίνεται ο προσδιορισμός της ανάλωσης κεφαλαίου προηγούμενων ετών αποτυπώνει την πραγματικότητα.	49
Πίνακας 6.8. Ο τεκμαρτός προσδιορισμός του φορολογητέου εισοδήματος είναι σωστή πρακτική.	50
Πίνακας 6.9. Ο τρόπος με τον οποίο σήμερα γίνεται ο προσδιορισμός της ανάλωσης κεφαλαίου προηγούμενων ετών είναι δίκαιος για το φορολογούμενο.	51
Πίνακας 6.10. Ο τρόπος προσδιορισμού του ελάχιστου ποσού διαβίωσης ανέρχεται σε πραγματικά επίπεδα.	52
Πίνακας 6.11. Πιστευετε ότι θα έπρεπε στην ανάλωση κεφαλαίου να αφαιρούνται οι πραγματικές δαπάνες και όχι οι αντικειμενικές δαπάνες διαβίωσης(τεκμήρια διαβίωσης);	53

Πίνακας 6.12. Τα τελευταία έτη πραγματοποιήθηκε αύξηση στις αντικειμενικές δαπάνες διαβίωσης. Κατά την άποψη σας, σε ποιο βαθμό οι νέες αντικειμενικές δαπάνες διαβίωσης αντανakλούν τις πραγματικές;	54
Πίνακας 6.13. Πιστεύετε ότι ο προσδιορισμός της ανάλωσης κεφαλαίου προηγούμενων ετών επιβαρύνει τους φορολογουμένους με χαμηλά εισοδήματα;	55
Πίνακας 6.14. Πιστεύετε ότι θα έπρεπε να εντατικοποιηθούν οι έλεγχοι για την εύρεση προσαύξησης περιουσίας στην περίοδο οικονομικής κρίσης που διανύουμε;	56
Πίνακας 6.15. Πιστεύετε ότι οι έλεγχοι για την διαπίστωση προσαύξησης περιουσίας στερούνται νομοθετικού πλαισίου;	57
Πίνακας 6.16. Τα πιστωτικά ιδρύματα σήμερα παρέχουν όλες τις απαιτούμενες πληροφορίες σχετικά με τους λογαριασμούς.	58
Πίνακας 6.17. Το σύστημα μητρώων τραπεζικών λογαριασμών και λογαριασμών πληρωμών είναι απαραίτητο εργαλείο για την ταχύτερη διεκπεραίωση των ελέγχων.	59
Πίνακας 6.18. Το άνοιγμα των τραπεζικών λογαριασμών επιτρέπει τον ορθότερο έλεγχο για την αποστολή εμβασμάτων στο εξωτερικό συγκριτικά με την ανάλωση κεφαλαίου.	60
Πίνακας 6.19. Το άνοιγμα των τραπεζικών λογαριασμών καθιστά δυσκολότερη την απόκρυψη εισοδημάτων.	61
Πίνακας 6.20. Το άνοιγμα των τραπεζικών λογαριασμών επιτρέπει τον πιο δίκαιο για τον φορολογούμενο έλεγχο για την αποστολή εμβασμάτων στο εξωτερικό συγκριτικά με την ανάλωση κεφαλαίου.	62
Πίνακας 6.21. Η επεξεργασία των τραπεζικών δεδομένων είναι ευκολότερη από τον υπολογισμό της ανάλωσης κεφαλαίου.	63
Πίνακας 6.22. Η επεξεργασία των τραπεζικών δεδομένων είναι ταχύτερη από τον υπολογισμό της ανάλωσης κεφαλαίου.	64
Πίνακας 6.23. Crosstabulation-φύλο * πιστεύετε ότι θα έπρεπε στην ανάλωση κεφαλαίου να αφαιρούνται οι πραγματικές δαπάνες και όχι οι αντικειμενικές δαπάνες διαβίωσης(τεκμήρια διαβίωσης);	65
Πίνακας 6.24. Crosstabulation-ηλικία * πιστεύετε ότι ο υπολογισμός της ανάλωσης κεφαλαίου προηγούμενων ετών επιβαρύνει τους φορολογουμένους με χαμηλά εισοδήματα;	67

Πίνακας 6.25. Crosstabulation-βαθμίδα εκπαίδευσης * πιστεύετε ότι οι έλεγχοι για την διαπίστωση προσαύξησης περιουσίας στερούνται νομοθετικού πλαισίου;	68
Πίνακας 6.26. Crosstabulation- έτη εργασίας στο Κ.Ε.ΦΟ.ΜΕ.Π. * ο τρόπος με τον οποίο σήμερα γίνεται ο υπολογισμός της ανάλωσης κεφαλαίου προηγούμενων ετών είναι δίκαιος για το φορολογούμενο;	70
Πίνακας 6.27. Crosstabulation-έτη εργασίας στο Κ.Ε.ΦΟ.ΜΕ.Π. * το άνοιγμα τραπεζικών λογαριασμών επιτρέπει τον πιο δίκαιο για το φορολογούμενο έλεγχο για την αποστολή εμβασμάτων στο εξωτερικό συγκριτικά με την ανάλωση κεφαλαίου	72
Πίνακας 6.28. Crosstabulation- ο τρόπος με τον οποίο σήμερα γίνεται ο υπολογισμός της ανάλωσης κεφαλαίου προηγούμενων ετών αποτυπώνει την πραγματικότητα * ο τεκμαρτός προσδιορισμός του φορολογητέου εισοδήματος είναι σωστή πρακτική	74
Πίνακας 6.29. Crosstabulation- ο τρόπος με τον οποίο σήμερα γίνεται ο υπολογισμός της ανάλωσης κεφαλαίου προηγούμενων ετών είναι δίκαιος για το φορολογούμενο * ο τρόπος υπολογισμού του ελάχιστου ποσού διαβίωσης ανέρχεται σε πραγματικά επίπεδα	76
Πίνακας 6.30. Crosstabulation- το άνοιγμα τραπεζικών λογαριασμών επιτρέπει τον ορθότερο έλεγχο για την αποστολή εμβασμάτων στο εξωτερικό συγκριτικά με την ανάλωση κεφαλαίου * το άνοιγμα τραπεζικών λογαριασμών καθιστά δυσκολότερη την απόκρυψη εισοδημάτων	77
Πίνακας 6.31. Crosstabulation- τα τελευταία έτη πραγματοποιήθηκε αύξηση στις αντικειμενικές δαπάνες διαβίωσης. κατά την άποψη σας, σε ποιο βαθμό οι νέες αντικειμενικές δαπάνες διαβίωσης αντανακλούν τις πραγματικές * πιστεύετε ότι ο υπολογισμός της ανάλωσης κεφαλαίου προηγούμενων ετών επιβαρύνει τους φορολογούμενους με χαμηλά εισοδήματα;	79
Πίνακας 6.32. Crosstabulation- η επεξεργασία των τραπεζικών δεδομένων είναι ευκολότερη από τον υπολογισμό της ανάλωσης κεφαλαίου * η επεξεργασία των τραπεζικών δεδομένων είναι ταχύτερη από τον υπολογισμό της ανάλωσης κεφαλαίου	81

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

Αριθμός Διαγράμματος Τίτλος	Σελίδα
Διάγραμμα 6.1. Φύλο	43
Διάγραμμα 6.2. Ηλικία	44
Διάγραμμα 6.3. Βαθμίδα εκπαίδευσης	45
Διάγραμμα 6.4. Έτη εργασίας στο Υπουργείο Οικονομικών	46
Διάγραμμα 6.5. Έτη εργασίας στο Κ.Ε.ΦΟ.ΜΕ.Π.(Κέντρο Ελέγχου Φορολογούμενων Μεγάλου Πλούτου).	47
Διάγραμμα 6.6. Έτη ενασχόλησης με τους ελέγχους της αποστολής εμβασμάτων στο εξωτερικό.	48
Διάγραμμα 6.7. Ο τρόπος με τον οποίο σήμερα γίνεται ο προσδιορισμός της ανάλωσης κεφαλαίου προηγούμενων ετών αποτυπώνει την πραγματικότητα.	49
Διάγραμμα 6.8. Ο τεκμαρτός προσδιορισμός του φορολογητέου εισοδήματος είναι σωστή πρακτική.	50
Διάγραμμα 6.9. Ο τρόπος με τον οποίο σήμερα γίνεται ο προσδιορισμός της ανάλωσης κεφαλαίου προηγούμενων ετών είναι δίκαιος για το φορολογούμενο.	51
Διάγραμμα 6.10. Ο τρόπος προσδιορισμού του ελάχιστου ποσού διαβίωσης ανέρχεται σε πραγματικά επίπεδα.	52
Διάγραμμα 6.11. Πιστεύετε ότι θα έπρεπε στην ανάλωση κεφαλαίου να αφαιρούνται οι πραγματικές δαπάνες και όχι οι αντικειμενικές δαπάνες διαβίωσης(τεκμήρια διαβίωσης);	53
Διάγραμμα 6.12. Τα τελευταία έτη πραγματοποιήθηκε αύξηση στις αντικειμενικές δαπάνες διαβίωσης. Κατά την άποψη σας, σε ποιο βαθμό οι νέες αντικειμενικές δαπάνες διαβίωσης αντανakλούν τις πραγματικές;	54
Διάγραμμα 6.13. Πιστεύετε ότι ο προσδιορισμός της ανάλωσης κεφαλαίου προηγούμενων ετών επιβαρύνει τους φορολογούμενους με χαμηλά εισοδήματα.;	55
Διάγραμμα 6.14. Πιστεύετε ότι θα έπρεπε να εντατικοποιηθούν οι έλεγχοι για την εύρεση προσαύξησης περιουσίας στην περίοδο οικονομικής κρίσης που διανύουμε;	56

Διάγραμμα 6.15. Πιστεύετε ότι οι έλεγχοι για την διαπίστωση προσαύξησης περιουσίας στερούνται νομοθετικού πλαισίου;	57
Διάγραμμα 6.16. Τα πιστωτικά ιδρύματα σήμερα παρέχουν όλες τις απαιτούμενες πληροφορίες σχετικά με τους λογαριασμούς.	58
Διάγραμμα 6.17. Το σύστημα μητρώων τραπεζικών λογαριασμών και λογαριασμών πληρωμών είναι απαραίτητο εργαλείο για την ταχύτερη διεκπεραίωση των ελέγχων.	59
Διάγραμμα 6.18. Το άνοιγμα των τραπεζικών λογαριασμών επιτρέπει τον ορθότερο έλεγχο για την αποστολή εμβασμάτων στο εξωτερικό συγκριτικά με την ανάλωση κεφαλαίου.	60
Διάγραμμα 6.19. Το άνοιγμα των τραπεζικών λογαριασμών καθιστά δυσκολότερη την απόκρυψη εισοδημάτων.	61
Διάγραμμα 6.20. Το άνοιγμα των τραπεζικών λογαριασμών επιτρέπει τον πιο δίκαιο για τον φορολογούμενο έλεγχο για την αποστολή εμβασμάτων στο εξωτερικό συγκριτικά με την ανάλωση κεφαλαίου.	62
Διάγραμμα 6.21. Η επεξεργασία των τραπεζικών δεδομένων είναι ευκολότερη από τον υπολογισμό της ανάλωσης κεφαλαίου.	63
Διάγραμμα 6.22. Η επεξεργασία των τραπεζικών δεδομένων είναι ταχύτερη από τον υπολογισμό της ανάλωσης κεφαλαίου.	64
Διάγραμμα 6.23. Crosstabulation-φύλο * πιστεύετε ότι θα έπρεπε στην ανάλωση κεφαλαίου να αφαιρούνται οι πραγματικές δαπάνες και όχι οι αντικειμενικές δαπάνες διαβίωσης(τεκμήρια διαβίωσης);	66
Διάγραμμα 6.24. Crosstabulation-ηλικία * πιστεύετε ότι ο υπολογισμός της ανάλωσης κεφαλαίου προηγούμενων ετών επιβαρύνει τους φορολογούμενους με χαμηλά εισοδήματα;	68
Διάγραμμα 6.25. Crosstabulation-βαθμίδα εκπαίδευσης * πιστεύετε ότι οι έλεγχοι για την διαπίστωση προσαύξησης περιουσίας στερούνται νομοθετικού πλαισίου;	69
Διάγραμμα 6.26. Crosstabulation- έτη εργασίας στο Κ.Ε.ΦΟ.ΜΕ.Π. * ο τρόπος με τον οποίο σήμερα γίνεται ο υπολογισμός της ανάλωσης κεφαλαίου προηγούμενων ετών είναι δίκαιος για το φορολογούμενο	71
Διάγραμμα 6.27. Crosstabulation-έτη εργασίας στο Κ.Ε.ΦΟ.ΜΕ.Π. * το άνοιγμα τραπεζικών λογαριασμών επιτρέπει τον πιο δίκαιο για το φορολογούμενο έλεγχο	73

για την αποστολή εμβασμάτων στο εξωτερικό συγκριτικά με την ανάλωση κεφαλαίου	
Διάγραμμα 6.28. Crosstabulation- ο τρόπος με τον οποίο σήμερα γίνεται ο υπολογισμός της ανάλωσης κεφαλαίου προηγούμενων ετών αποτυπώνει την πραγματικότητα * ο τεκμαρτός προσδιορισμός του φορολογητέου εισοδήματος είναι σωστή πρακτική	75
Διάγραμμα 6.29. Crosstabulation- ο τρόπος με τον οποίο σήμερα γίνεται ο υπολογισμός της ανάλωσης κεφαλαίου προηγούμενων ετών είναι δίκαιος για το φορολογούμενο * ο τρόπος υπολογισμού του ελάχιστου ποσού διαβίωσης ανέρχεται σε πραγματικά επίπεδα	77
Διάγραμμα 6.30. Crosstabulation- το άνοιγμα τραπεζικών λογαριασμών επιτρέπει τον ορθότερο έλεγχο για την αποστολή εμβασμάτων στο εξωτερικό συγκριτικά με την ανάλωση κεφαλαίου * το άνοιγμα τραπεζικών λογαριασμών καθιστά δυσκολότερη την απόκρυψη εισοδημάτων	78
Διάγραμμα 6.31. Crosstabulation- τα τελευταία έτη πραγματοποιήθηκε αύξηση στις αντικειμενικές δαπάνες διαβίωσης. κατά την άποψη σας, σε ποιο βαθμό οι νέες αντικειμενικές δαπάνες διαβίωσης αντανακλούν τις πραγματικές * πιστεύετε ότι ο υπολογισμός της ανάλωσης κεφαλαίου προηγούμενων ετών επιβαρύνει τους φορολογούμενους με χαμηλά εισοδήματα;	80
Διάγραμμα 6.32. Crosstabulation- η επεξεργασία των τραπεζικών δεδομένων είναι ευκολότερη από τον υπολογισμό της ανάλωσης κεφαλαίου * η επεξεργασία των τραπεζικών δεδομένων είναι ταχύτερη από τον υπολογισμό της ανάλωσης κεφαλαίου	82

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η ανάλωση κεφαλαίου προηγούμενων ετών είναι ένας τρόπος απόδειξης των πολιτών ότι τα ποσά των δαπανών για την απόκτηση περιουσιακών στοιχείων ή οι αντικειμενικές δαπάνες για τη διαβίωσή τους προέρχονται από περίσσειμα κεφαλαίου των προηγούμενων ετών δηλαδή από την αποταμίευσή τους τα προηγούμενα έτη.

Η ανάλωση κεφαλαίου χρησιμοποιείται στις δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος από τους φορολογούμενους, προκειμένου να καλυφθούν μεγάλες δαπάνες για απόκτηση περιουσιακών στοιχείων, όπου το εισόδημα της χρονιάς δεν επαρκούσε για αυτές τις αγορές, το οποίο σήμαινε ότι προερχόταν από αποταμιεύσεις προηγούμενων ετών. Επιπλέον, χρησιμοποιείται για την κάλυψη των αντικειμενικών δαπανών διαβίωσης.

Η ανάλωση κεφαλαίου για την κάλυψη της τυχόν διαφοράς μεταξύ του προσωπικού εισοδήματος και της ετήσιας δαπάνης διαβίωσης και απόκτησης περιουσιακών στοιχείων αποτελεί κριτήριο, το οποίο από την εισαγωγή του ενιαίου φόρου λαμβάνεται υπόψη από την αρμόδια φορολογική αρχή, κατά την υποβολή της ετήσιας δήλωσης φορολογίας εισοδήματος του υπόχρεου, αλλά και την άσκηση της ελεγκτικής εξουσίας της (Γραβιάς, 2013).

Το Υπουργείο Οικονομικών στο τέλος του 2012 ξεκίνησε να ελέγχει τις υποθέσεις αποστολής εμβασμάτων στο εξωτερικό την περίοδο 2009 έως 2011 και όλοι όσοι μετέφεραν χρήματα στο εξωτερικό ποσού άνω των 50.000,00 ευρώ κλήθηκαν από τις αρμόδιες ελεγκτικές αρχές να δικαιολογήσουν την προέλευση των χρηματικών ποσών ειδάλλως θα φορολογηθούν για το ποσό που δεν δικαιολογείται για προσαύξηση περιουσίας (Π.Ο.Λ. 1033/2013).

Οι περισσότεροι φορολογούμενοι, για να δικαιολογήσουν την προέλευση των χρηματικών ποσών που απέστειλαν στο εξωτερικό, υποστηρίζουν ότι τα χρηματικά ποσά προέρχονται από ανάλωση κεφαλαίου παρελθόντων ετών.

Στην παρούσα εργασία θα διερευνηθούν οι τρέχουσες πρακτικές και θα εντοπιστούν πιθανά προβλήματα στον υπολογισμό της ανάλωσης κεφαλαίου προηγούμενων ετών.

Βασικός σκοπός της εργασίας είναι να εντοπιστούν τυχόν μειονεκτήματα που έχει ο τρόπος υπολογισμού της ανάλωσης κεφαλαίου όπως γίνεται σήμερα και η φορολόγηση βάσει τεκμηρίων. Ένα επιπλέον σημείο εστίασης είναι το κατά πόσο πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι αντικειμενικές δαπάνες διαβίωσης και όχι οι πραγματικές για τον υπολογισμό της. Επιπροσθέτως, θα εξεταστεί εάν μπορεί να δικαιολογήσει ο φορολογούμενος ένα πραγματικό ποσό, όπως είναι τα εμβάσματα προς το εξωτερικό,

με ανάλωση κεφαλαίου, που ο υπολογισμός της στηρίζεται και σε πλασματικά ποσά όπως είναι οι αντικειμενικές δαπάνες διαβίωσης ή αν θα ήταν ορθότερο οι έλεγχοι για τη δικαιολόγηση των ποσών να γίνονται με την επεξεργασία των τραπεζικών λογαριασμών.

Στα πλαίσια της παρούσας διπλωματικής εργασίας, αρχικά θα πραγματοποιηθεί μία συνοπτική επισκόπηση της υπάρχουσας βιβλιογραφίας και νομολογίας που άπτεται του θέματος. Αναλυτικότερα, θα περιγραφούν η αποστολή της φορολογικής διοίκησης, οι στόχοι του φορολογικού ελέγχου, το πότε γίνεται υπολογισμός του φορολογητέου εισοδήματος βάσει τεκμηρίων, ποιες είναι οι αντικειμενικές (τεκμαρτές) δαπάνες διαβίωσης, οι δαπάνες απόκτησης περιουσιακών στοιχείων και πώς σχηματίζεται η ανάλωση κεφαλαίου προκειμένου να καλύψει τις δαπάνες αυτές. Στη συνέχεια, η επισκόπηση θα εστιάσει στον φορολογικό έλεγχο της αποστολής εμβασμάτων, στους τρόπους που υπάρχουν για τη δικαιολόγηση της προέλευσης των ποσών των εμβασμάτων, στην ανάλωση κεφαλαίου που επικαλούνται οι φορολογούμενοι για να καλύψουν τα ποσά των εμβασμάτων και στις πραγματικές δαπάνες που δεν αφαιρούνται στην ανάλωση κεφαλαίου. Επίσης, θα γίνει ιδιαίτερη αναφορά στο θέμα των τραπεζικών συναλλαγών και στο κατά πόσο μέσω της επεξεργασίας των τραπεζικών λογαριασμών των φορολογούμενων μπορούν να γίνουν πιο αποτελεσματικά οι έλεγχοι για την διαπίστωση της προσαύξησης περιουσίας.

Στη συνέχεια της παρούσας διπλωματικής εργασίας, θα περιγραφεί η ερευνητική μεθοδολογία. Για τους σκοπούς της εργασίας θα πραγματοποιηθεί δημοσκόπηση με χρήση δομημένου ερωτηματολογίου, το οποίο θα συμπληρωθεί από δείγμα υπαλλήλων του Υπουργείου Οικονομικών και συγκεκριμένα υπάλληλους του Κ.Ε.ΦΟ.ΜΕ.Π. (Κέντρο Ελέγχου Φορολογούμενων Μεγάλου Πλούτου), που ασχολούνται με τους ελέγχους για τις υποθέσεις των εμβασμάτων. Τα στοιχεία που θα συγκεντρωθούν αφενός θα αναδείξουν επιμέρους σημεία της ανάλωσης κεφαλαίου, αφετέρου θα βοηθήσουν στην κατεύθυνση του εντοπισμού αστοχιών και της πρότασης σχετικών λύσεων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1. Η ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ

1.1. ΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

1.1.1. Φορολογική Πολιτική-Στόχοι Φορολογικής Πολιτικής

Η φορολογική πολιτική περιλαμβάνει την ανάλυση και επεξεργασία οικονομικών και δημοσιονομικών δεδομένων, που σχετίζονται άμεσα με το σχεδιασμό και την υλοποίηση της δημοσιονομικής και εισοδηματικής πολιτικής. Επίσης, περιλαμβάνεται η μελέτη τροποποιήσεων της φορολογικής νομοθεσίας, ώστε να διασφαλίζεται η προσδοκώμενη ωφέλεια ως προς τα έσοδα και να αξιολογούνται οι επιπτώσεις της φορολογικής νομοθεσίας στη δημοσιονομική πολιτική της χώρας (Τάτσος, 2012).

Η φορολογική πολιτική σχετίζεται τόσο με την ανάπτυξη μίας οικονομίας, όσο και με την ύπαρξη ή μη ανισοτήτων (Garcia-Penalosa & Turnovsky 2007). Βασικά χαρακτηριστικά της φορολογικής πολιτικής μιας χώρας είναι η ανεύρεση φορολογικών εσόδων, προκειμένου να προγραμματισθούν η χρηματοδότηση των κρατικών δαπανών, η ενίσχυση της οικονομικής ανάπτυξης και η ανακατανομή του πλούτου, που αφορά την κοινωνική οικονομία για άμβλυνση των ανισοτήτων.

Παρά το γεγονός ότι η φορολογική πολιτική πρωταρχικά λειτουργεί ως μέσο συλλογής κρατικών εσόδων, μπορεί ταυτόχρονα να λειτουργήσει ως εργαλείο για την επίτευξη διαφόρων στόχων (Peters & Pierre, 2006). Υπό αυτή την έννοια, η φορολογική πολιτική αποσκοπεί στη βέλτιστη κατανομή των διαθέσιμων πόρων, στην αύξηση των κρατικών εσόδων, στην ενθάρρυνση της αποταμίευσης και των επενδύσεων, στη μείωση της ανισότητας στο εισόδημα και τον πλούτο, στην επιτάχυνση της οικονομικής ανάπτυξης, στη σταθερότητα των τιμών και στη λειτουργία ως μηχανισμού ελέγχου (Τάτσος, 2012). Η τελική διαμόρφωση της φορολογικής πολιτικής συχνά υπαγορεύεται από πολιτικά και ηθικά κριτήρια, εκτός από δημοσιονομικά και οικονομικά (Peters & Pierre, 2006).

Η συνεχής αλλαγή των φορολογικών νόμων και των φορολογικών συστημάτων είναι κάποιος από τους παράγοντες οι οποίοι συντελούν στην αύξηση των αδήλωτων εισοδημάτων και συνεπώς στην αύξηση της φοροδιαφυγής (Νεγκάκης & Ταχυνάκης, 2013).

Τα βασικότερα σημεία της αποστολής του Υπουργείου Οικονομικών είναι η σχεδίαση και η άσκηση φορολογικής πολιτικής, η κατανομή των δημοσίων πόρων, ο σχεδιασμός και η παρακολούθηση της εφαρμογής της δημοσιονομικής πολιτικής, η

προστασία και αξιοποίηση της δημόσιας περιουσίας. Επιπλέον, συμβάλλει στη σταθερότητα του χρηματοπιστωτικού συστήματος, συμμετέχει και συνεργάζεται με διεθνείς οικονομικούς οργανισμούς και την Ευρωπαϊκή Ένωση και διαχειρίζεται το δημόσιο χρέος (Π.Δ. 111/2014).

1.1.2. Φορολογικός έλεγχος

Ο φορολογικός έλεγχος συνιστά το σύνολο των ελεγκτικών διαδικασιών και επαληθεύσεων, που εκτελούνται από τα αρμόδια όργανα, οι οποίες αποσκοπούν στη διαπίστωση της ορθής και πλήρους εφαρμογής των διατάξεων της φορολογικής νομοθεσίας (φορολογίας εισοδήματος, Φ.Π.Α., τήρησης των βιβλίων και έκδοσης των στοιχείων, κεφαλαίου, τελών και ειδικών φορολογιών) από τα φυσικά πρόσωπα που ασκούν ή όχι επιχειρηματική δραστηριότητα.

Επίσης, αποσκοπεί στη διαπίστωση της υποβολής των προβλεπόμενων φορολογικών δηλώσεων και στην εξακρίβωση της ορθότητας του περιεχόμενου αυτών, όπως προκύπτουν από τα προβλεπόμενα και τηρούμενα βιβλία και στοιχεία.

Η άσκηση του ελέγχου διενεργείται σύμφωνα με το νόμο, με ακεραιότητα, τυπικότητα με τρόπο διαφανή, αντικειμενικό και δίκαιο. Η αποτελεσματικότητα του φορολογικού ελέγχου αποσκοπεί (Ν.4174/2013):

- Στην προάσπιση των δημοσίων εσόδων και στην εκτέλεση του κρατικού προϋπολογισμού
- Στη δίκαιη κατανομή των φορολογικών βαρών, στην ανακατανομή του εισοδήματος και στην ενίσχυση των ευπαθών κοινωνικών ομάδων
- Στη δημιουργία φορολογικής συνείδησης
- Στην επιτάχυνση του ρυθμού οικονομικής ανάπτυξης

Η επιλογή των προς έλεγχο υποθέσεων γίνεται με βάση κριτήρια ανάλυσης κινδύνου ή άλλα κριτήρια, τα οποία δεν δημοσιοποιούνται. Τα κριτήρια ανάλυσης κινδύνου για τα φυσικά πρόσωπα βασίζονται σε χαρακτηριστικά όπως:

-Η κατηγορία των τηρούμενων βιβλίων, εφόσον το φυσικό πρόσωπο ασκεί επιχειρηματική δραστηριότητα

-Ο τομέας δραστηριότητας, ανάλογα με την επικινδυνότητα και την παραβατικότητα αυτού

-Η ύπαρξη παραβάσεων και παραλείψεων των διατάξεων της φορολογικής νομοθεσίας, ανάλογα με τη συχνότητα που εμφανίζονται και το βάρος τους

-Τα στοιχεία από διασταυρώσεις του πληροφοριακού συστήματος (taxis) από ελέγχους στους ίδιους ή από ελέγχους σε τρίτους υπόχρεους (Άρθρο 26 του Ν.4174/2013).

Ανάλογα τη μορφή του φορολογικού ελέγχου, μπορεί να γίνει είτε από το γραφείο είτε με επιτόπιο έλεγχο που διενεργείται στις εγκαταστάσεις του φυσικού προσώπου, εφόσον πρόκειται για φυσικό πρόσωπο που ασκεί επιχειρηματική δραστηριότητα.

Τα αποτελέσματα του φορολογικού ελέγχου γνωστοποιούνται στο φορολογούμενο εφόσον προκύπτει διαφορά φόρου και ο φορολογούμενος έχει δικαίωμα να διατυπώσει τις απόψεις του εντός είκοσι ημερών. Η αρμόδια ελεγκτική αρχή συντάσσει την έκθεση ελέγχου και εκδίδει την οριστική πράξη διορθωτικού προσδιορισμού εντός μηνός από τη διατύπωση των απόψεων του φορολογούμενου (Άρθρο 28 του Ν.4174/2013).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2. ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΚΑΙ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ

2.1. ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΦΟΡΟΛΟΓΗΤΕΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

Στην ενότητα αυτή θα αναφερθούμε στον υπολογισμό του φορολογητέου εισοδήματος από τις διάφορες κατηγορίες δηλαδή θα αναφερθούμε στα φορολογητέα εισοδήματα που προστίθενται θετικά στον υπολογισμό της ανάλωσης κεφαλαίου προηγούμενων ετών. Το συνολικό εισόδημα προσδιορίζεται ως το συνολικό ποσό του φορολογητέου εισοδήματος που αποκτά ο φορολογούμενος, η συζυγός του εφόσον πρόκειται για έγγαμο και τα προστατευόμενα μέλη του από τις εξής κατηγορίες:

Α) Εισόδημα από μισθωτή εργασία και συντάξεις

Το ακαθάριστο εισόδημα από μισθωτή εργασία και συντάξεις περιλαμβάνει τα εισοδήματα που αποκτώνται από εργασιακές σχέσεις, που υπήρχαν κατά το έτος για το οποίο υποβάλλεται η φορολογική δήλωση.

Ως ακαθάριστα εισοδήματα από μισθωτή εργασία και συντάξεις θεωρούνται :

- ✓ Τα ημερομίσθια, οι μισθοί, τα επιδόματα αδείας, ασθένειας και εορτών, η αποζημίωση για τη μη ληφθείσα άδεια μέσα στο φορολογικό έτος
- ✓ Τα επιδόματα που δίνονται από κάποιους εργοδότες για τα έξοδα διαβίωσης, για το κόστος ενοικίου, για έξοδα ταξιδιών στα οποία είχε υποβληθεί ο εργαζόμενος
- ✓ Οι αποζημιώσεις που δίνονται από τους εργοδότες για τη λύση ή καταγγελία της εργασιακής σχέσης
- ✓ Οι συντάξεις που χορηγούνται από κύριο και επικουρικό ταμείο υποχρεωτικής ασφάλισης (Σγουρινάκης, 2012)

Το εισόδημα από μισθωτή εργασία και συντάξεις είναι η παλιά ΣΤ' πηγή όπως οριζόταν στον παλιό Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος 2238/94. Εφόσον ο φορολογούμενος έχει εισόδημα μόνο από μισθωτή εργασία ή και συντάξεις ή εφόσον το μεγαλύτερο μέρος των εισοδημάτων του προκύπτει από μισθωτή εργασία και συντάξεις, φορολογείται σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία:

Πίνακας 2.1.: Κλίμακα φορολόγησης εισοδημάτων από μισθωτή εργασία και συντάξεις

Φορολογητέο εισόδημα(Ευρώ)	Φορολογικός Συντελεστής %	Φόρος κλιμακίου (Ευρώ)
≤ 20.000	22%	4.400
20.001 έως και 30.000	29%	2.900
30.001 έως και 40.000	37%	3.700
40.001 και άνω	45%	

Πηγή: Προσαρμογή από Δ.Σταματόπουλος, Α.Καραβοκύρης, Φορολογία Εισοδήματος Φυσικών και Νομικών Προσώπων, Εκδόσεις Forin Σταματόπουλος, Αθήνα 2017, σ.237

Για εισοδήματα από την παραπάνω κατηγορία έως 20.000 ευρώ γίνεται μείωση του φόρου 1.900. Αφαιρείται από το φόρο κλιμακίου 4.400 το 1.900 το οποίο εξασφαλίζει ένα αφορολόγητο όριο στις 8.600 ευρώ για τους μισθωτούς και συνταξιούχους (Άρθρο 16 του Ν.4172/2013).

Β) Εισόδημα από επιχειρηματική δραστηριότητα

Ως κέρδος από επιχειρηματική δραστηριότητα θεωρείται το σύνολο των εσόδων από τις επιχειρηματικές συναλλαγές. Στη Β' κατηγορία ενοποιήθηκαν τα εισοδήματα από εμπορικές επιχειρήσεις, τα εισοδήματα από ελευθέρια επαγγέλματα και τα εισοδήματα από αγροτικές εκμεταλλεύσεις, καθώς φορολογούνται με τον ίδιο τρόπο και τους ίδιους συντελεστές (Άρθρο 21 του Ν.4172/2013). Εφόσον ο φορολογούμενος έχει εισόδημα από επιχειρηματική δραστηριότητα φορολογείται με την κλίμακα που ισχύει για τους μισθωτούς και συνταξιούχους χωρίς να προβλέπεται η μείωση του φόρου 1.900 ευρώ για εισοδήματα μέχρι 20.000 ευρώ που ισχύει για τους μισθωτούς και συνταξιούχους (Άρθρο 112 του Ν.4387/2016).

Γ) Εισόδημα από κεφάλαιο

Το εισόδημα από κεφάλαιο περιλαμβάνει το εισόδημα που αποκτά ένα φυσικό πρόσωπο και προκύπτει στο φορολογικό έτος από μερίσματα, τόκους καταθέσεων, δικαιωμάτων, καθώς και το εισόδημα από ακίνητη περιουσία, δηλαδή τα ενοίκια που πιθανόν εισπράττει κάποιος τα οποία φορολογούνται ύστερα από την αφαίρεση των αποσβέσεων. Τα εισοδήματα από τις παραπάνω κατηγορίες φορολογούνται διακριτά με τους ισχύοντες παρακάτω φορολογικούς συντελεστές (Σταματόπουλος & Καραβοκύρης, 2017).

Πίνακας 2.2.: Φορολογικοί συντελεστές για μερίσματα, τόκους, δικαιώματα και εισόδημα από εκμετάλλευση ακίνητης περιουσίας

Κατηγορία Εισοδήματος	Ποσοστό φορολόγησης
Μερίσματα	15% (αποκτηθέντα από 01.01.2017)
Τόκοι	15%
Δικαιώματα	20%
Εισόδημα από εκμετάλλευση ακίνητης περιουσίας	≤12.000 15% 12.001 έως 35.000 35% 35.001 και άνω 45%

Πηγή: Προσαρμογή από Δ.Σταματόπουλος, Α.Καραβοκύρης, Φορολογία Εισοδήματος Φυσικών και Νομικών Προσώπων, Εκδόσεις Forin Σταματόπουλος, Αθήνα 2017, σ.822

Δ) Εισόδημα από υπεραξία μεταβίβασης κεφαλαίου

Κάθε εισόδημα που προκύπτει από υπεραξία μεταβίβασης με επαχθή αιτία ακίνητης περιουσίας ή ιδανικών μεριδίων αυτής ή εμπραγμάτου δικαιώματος επί ακίνητης περιουσίας ή ιδανικού μεριδίου αυτού ή συμμετοχών οι οποίες έλκουν άνω του 50% της αξίας τους άμεσα ή έμμεσα από ακίνητη περιουσία και δεν συνιστά επιχειρηματική δραστηριότητα, υπόκειται σε φόρο εισοδήματος φυσικών προσώπων. Το εισόδημα από υπεραξία μεταβίβασης κεφαλαίου φορολογείται με συντελεστή 15% (Σταματόπουλος & Καραβοκύρης, 2014).

2.2. ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΤΕΚΜΑΡΤΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

Τα τεκμήρια είναι μια έννοια που απασχολεί όλο και πιο πολύ τους φορολογούμενους, τους λογιστές, το Υπουργείο Οικονομικών και όλους όσους ασχολούνται με τις δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος. Ο θεσμός των τεκμηρίων εισήχθη στο φορολογικό μας σύστημα το 1955 με το νομοθετικό διάταγμα 3323 (Γραβιάς, 2013).

Ο φορολογούμενος που υπόκειται σε φόρο εισοδήματος φυσικών προσώπων, υποβάλλεται σε εναλλακτική ελάχιστη φορολογία όταν το τεκμαρτό εισόδημά του είναι υψηλότερο από το συνολικό εισόδημα του. Σε αυτή την περίπτωση στο φορολογητέο

εισόδημα προστίθεται η διαφορά μεταξύ του τεκμαρτού και πραγματικού εισοδήματος (Ν. 4172/2013).

Για τον τεκμαρτό προσδιορισμό του εισοδήματος υπολογίζονται οι αντικειμενικές δαπάνες και οι δαπάνες απόκτησης περιουσιακών στοιχείων, που ορίζονται στα άρθρα 31 και 32 του Ν.4172/2013 που ισχύει από 01/01/2014, όπως αντικατέστησαν τα άρθρα 16 και 17 του Ν.2238/1994 που ίσχυαν έως 31/12/2013.

2.2.1. ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΕΤΗΣΙΑΣ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΗΣ ΔΑΠΑΝΗΣ ΔΙΑΒΙΩΣΗΣ

Στην ενότητα αυτή θα ασχοληθούμε με τον προσδιορισμό εισοδήματος με βάση αντικειμενικές δαπάνες και υπηρεσίες. Για τον προσδιορισμό του τεκμαρτού εισοδήματος του φορολογούμενου και των εξαρτώμενων μελών του λαμβάνονται υπόψη τα ακόλουθα:

✓ Ετήσια αντικειμενική δαπάνη κύριας και δευτερεύουσας κατοικίας

Για την κύρια κατοικία του φορολογούμενου είτε είναι ιδιοκατοικούμενη, δηλαδή το ακίνητο είναι δικό του, είτε είναι μισθωμένη, δηλαδή καταβάλλει ενοίκιο είτε είναι δωρεάν παραχωρημένη υπολογίζεται ετήσια αντικειμενική δαπάνη.

Για τους κύριους χώρους, η ετήσια αντικειμενική δαπάνη υπολογίζεται για τα 80 πρώτα τετραγωνικά μέτρα κύριων χώρων αυτής με 40 ευρώ το τετραγωνικό μέτρο, ενώ για τα επόμενα από 81 μέχρι και 120 τετραγωνικά μέτρα κύριων χώρων αυτής, με 65 ευρώ το τετραγωνικό μέτρο. Για τα επόμενα από 121 μέχρι και 200 με 110 ευρώ το τετραγωνικό μέτρο, ενώ για τα επόμενα από 201 μέχρι και 300 τετραγωνικά μέτρα με 200 ευρώ το τετραγωνικό μέτρο. Για τα πλέον των 300 τετραγωνικών μέτρων, με 400 ευρώ το τετραγωνικό μέτρο. Αναφορικά με τους βοηθητικούς χώρους, η ετήσια αντικειμενική δαπάνη ορίζεται ποσό 40 ευρώ για το κάθε τετραγωνικό μέτρο.

Αναφορικά με την ετήσια αντικειμενική δαπάνη για τη δευτερεύουσα κατοικία που εκτιμάται με βάση τα τετραγωνικά μέτρα μίας ή περισσότερων ιδιοκατοικούμενων ή μισθωμένων δευτερευουσών κατοικιών καθώς και των βοηθητικών χώρων αυτών ορίζεται στο $\frac{1}{2}$ της ετήσιας αντικειμενικής δαπάνης, όπως ορίζεται για την κύρια κατοικία (Σταματόπουλος & Καραβοκύρης, 2017).

Σημαντικό είναι να παρατηρηθεί η αύξηση των δαπανών διαβίωσης (τεκμήρια) τα τελευταία έτη, καθώς για τα οικονομικά έτη 2004-2010 δεν αποτελούσε τεκμήριο η κύρια κατοικία κάτω των 200 τμ. και η δευτερεύουσα κάτω από 150 τ.μ. Από το οικονομικό έτος 2011 υπολογίζεται ετήσια αντικειμενική δαπάνη διαβίωσης για όλες

τις κατοικίες ανεξαρτήτως τετραγωνικών μέτρων, γεγονός που επιβαρύνει κυρίως τα χαμηλά και μεσαία στρώματα.

✓ **Ετήσια αντικειμενική δαπάνη για τα επιβατικά Ι.Χ.**

Η ετήσια αντικειμενική δαπάνη επιβατικού αυτοκινήτου ιδιωτικής χρήσης όπως ισχύει για το φορολογικό έτος 2016 απεικονίζεται στον Πίνακα 2.4.

Πίνακας 2.3.: Υπολογισμός Ετήσιας Αντικειμενικής Δαπάνης για Επιβατικά ΙΧ

ΕΤΗΣΙΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΗ ΔΑΠΑΝΗ(ΤΕΚΜΗΡΙΑ) ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΑ ΚΥΒΙΚΑ ΕΚΑΤΟΣΤΑ ΚΑΙ ΤΑ ΕΤΗ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ Ε.Ι.Χ.			
ΚΥΒΙΚΑ ΕΚΑΤΟΣΤΑ	ΜΕΧΡΙ ΚΑΙ 5 ΕΤΗ ΠΟΣΑ ΣΕ € (2012-2016)	ΠΑΝΩ ΑΠΟ 5 ΕΩΣ ΚΑΙ 10ΕΤΗ (ΜΕΙΩΣΗ 30%) (2007-2011)	ΠΑΝΩ ΑΠΟ 10 ΕΤΗ (ΜΕΙΩΣΗ 50%) (Πριν το 2007)
1000	4.000,00 €	2.800,00 €	2.000,00 €
1200	4.000,00 €	2.800,00 €	2.000,00 €
1300	4.600,00 €	3.220,00 €	2.300,00 €
1400	5.200,00 €	3.640,00 €	2.600,00 €
1500	5.800,00 €	4.060,00 €	2.900,00 €
1600	6.400,00 €	4.480,00 €	3.200,00 €
1700	7.000,00 €	4.900,00 €	3.500,00 €
1800	7.600,00 €	5.320,00 €	3.800,00 €
1900	8.200,00 €	5.740,00 €	4.100,00 €
2000	8.800,00 €	6.160,00 €	4.400,00 €
2100	9.700,00 €	6.790,00 €	4.850,00 €
2200	10.600,00 €	7.420,00 €	5.300,00 €
2300	11.500,00 €	8.050,00 €	5.750,00 €
2400	12.400,00 €	8.680,00 €	6.200,00 €
2500	13.300,00 €	9.310,00 €	6.650,00 €
2600	14.200,00 €	9.940,00 €	7.100,00 €
2700	15.100,00 €	10.570,00 €	7.550,00 €
2800	16.000,00 €	11.200,00 €	8.000,00 €
2900	16.900,00 €	11.830,00 €	8.450,00 €
3000	17.800,00 €	12.460,00 €	8.900,00 €
ΠΑΝΩ ΑΠΟ 3000 ΚΥΒΙΚΑ ΕΚΑΤΟΣΤΑ ΠΡΟΣΤΙΘΕΝΤΑΙ 1200€ ΑΝΑ 100 ΚΥΒΙΚΑ ΕΚΑΤΟΣΤΑ			

Πηγή: Προσαρμογή από Δ.Σταματόπουλος, Α.Καραβοκώρης, Φορολογία Εισοδήματος Φυσικών και Νομικών Προσώπων, Εκδόσεις Forin Σταματόπουλος, Αθήνα 2017,σ.626

Τα παραπάνω ποσά ετήσιας αντικειμενικής δαπάνης από κάθε αυτοκίνητο μειώνονται ανάλογα με την παλαιότητά του, η οποία υπολογίζεται από το έτος πρώτης κυκλοφορίας του στην Ελλάδα, για χρονικό διάστημα από 5-10 έτη, μείωση 30 % και

για χρονικό διάστημα πάνω από 10 έτη μείωση 50 % ,όπως αποτυπώνονται και στον παραπάνω πίνακα (Άρθρο 31 του Ν.4172/2013).

Τα υψηλά τεκμήρια για τα επιβατικά Ι.Χ. έχουν οδηγήσει πολλούς φορολογούμενους στην κατάθεση πινακίδων και στην πώληση αυτοκινήτων μεγάλου κυβισμού για την αποφυγή φορολόγησης με τεκμαρτό υπολογισμό.

✓ **Ετήσια αντικειμενική δαπάνη με βάση σκάφη αναψυχής ιδιωτικής χρήσης**

Η ετήσια αντικειμενική δαπάνη με βάση σκάφη αναψυχής ιδιωτικής χρήσης, κυριότητας ή κατοχής του φορολογούμενου, της συζύγου του ή των προσώπων που τους βαρύνουν εκτιμάται με βάση το κόστος τελών ελλειμνισμού, ασφαλίσεων, καυσίμων, συντήρησης και πρακτόρευσης όπως ορίζεται, ανάλογα με τα μέτρα ολικού μήκους του σκάφους ως εξής όπως ισχύει για το φορολογικό έτος 2016:

Πίνακας 2.4.: Υπολογισμός Ετήσιας Αντικειμενικής Δαπάνης για Σκάφη αναψυχής

ΕΤΗΣΙΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΗ ΔΑΠΑΝΗ(ΤΕΚΜΗΡΙΑ) ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ΜΗΚΟΣ ΚΑΙ ΤΑ ΕΤΗ ΝΗΟΛΟΓΗΣΗΣ ΜΗΧΑΝΟΚΙΝΗΤΩΝ Η ΜΕΙΚΤΩΝ ΣΚΑΦΩΝ ΜΕ ΧΩΡΟ ΕΝΔΙΑΙΤΗΣΗΣ			
ΜΗΚΟΣ ΣΚΑΦΟΥ	ΜΕΧΡΙ ΚΑΙ 5 ΕΤΗ ΠΟΣΑ ΣΕ € (2011-2015)	ΠΑΝΩ ΑΠΟ 5 ΕΩΣ ΚΑΙ 10ΕΤΗ (ΜΕΙΩΣΗ 15%) (2006-2010)	ΠΑΝΩ ΑΠΟ 10 ΕΤΗ (ΜΕΙΩΣΗ 30%) (Πριν το 2006)
Μέχρι 7 μέτρα	12.000,00 €	10.200,00 €	8.400,00 €
8 μέτρα	15.000,00 €	12.750,00 €	10.500,00 €
9 μέτρα	18.000,00 €	15.300,00 €	12.600,00 €
10 μέτρα	21.000,00 €	17.850,00 €	14.700,00 €
11 μέτρα	28.500,00 €	24.225,00 €	19.950,00 €
12 μέτρα	36.000,00 €	30.600,00 €	25.200,00 €
13 μέτρα	51.000,00 €	43.350,00 €	35.700,00 €
14 μέτρα	66.000,00 €	56.100,00 €	46.200,00 €
15 μέτρα	81.000,00 €	68.850,00 €	56.700,00 €
16 μέτρα	103.500,00 €	87.975,00 €	72.450,00 €
17 μέτρα	126.000,00 €	107.100,00 €	88.200,00 €
18 μέτρα	148.500,00 €	126.225,00 €	103.950,00 €
19 μέτρα	178.500,00 €	151.725,00 €	124.950,00 €
20 μέτρα	208.500,00 €	177.225,00 €	145.950,00 €
21 μέτρα	238.500,00 €	202.725,00 €	166.950,00 €
22 μέτρα	268.500,00 €	228.225,00 €	187.950,00 €
ΠΑΝΩ ΑΠΟ 22 ΜΕΤΡΑ ΠΡΟΣΤΙΘΕΝΤΑΙ 50.000€ ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΕΠΙΠΛΕΟΝ ΜΕΤΡΟ			

Πηγή: Προσαρμογή από Δ.Σταματόπουλος, Α.Καραβοκύρης, Κώδικας Φορολογίας Εισοδήματος, Τράπεζα Φορολογικής Πληροφόρησης, Αθήνα 2014,σ.432

Για σκάφη με μόνιμο πλήρωμα ναυτολογημένο για ολόκληρο ή μέρος του έτους στην παραπάνω δαπάνη προστίθεται και η αμοιβή του πληρώματος.

✓ **Δαπάνη που καταβάλλεται για ιδιωτικά σχολεία**

Η ετήσια αντικειμενική δαπάνη που καταβάλλεται για ιδιωτικά σχολεία στοιχειώδους και μέσης εκπαίδευσης, με εξαίρεση τα εσπερινά γυμνάσια και λύκεια, καθώς και τα ειδικά σχολεία ατόμων με ειδικές ανάγκες, όπως προκύπτει από τις σχετικές αποδείξεις παροχής υπηρεσιών.

✓ **Δαπάνη που καταβάλλεται για οικιακούς βοηθούς, οδηγούς αυτοκινήτων, δασκάλους και λοιπό προσωπικό**

Η ετήσια αντικειμενική δαπάνη που καταβάλλεται για οικιακούς βοηθούς, οδηγούς αυτοκινήτων, δασκάλους και λοιπό προσωπικό, η οποία ορίζεται στο εκάστοτε κατώτατο όριο αμοιβών, όπως αυτό προσδιορίζεται από τις ισχύουσες διατάξεις για την αντίστοιχη κατηγορία εργαζομένων.

✓ **Ετήσια αντικειμενική δαπάνη για αεροσκάφη, ελικόπτερα και ανεμόπτερα**

Η ετήσια αντικειμενική δαπάνη για αεροσκάφη, ελικόπτερα και ανεμόπτερα κυριότητας ή κατοχής του φορολογούμενου και των εξαρτώμενων μελών του και των προσώπων που τους βαρύνουν ορίζεται ως εξής:

Τεκμήριο ανεμόπτερω: Για το ανεμόπτερο υπολογίζεται τεκμήριο διαβίωσης 8000 ευρώ ετησίως

Τεκμήριο αεροσκαφών: Για τα αεροσκάφη με κινητήρα κοινό εσωτερικής καύσης ποσό 65.000 ευρώ για τους 150 πρώτους ίππους, το οποίο προσαυξάνεται με το ποσό των 500 ευρώ για κάθε έναν ίππο του κινητήρα τους πάνω από τους 150.

Τεκμήριο αεροσκαφών JET: Για αεροσκάφη αεριοπροωθούμενα (JET) υπολογίζεται δαπάνη διαβίωσης 200 ευρώ για κάθε λίμπρα ώθησης (Σταματόπουλος & Καραβοκύρης, 2014).

✓ **Ετήσια αντικειμενική δαπάνη εξωτερικής δεξαμενής κολύμβησης (πισίνες)**

Η ετήσια αντικειμενική δαπάνη εξωτερικής δεξαμενής κολύμβησης που προκύπτει για τον κύριο ή κάτοχό της ορίζεται ανάλογα με την επιφάνειά της ως εξής ανά κλίμακα, σε 160 ευρώ το τετραγωνικό μέτρο μέχρι τα 60 τετραγωνικά μέτρα και σε 320 ευρώ το τετραγωνικό μέτρο για επιφάνεια άνω των 60 τετραγωνικών μέτρων. Προκειμένου για εσωτερική δεξαμενή κολύμβησης τα παραπάνω ποσά διπλασιάζονται.

✓ **Ελάχιστη ετήσια αντικειμενική δαπάνη του φορολογούμενου**

Η ελάχιστη ετήσια αντικειμενική δαπάνη του φορολογούμενου ορίζεται σε 3.000 ευρώ προκειμένου για τον άγαμο και σε 5.000 ευρώ για τους συζύγους που υποβάλλουν κοινή δήλωση, εφόσον δηλώνεται πραγματικό ή τεκμαρτό εισόδημα (Σταματόπουλος & Καραβοκύρης, 2014).

Όλες οι δαπάνες στις οποίες αναφερθήκαμε λειτουργούν αφαιρετικά για τον υπολογισμό της ανάλωσης κεφαλαίου προηγούμενων ετών.

2.2.2. ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΕΤΗΣΙΑΣ ΔΑΠΑΝΗΣ ΑΠΟΚΤΗΣΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

Στην ενότητα αυτή θα εστιάσουμε στον προσδιορισμό της ετήσιας δαπάνης απόκτησης περιουσιακών στοιχείων, η οποία λειτουργεί αφαιρετικά για τον υπολογισμό της ανάλωσης κεφαλαίου προηγούμενων ετών. Παρακάτω θα αναφερθούν οι κατηγορίες δαπανών ανά φορολογικό έτος, οι οποίες αναγράφονται στη δήλωση φορολογίας εισοδήματος.

- ✓ Τα ποσά τα οποία διαθέτει ο φορολογούμενος για την αγορά ή χρηματοδοτική μίσθωση αυτοκινήτων, δίτροχων οχημάτων τα οποία αναγράφονται στους κωδικούς 719 και 720 (για τη σύζυγο) στη δήλωση φορολογίας εισοδήματος.
- ✓ Χρηματικά ποσά τα οποία καταβάλλονται για την αγορά η χρηματοδοτική μίσθωση πλοίων και σκαφών αναψυχής, καθώς και για αεροσκάφη τα οποία αναγράφονται στους κωδικούς 721 και 722 αντίστοιχα για τη σύζυγο.
- ✓ Ποσά τα οποία διαθέτει ο φορολογούμενος για την αγορά ή μίσθωση κινητών πραγμάτων, που η αξίας τους υπερβαίνει τις 10.000,00 ευρώ.
- ✓ Δαπάνες που καταβάλλονται στο φορολογικό έτος για την αγορά επιχειρήσεων είτε πρόκειται για νεοσύστατη επιχείρηση, είτε για ήδη υπάρχουσα, προκειμένου να γίνει αύξηση του κεφαλαίου της οποιασδήποτε εταιρικής μορφής.
- ✓ Ποσά που καταβάλλονται για την αγορά εταιρικών μεριδίων και την αγορά χρεογράφων.
- ✓ Χρηματικά ποσά που διατίθενται για την αγορά ακινήτων, για την κατασκευή εσωτερικών ή εξωτερικών δεξαμενών κολύμβησης και για τα έξοδα που καταβάλλονται για την ανέγερση οικοδομών.
- ✓ Σε ό,τι αφορά την αγορά ακινήτων και την ανέγερση οικοδομών για το χρονικό διάστημα από 17.12.2010 έως 31.12.2013 ανεστάλη το τεκμήριο για τις δαπάνες αυτές, προκειμένου να τονωθεί η αγορά των ακινήτων η οποία έχει πληγεί

σημαντικά από την οικονομική κρίση. Όμως, στον υπολογισμό της ανάλωσης κεφαλαίου λειτουργεί αφαιρετικά ανεξαρτήτως αν εμπίπτει στα τεκμήρια (Γραβιάς, 2013).

- ✓ Οι δαπάνες που καταβάλλονται στο φορολογικό έτος για γονικές παροχές ή για δωρεές με την προϋπόθεση ότι είναι άνω των τριακοσίων ευρώ.
- ✓ Τα ποσά που χορηγεί ως δάνειο προς οποιονδήποτε.
- ✓ Δαπάνη για την απόσβεση δανείων οποιασδήποτε μορφής. Στο ποσό της δαπάνης αυτής περιλαμβάνεται και το ποσό των οικείων τόκων, στους οποίους περιλαμβάνονται και οι τυχόν τόκοι υπερημερίας (Άρθρο 32 του Ν.4172/2013).

2.2.3. ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΠΟΣΑ ΠΟΥ ΜΕΙΩΝΟΥΝ ΤΗΝ ΕΤΗΣΙΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΗ ΔΑΠΑΝΗ

Για τον υπολογισμό του φόρου γίνεται σύγκριση μεταξύ του τεκμαρτού και του συνολικού εισοδήματος και ο φόρος υπολογίζεται στο μεγαλύτερο ποσό. Εάν το τεκμαρτό εισόδημα είναι μεγαλύτερο, η διαφορά που προκύπτει προστίθεται στο φορολογητέο εισόδημα.

Στην περίπτωση που το συνολικό τεκμαρτό εισόδημα του φορολογούμενου είναι μικρότερο από το δηλωθέν του εισόδημα, το τελικό αποτέλεσμα της εκκαθάρισης του φόρου εισοδήματος δεν επηρεάζεται από την ύπαρξη των τεκμηρίων δαπανών διαβίωσης και απόκτησης περιουσιακών στοιχείων. Ο φορολογούμενος θα κληθεί να φορολογηθεί για το δηλωθέν εισόδημά του (www.forin.gr).

Εκτός από τα εισοδήματα τα οποία αναφέραμε, τα οποία φορολογούνται, υπάρχουν και εισοδήματα τα οποία αποκτήθηκαν και δεν αποτελούν φορολογητέα ύλη, αναγράφονται στη φορολογική δήλωση, εφόσον αποδεικνύονται από νόμιμα παραστατικά στοιχεία και λειτουργούν προσθετικά στον προσδιορισμό της ανάλωσης κεφαλαίου προηγούμενων ετών (Σταματόπουλος, Καραβοκύρης, 2014). Η υποχρεωτική αναγραφή στη δήλωση φορολογίας εισοδήματος όλων των εισοδημάτων των φορολογούμενων, ανεξαρτήτως από τον τρόπο φορολόγησής τους, ισχύει από το οικονομικό έτος 2013 δηλαδή για εισοδήματα που αποκτώνται από 01.01.12 (Γραβιάς, 2013).

Οι βασικότεροι λόγοι για τους οποίους έγινε υποχρεωτική η αναγραφή είναι για να υπάρξει μια πιο ολοκληρωμένη φορολογική εικόνα των πολιτών και επιπλέον να εισπραχτούν περισσότεροι φόροι. Σημειωτέον ότι η επιβολή ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης του Ν.3986/2011 επιβάλλεται και στα αυτοτελώς φορολογηθέντα ποσά,

τα οποία μέχρι το οικονομικό έτος 2012 δεν ήταν υποχρεωτικό να αναγραφούν στη δήλωση φορολογίας εισοδήματος.

Τα χρηματικά ποσά που μειώνουν την ετήσια αντικειμενική δαπάνη είναι τα παρακάτω:

1)Εισοδήματα τα οποία απαλλάσσονται από το φόρο ή φορολογούνται με ειδικό τρόπο σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις. Τέτοια εισοδήματα είναι οι τόκοι από καταθέσεις, τα κρατικά χρεόγραφα, τίτλοι και ομολογίες. Αν τα εισοδήματα αυτά αποκτήθηκαν στην αλλοδαπή, αναγνωρίζονται, εφόσον υπόκεινται σε φόρο εισοδήματος στην Ελλάδα ή απαλλάσσονται νομίμως από αυτόν.

Αναφορικά με τους τόκους καταθέσεων σε λογαριασμούς με πολλούς δικαιούχους, καταρχάς μερίζονται ισομερώς σε όλους τους δικαιούχους, εκτός αν αποδεικνύεται ότι ένας εκ των δικαιούχων τροφοδοτούσε τους τραπεζικούς λογαριασμούς, οπότε οι τόκοι δηλώνονται μόνο στον πραγματικό δικαιούχο.

2)Χρηματικά ποσά που δεν θεωρούνται εισόδημα κατά τις νομοθετικές διατάξεις, όπως είναι κέρδη από τη συμμετοχή στα παιχνίδια του ΟΠΑΠ ή άλλα χρηματικά βραβεία, τα εφάπαξ που εισπράττουν οι φορολογούμενοι από τα ασφαλιστικά τους ταμεία, τα χρηματικά ποσά που λαμβάνονται από υποτροφίες στο Δημόσιο, επιστροφή κεφαλαίου σε μετόχους ανώνυμης εταιρίας σε περίπτωση μείωσης του μετοχικού κεφαλαίου και η υπεραξία που αποκτάται από τους μεριδιούχους από αμοιβαία κεφάλαια.

3)Χρηματικά ποσά που προέρχονται από τη διάθεση περιουσιακών στοιχείων.

Τα χρηματικά ποσά προέρχονται από την πώληση, εφόσον αποδεικνύεται σε ποιο πρόσωπο ανήκαν αυτά, μπορούν να καλύψουν ή να περιορίσουν τη διαφορά της συνολικής ετήσιας τεκμαρτής δαπάνης. Τα περιουσιακά στοιχεία μπορεί να είναι και άυλα (φήμη, πελατεία, σήμα, δίπλωμα ευρεσιτεχνίας).

4)Εισαγωγή συναλλάγματος που δεν εκχωρείται υποχρεωτικά στην Τράπεζα της Ελλάδος, εφόσον δικαιολογείται η απόκτησή του στην αλλοδαπή.

Εάν η εισαγωγή δικαιολογείται από ενέργεια οποιασδήποτε εμπορικής και γενικά επαγγελματικής δραστηριότητας στο εξωτερικό, πρέπει για τη δραστηριότητα αυτή να έχει υποβληθεί δήλωση στην Ελλάδα, εκτός αν φορολογείται κατά ειδικό τρόπο ή να αποδειχθεί ότι για τα εισοδήματα αυτά έχει υποβληθεί φορολογική δήλωση σε χώρα του εξωτερικού.

5)Δάνεια τα οποία έχουν ληφθεί και αποδεικνύονται με έγγραφα στοιχεία που φέρουν βέβαιη χρονολογία

6) Δωρεά ή γονική παροχή χρηματικών ποσών, για την οποία η οικεία φορολογική δήλωση έχει υποβληθεί μέχρι τη λήξη του έτους στο οποίο πραγματοποιήθηκε ή σχετική δαπάνη.

7) Ανάλωση κεφαλαίου που αποδεδειγμένα έχει φορολογηθεί κατά τα προηγούμενα έτη ή νόμιμα έχει απαλλαγεί από το φόρο (Σταματόπουλος & Καραβοκύρης, 2014).

2.3. Η ΑΝΑΛΩΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ ΕΤΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΛΥΨΗ ΤΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ

Ένας τρόπος για το φορολογούμενο να καλύψει τη συνολική ετήσια δαπάνη των αντικειμενικών δαπανών διαβίωσης και των δαπανών απόκτησης περιουσιακών στοιχείων είναι να επικαλεστεί **ανάλωση κεφαλαίου προηγούμενων ετών**, που αποδεδειγμένα έχει φορολογηθεί κατά τα προηγούμενα έτη ή νόμιμα έχει απαλλαγεί από το φόρο (Ν. 4172/2013).

Η πολυπλοκότητα του υπολογισμού της ανάλωσης κεφαλαίου έγκειται στο γεγονός ότι αλλιώς υπολογίζεται για την κάλυψη των τεκμηρίων και διαφορετικά για τη δικαιολόγηση της προσαύξησης περιουσίας, στις διαφορετικές διατάξεις που ίσχυαν διαχρονικά και στις πολλαπλές παραμέτρους που πρέπει να ληφθούν υπόψη, ώστε το τελικό αποτέλεσμα να είναι ορθό (Γραβιάς, 2013). Στην παρούσα διπλωματική εργασία θα εστιάσουμε στον υπολογισμό της ανάλωσης κεφαλαίου για τη δικαιολόγηση της προσαύξησης περιουσίας.

Βασικό σημείο αποτελεί ότι δεν προβλέπεται χρονικός περιορισμός για την κάλυψη των τεκμηρίων με ανάλωση κεφαλαίου. Συνεπώς, μπορεί να γίνει επίκληση ανάλωσης κεφαλαίου οσωνδήποτε προηγούμενων ετών. Τα έτη που επικαλείται ο φορολογούμενος για ανάλωση κεφαλαίου πρέπει να είναι συνεχόμενα και να φθάνουν μέχρι το προηγούμενο του κρινόμενου έτους. Για τα έτη που έχει συμπληρωθεί ο χρόνος παραγραφής, τα εκκαθαριστικά σημειώματα αποτελούν πλήρη απόδειξη. Διασταύρωση από τις αρμόδιες ελεγκτικές αρχές γίνεται για τα ποσά που αναγράφονται στη δήλωση φορολογίας εισοδήματος και δεν αναγράφονται στο εκκαθαριστικό (Π.Ο.Λ. 1076/2015).

Για τον προσδιορισμό του κεφαλαίου αυτού ανά έτος, από τα πραγματικά εισοδήματα που έχουν φορολογηθεί ή νόμιμα απαλλαγεί από το φόρο, τα οποία προκύπτουν από συμψηφισμό των θετικών και αρνητικών στοιχείων αυτών, από τα χρηματικά ποσά που προέρχονται από τη διάθεση περιουσιακών στοιχείων, από την εισαγωγή συναλλάγματος από δάνεια τα οποία έχουν ληφθεί, από δωρεά ή γονική

παροχή χρηματικών ποσών και από οποιοδήποτε ποσό έχει αποδεδειγμένα εισπραχθεί και εκπίπτουν οι ετήσιες αντικειμενικές δαπάνες διαβίωσης και οι δαπάνες για την απόκτηση περιουσιακών στοιχείων.

Τα ποσά που επικαλείται ο φορολογούμενος για την ανάλωση κεφαλαίου αναγράφονται στους κωδικούς 787-788 της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος (έντυπο Ε1) ο 787 για το σύζυγο και ο 788 για τη σύζυγο όταν πρόκειται για δήλωση έγγαμου. Ως δικαιολογητικό στοιχείο συντάσσεται και υποβάλλεται αναλυτικός πίνακας στον οποίο αναγράφονται για κάθε έτος τα στοιχεία εσόδων των δαπανών και η διαφορά φορολογηθέντος κεφαλαίου. Από το σύνολο του φορολογηθέντος κεφαλαίου ο υπόχρεος επικαλείται το ποσό που ανάλωσε και το μεταφέρει για την κάλυψη των τεκμηρίων του.

Πίνακας 2.5.: Υπολογισμός Ανάλωσης Κεφαλαίου Προηγούμενων Ετών

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΕΤΟΣ	ΔΗΛΩΘΕΝ ΕΙΣΟΔΗΜΑ	ΑΠΑΛΛΑΣΣΟΜΕΝΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΑ Η ΕΙΔΙΚΩΣ ΦΟΡΟΛΟΓΗΘΕΝΤΑ	ΛΟΙΠΑ ΠΟΣΑ	ΕΤΗΣΙΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΗ ΔΑΠΑΝΗ ΔΙΑΒΙΩΣΗΣ	ΕΤΗΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ ΑΠΟΚΤΗΣΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ	ΑΝΑΛΩΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΕΤΟΥΣ	ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΠΡΟΣ ΑΝΑΛΩΣΗ ΤΑ ΕΠΟΜΕΝΑ ΕΤΗ
2008							
2009							
2010							
2011							
ΣΥΝΟΛΟ							

Πηγή: Προσαρμογή από www.forin.gr

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3. Ο ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΕΜΒΑΣΜΑΤΩΝ ΣΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ

3.1. ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΦΟΡΟΛΟΓΟΥΜΕΝΩΝ ΜΕΓΑΛΟΥ ΠΛΟΥΤΟΥ (Κ.Ε.ΦΟ.ΜΕ.Π.)

Τον Ιούνιο του 2013 με το Ν.4141/2013 συστάθηκε ειδική αποκεντρωμένη υπηρεσία φορολογικού ελέγχου επιπέδου διεύθυνσης, με τίτλο Κέντρο Ελέγχου Φορολογούμενων Μεγάλου Πλούτου, η οποία υπάγεται στη Γενική Διεύθυνση Φορολογικών Ελέγχων και Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων. Για πρώτη φορά συστάθηκε ελεγκτική υπηρεσία που να ασχολείται με τα φυσικά πρόσωπα μεγάλου πλούτου καθώς μέχρι τότε τα ελεγκτικά κέντρα είχαν ως κύριο στόχο την πάταξη της φοροδιαφυγής των επιχειρήσεων. Η οικονομική κρίση οδήγησε πολλές επιχειρήσεις μεγάλου βεληνεκούς στην πτώχευση, ενώ ο «πλούτος» ακόμα ήταν στα χέρια των φυσικών προσώπων.

Ο κίνδυνος για χρεοκοπία και ο φόβος για το κούρεμα των καταθέσεων, όπως έγινε και στην Κύπρο, οδήγησαν χιλιάδες Έλληνες να μεταφέρουν τα χρήματά τους σε τράπεζες του εξωτερικού. Όπως προκύπτει από τις περιβόητες λίστες καταθέσεων στο εξωτερικό, όπως η Λίστα Λαγκάρντ, Λίστα Μποργιανς, Λίστα Ρηνανίας-Βεσφαλίας χιλιάδες φυσικά πρόσωπα απέστειλαν εμβάσματα στο εξωτερικό.

Το 2013 το Υπουργείο Οικονομικών ξεκίνησε τους ελέγχους για τις υποθέσεις φορολογούμενων που απέστειλαν χρηματικά εμβάσματα στο εξωτερικό. Με την έκδοση της εγκυκλίου Π.Ο.Λ 1033/2013 παρέχονται διευκρινήσεις στο πλαίσιο χειρισμού των υποθέσεων φορολογουμένων που έχουν αποστείλει εμβάσματα στο εξωτερικό κατά τα έτη 2009-2011. Στην αρμοδιότητα του Κέντρου Ελέγχου Φορολογουμένων Μεγάλου Πλούτου (Κ.Ε.ΦΟ.ΜΕ.Π.) υπάγονται και οι υποθέσεις φορολογουμένων οι οποίοι τα ημερολογιακά έτη 2009, 2010 και 2011 απέστειλαν στο εξωτερικό χρηματικά εμβάσματα ποσού πενήντα χιλιάδων (50.000) ευρώ και άνω (Π.Ο.Λ 1124/2013).

Οι περισσότεροι φορολογούμενοι, προκειμένου να δικαιολογήσουν την προέλευση των χρηματικών ποσών που απέστειλαν στο εξωτερικό, επικαλούνται ανάλωση κεφαλαίου προηγούμενων ετών. Τα έτη που επικαλείται ο φορολογούμενος για ανάλωση κεφαλαίου, πρέπει να είναι συνεχόμενα και να φθάνουν μέχρι το προηγούμενο του κρινόμενου έτους.

Δεδομένου ότι ο έλεγχος για την αποστολή εμβασμάτων είναι για τα ημερολογιακά έτη 2009, 2010 και 2011, δηλαδή για τα οικονομικά έτη 2010, 2011 και 2012, οι φορολογούμενοι μπορούν να επικαλεστούν ανάλωση κεφαλαίου πριν την αποστολή εμβάσματος.

3.2 ΤΡΟΠΟΙ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΤΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΗΣ ΤΩΝ ΕΜΒΑΣΜΑΤΩΝ

Εν συνεχεία, δίνονται κάποιες διευκρινήσεις με τις οποίες μπορούν οι φορολογούμενοι να δικαιολογήσουν την προέλευση των ποσών των για τη αποστολή εμβασμάτων στο εξωτερικό. Η αποστολή εμβάσματος στο εξωτερικό δεν αποτελεί φοροδιαφυγή ή αποφυγή, όμως από τα στοιχεία και τις διασταυρώσεις του Υπουργείου Οικονομικών προέκυψαν μεγάλες διαφορές μεταξύ των εμβασμάτων και των δηλωθέντων εισοδημάτων των φορολογούμενων.

Συγκεκριμένα, η εγκύκλιος Π.Ο.Λ. 1033/2013 καθορίζει τους παρακάτω τρόπους δικαιολόγησης:

- Κάλυψη του εμβάσματος με **ανάλωση κεφαλαίου** προηγούμενων ετών

Οι φορολογούμενοι μπορούν να επικαλεστούν ανάλωση κεφαλαίου για τα έτη που ήταν υπόχρεοι υποβολής δήλωσης φορολογίας εισοδήματος βάσει των νομοθετικών διατάξεων, αρκεί τα χρόνια να είναι συνεχόμενα και να φθάνουν μέχρι το προηγούμενο του έτους για το οποίο δηλώνεται η ανάλωση. Σε κάθε έτος αφαιρούνται οι ετήσιες αντικειμενικές δαπάνες και οι δαπάνες απόκτησης περιουσιακών στοιχείων. Συγκεκριμένα για τα οικονομικά έτη 2009 και 2010 δηλαδή για τις χρήσεις 2008 και 2009 δεν αφαιρούνται οι δαπάνες, όταν δεν εμπίπτουν στις διατάξεις περί τεκμηρίων. Επίσης, δεν αφαιρείται το ετήσιο τεκμαρτό μίσθωμα για ιδιοκατοικούμενη ή μισθούμενη κύρια κατοικία κάτω των 200 τ.μ. και για δευτερεύουσα κάτω από 150 τ.μ. για τις χρήσεις 2003-2009, δηλαδή για τα οικονομικά έτη 2004-2010.

Σε περίπτωση που δεν έχει υποβληθεί δήλωση φόρου εισοδήματος και ο φορολογούμενος θέλει να τη χρησιμοποιήσει για τον υπολογισμό του διαθέσιμου υπολοίπου υποβάλλεται εκπρόθεσμη δήλωση με τις αντίστοιχες κυρώσεις. Εάν η χρήση έχει παραγραφεί, επιτρέπεται η υποβολή εκπρόθεσμης δήλωσης στο πρώτο μη παραγεγραμμένο έτος δηλαδή το οικονομικό έτος 2001. Εάν ο φορολογούμενος θέλει, μπορεί να δηλώσει ποσά του πίνακα 6 της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος (Ε1) «Πρόσθετα Πληροφοριακά Στοιχεία- Ποσά που μειώνουν την ετήσια δαπάνη» χωρίς την επιβολή προστίμου.

- Κάλυψη του εμβάσματος με διαφορά τεκμαρτών-λογιστικών κερδών

Μια άλλη δυνατότητα που δίνεται στους φορολογούμενους είναι να επικαλεστούν τη διαφορά μεταξύ των τεκμαρτών και των λογιστικών κερδών.

Στην περίπτωση που οι φορολογούμενοι ασκούσαν επιχειρηματική δραστηριότητα στην οποία δεν φορολογούνταν βάσει των λογιστικών τους κερδών, αλλά είτε με τεκμαρτά ποσά είτε με κατ' αποκοπή ποσά φόρου είτε με τη χρήση συντελεστή στις ακαθάριστες νόμιμες αμοιβές των υπόχρεων τότε για την κάλυψη της προσαύξησης της περιουσίας θα λαμβάνονται υπόψη αυτά τα λογιστικά κέρδη, εφόσον είναι μεγαλύτερα από τα τεκμαρτά.

- Κάλυψη του εμβάσματος με χρηματικά ποσά που υπήρχαν σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα στο τέλος του έτους 1999.

Λόγω του ότι ο φορολογικός έλεγχος δεν μπορεί γίνει για τις χρήσεις πριν το 2000, καθώς έχει παρέλθει το δικαίωμα του δημοσίου για επιβολή φόρου, η φορολογική διοίκηση κάνει δεκτά τα χρηματικά ποσά που υπήρχαν σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα στο τέλος του έτους 1999, αρκεί ο φορολογούμενος να προσκομίσει βεβαίωση από τα εκάστοτε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα. Στα χρηματικά ποσά περιλαμβάνονται και τα επενδυτικά προϊόντα, για τα οποία αποδεικνύεται ότι ήταν διαθέσιμα στο τέλος του έτους 1999 και ρευστοποιήθηκαν πριν την αποστολή του εμβάσματος (Π.Ο.Λ. 1228/2014).

Εφόσον ο φορολογούμενος δηλώσει ότι τα ποσά που απεστάλησαν με τη μορφή εμβάσματος υπήρχαν στις 31/12/1999, δεν μπορεί να επικαλεστεί και ανάλωση κεφαλαίου για τα έτη πριν το 2000.

- Κάλυψη του εμβάσματος από κατοίκους εξωτερικού

Πολλές ήταν οι περιπτώσεις στις οποίες φορολογικοί κάτοικοι εξωτερικού δεν είχαν δηλώσει στο μητρώο της εφορίας την πραγματική τους φορολογική κατοικία και ως αποτέλεσμα εμφανίζονταν ως φορολογικοί κάτοικοι της Ελλάδας. Η Φορολογική Διοίκηση με εγκύκλιό της επιτρέπει στους ανωτέρω φορολογούμενους, έστω και αναδρομικά να προσκομίσουν τα απαραίτητα δικαιολογητικά στην αρμόδια Εφορία ώστε να πιστοποιηθεί η χρονική περίοδος για την οποία είναι φορολογικοί κάτοικοι εξωτερικού (Π.Ο.Λ. 1142/2012).

- Κάλυψη του εμβάσματος με επαναπατριζόμενα κεφάλαια.

Στην περίπτωση που κάποιος φορολογούμενος έφερε από το εξωτερικό χρηματικά ποσά με τις νομοθετικές διατάξεις που υπήρχαν για τα επαναπατριζόμενα κεφάλαια και έχει καταβάλει τους αντίστοιχους φόρους επί των χρηματικών ποσών, εξαντλείται η φορολογική υποχρέωση και δεν εξετάζεται η πηγή προέλευσής τους, με την προϋπόθεση να υπάρχουν τα νόμιμα παραστατικά που προκύπτουν από τις φορολογικές διατάξεις.

- Κάλυψη του εμβάσματος με χρηματικά ποσά που προέρχονται από λίστες γάμου.

Για τα ποσά που προέρχονται από λίστες γάμου, ο φορολογούμενος θα πρέπει να προσκομίσει ληξιαρχική πράξη γάμου και αντίγραφο της κίνησης του τραπεζικού λογαριασμού στον οποίον πιστώθηκαν τα ποσά. Οι τραπεζικές κινήσεις θα πρέπει να έχουν λάβει χώρα δυο μήνες πριν και ένα μήνα μετά την τέλεση του γάμου. Τα στοιχεία που θα προσκομιστούν εξετάζονται από την αρμόδια ελεγκτική αρχή.

- Κάλυψη του εμβάσματος με τα χρηματικά ποσά που προέρχονται από εκποίηση περιουσιακών στοιχείων

Για να γίνουν δεκτά από την ελεγκτική αρχή τα ποσά που προέρχονται από εκποίηση περιουσιακών στοιχείων, θα πρέπει η εκποίησή τους να έχει πραγματοποιηθεί πριν την αποστολή του εμβάσματος. Επιπλέον, για την εκποίηση των μετοχών θα πρέπει να προσκομιστούν τα νόμιμα παραστατικά, όπως είναι τα πινακίδια αγοράς και πώλησης των μετοχών και βεβαίωση της χρηματιστηριακής εταιρίας, με τα οποία να αποδεικνύεται η πώληση.

- Χρηματικά ποσά που προέρχονται από ρευστοποίηση ομολόγων και εντόκων γραμματίων του Δημοσίου.

Για να γίνουν δεκτά από την ελεγκτική αρχή τα ποσά που προέρχονται από ρευστοποίηση ομολόγων και εντόκων γραμματίων του Δημοσίου, θα πρέπει η εκποίησή τους να έχει πραγματοποιηθεί πριν την αποστολή του εμβάσματος. Επιπλέον, θα πρέπει να προσκομιστούν τα νόμιμα παραστατικά όπως είναι τα πινακίδια αγοράς και πώλησης των μετοχών και βεβαίωση της χρηματιστηριακής εταιρίας, με τα οποία να αποδεικνύεται η πώληση.

- Χρηματικά ποσά που προέρχονται από λήψη δανείων.

Για την αναγνώριση των ποσών που προέρχονται από δάνεια, θα εξετάζεται πρώτα αν το δάνειο είναι πραγματικό. Εφόσον διαπιστώνεται ότι είναι εικονικό και εμφανίζεται για την καταστρατήγηση των διατάξεων περί τεκμηρίων, δε θα

λαμβάνεται υπόψη. Επίσης, η λήψη του δανείου θα πρέπει να έχει γίνει πριν την αποστολή του εμβάσματος. Στην περίπτωση που αναφερόμαστε σε δάνεια μεταξύ ιδιωτών, θα πρέπει να αποδεικνύεται το βέβαιο της χρονολογίας, εφόσον θεωρηθούν από συμβολαιογράφο ή άλλο δημόσιο υπάλληλο αρμόδιο κατά το νόμο, όπως είναι το Αστυνομικό Τμήμα και τα Κέντρα Εξυπηρέτησης Πελατών.

- Εμβάσματα με εισαγωγή χρηματικών κεφαλαίων που δεν ευρωπαϊκήθηκαν ή δραχμοποιήθηκαν.

Για τις περιπτώσεις εκείνες που, κατά την εισαγωγή του συναλλάγματος και μέχρι την ημερομηνία του εμβάσματος, δεν έγινε μετατροπή του σε ευρώ, προκειμένου ο φορολογούμενος να καλύψει το ποσό του εμβάσματος θα πρέπει να προσκομίσει βεβαίωση του χρηματοπιστωτικού ιδρύματος περί της εισαγωγής του αναλόγου ποσού και παραμονής του στο νόμισμα στο οποίο είχε εισαχθεί. Ειδικά για τους υπόχρεους σε δήλωση στην Ελλάδα, θα πρέπει να υπάρχει δικαιολόγηση προέλευσης του παραπάνω ποσού που θα επικαλεστούν.

- Εμβάσματα που προέρχονται από μερίσματα πλοίων του Ν. 27/1975.

Τα δικαιολογητικά που υποχρεούνται να προσκομίζουν οι φορολογούμενοι κάτοικοι Ελλάδας που αποκτούν μερίσματα που καταβάλλονται από αλλοδαπές πλοιοκτήτριες εταιρείες πλοίων με ξένη ή ελληνική σημαία, στην περίπτωση που τα πλοία τελούν υπό τη διαχείριση ή εκμετάλλευση γραφείων που έχουν εγκατασταθεί στην Ελλάδα είναι τα εξής:

Α) Βεβαίωση της αλλοδαπής πλοιοκτήτριας, από την οποία θα προκύπτουν τα στοιχεία του φορολογούμενου ως μετόχου της εταιρείας, το καταβληθέν σε αυτόν μέρος και το όνομα του πλοίου, από την εκμετάλλευση του οποίου χορηγείται το σχετικό μέρος και

Β) Αντίγραφο της σχετικής άδειας εγκατάστασης στην Ελλάδα του γραφείου ή του υποκαταστήματος της αλλοδαπής ναυτιλιακής επιχείρησης, που ασχολείται αποκλειστικά με τη διαχείριση, εκμετάλλευση ή ναύλωση του πλοίου (Π.Ο.Λ.1135/2010).

- Χρηματικά ποσά που προέρχονται από εκπρόθεσμες δωρεές, γονικές παροχές.

Οι άτυπες δωρεές και γονικές παροχές χρηματικών ποσών γίνονται δεκτές, έστω και αν υποβληθεί εκπρόθεσμα η φορολογική δήλωση εισοδήματος ή δωρεάς. Ελέγχεται όμως το πραγματικό γεγονός της δωρεάς, για παράδειγμα κίνηση τραπεζικών λογαριασμών όταν πρόκειται για δωρεά μετρητών ή οποιοδήποτε δημόσιο ή ιδιωτικό έγγραφο, που απέκτησε βεβαία χρονολογία πριν την ημερομηνία αποστολής του εμβάσματος.

3.3. ΕΠΙΚΛΗΣΗ ΤΗΣ ΑΝΑΛΩΣΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ ΕΤΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ ΕΜΒΑΣΜΑΤΩΝ

Στις αρχές του 2013, χιλιάδες φορολογούμενοι κλήθηκαν να δικαιολογήσουν με εισοδήματά τους την πηγή προέλευσης των εμβασμάτων που απέστειλαν στο εξωτερικό, ειδάλως θα φορολογηθούν για προσαύξηση περιουσίας.

Η έννοια της προσαύξησης περιουσίας προστέθηκε στις φορολογικές διατάξεις με το νόμο 3888 του 2010 –Εκούσια κατάργηση φορολογικών διαφορών, ρύθμιση ληξιπροθέσμων χρεών, διατάξεις για την αποτελεσματική τιμωρία της φοροδιαφυγής όπου ορίζει ότι «Σε προσαύξηση περιουσίας ορίζονται τα εισοδήματα που προέρχονται από άγνωστη ή μη διαρκή ή μη σταθερή πηγή ή αιτία, και αν δεν αποδειχθεί από φορολογούμενο είτε η πραγματική πηγή ή αιτία προέλευσής της, είτε ότι φορολογείται από άλλες διατάξεις, είτε ότι απαλλάσσεται από το φόρο με ειδική διάταξη, αυτό φορολογείται ως εισόδημα από υπηρεσίες ελευθέρων επαγγελματιών της χρήσης κατά την οποία επήλθε η προσαύξηση» (Ν. 3888/2010).

Σύμφωνα με το νέο Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος που ισχύει από 01/01/2014 «Κάθε προσαύξηση περιουσίας που προέρχεται από παράνομη ή αδικαιολόγητη ή άγνωστη πηγή ή αιτία θεωρείται κέρδος από επιχειρηματική δραστηριότητα» (Άρθρο 21 του Ν.4172/2013).

Η πιο συνηθισμένη αιτιολογία ήταν το περίσσειμα (αποταμίευση) των παρελθόντων ετών. Ο ορθός υπολογισμός της ανάλωσης κεφαλαίου, όμως, δυσκολεύει ακόμα και λογιστές με πολυετή εμπειρία, καθώς η συνεχής αλλαγή των φορολογικών διατάξεων καθιστά δύσκολο τον υπολογισμό, ειδικά όταν θέλουμε να υπολογίσουμε ανάλωση κεφαλαίου για μια μεγάλη σειρά ετών.

Όμως, στην περίπτωση της επίκλησης της ανάλωσης κεφαλαίου για τη δικαιολόγηση των εμβασμάτων παρουσιάστηκαν κάποιες δυσκολίες. Έως εκείνη τη στιγμή, η ανάλωση κεφαλαίου προηγούμενων ετών χρησιμοποιούταν για την κάλυψη των τεκμηρίων δαπανών διαβίωσης και τεκμήρια απόκτησης, όπως ορίζεται στα άρθρα 16 και 17 του Ν.2238/94 που ίσχυε μέχρι το οικονομικό έτος 2014 (χρήση 2013), που μετά αντικαταστάθηκε από τα άρθρα 31 και 32 του Ν.4172/2013 που ισχύει από το φορολογικό έτος 2014 (χρήση 2013) έως σήμερα.

Παρακάτω αποτυπώνεται ο πίνακας ανάλωσης κεφαλαίου, όπως προσαρμόστηκε για την εύρεση προσαύξησης περιουσίας για τη σύγκριση των ποσών που απεστάλησαν με τη μορφή εμβάσματος στο εξωτερικό με το διαθέσιμο κεφάλαιο.

Πίνακας 3.1.: Αναλυτικός πίνακας ανάλωσης κεφαλαίου

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΝΑΛΩΣΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ					
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΕΤΗ		2012	2011	2010	2009
A. ΦΟΡΟΛΟΓΗΤΕΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ					
ΔΗΛΩΘΕΝ ΕΙΣΟΔΗΜΑ	Υπόχρ.				
	Συζ.				
ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΛΛΟΔΑΠΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ	Υπόχρ.				
	Συζ.				
ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΑΠΟ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟ ΕΛΕΓΧΟ	Υπόχρ.				
	Συζ.				
A. ΣΥΝΟΛΟ ΦΟΡΟΛΟΓΗΤΕΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ	Υπόχρ.				
	Συζ.				
B. ΑΠΑΛΛΑΣΣΟΜΕΝΑ ΠΟΣΑ - ΛΟΙΠΑ ΕΣΟΔΑ					
ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΑ ΤΑ ΟΠΟΙΑ ΑΠΑΛΛΑΣΣΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟΝ ΦΟΡΟ, ή ΦΟΡΟΛΟΓΟΥΝΤΑΙ ΜΕ ΕΙΔΙΚΟ ΤΡΟΠΟ, ΚΑΘΩΣ ΚΑΙ ΜΕΡΙΣΜΑΤΑ ΗΜΕΔΑΠΩΝ Α.Ε., κ.λ.π.	Υπόχρ.				
	Συζ.				
ΚΑΘΑΡΑ ΚΕΡΔΗ ΑΠΟ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ κλπ. ΠΟΥ ΦΟΡΟΛΟΓΗΘΗΚΑΝ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 10 Κ.Φ.Ε. και από ΕΠΕ	Υπόχρ.				
	Συζ.				
ΕΠΑΝΑΠΑΤΡΙΖΟΜΕΝΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ Ή ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΑΛΛΟΔΑΠΗΣ	Υπόχρ.				
	Συζ.				
ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΠΟΣΑ ΑΠΟ ΔΑΝΕΙΑ, ΔΩΡΕΕΣ, ΚΕΡΔΗ ΑΠΟ ΛΑΧΕΙΑ, κλπ.	Υπόχρ.				
	Συζ.				
ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΠΟΣΑ ΠΟΥ ΠΡΟΕΡΧΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΔΙΑΘΕΣΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ (ΠΩΛΗΣΗ ΕΙΧ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΥ- ΠΩΛΗΣΗ ΕΤΑΙΡΙΚΩΝ ΜΕΡΙΔΙΩΝ κλπ)	Υπόχρ.				
	Συζ.				
ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΠΟΣΑ ΠΟΥ ΠΡΟΕΡΧΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΔΙΑΘΕΣΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ Κωδ. 781-782	Υπόχρ.				
	Συζ.				
ΑΝΑΛΩΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΠΟΥ ΗΔΗ ΦΟΡΟΛΟΓΗΘΗΚΕ ή ΑΠΑΛΛΑΣΣΟΤΑΝ ΑΠΟ ΤΟΝ ΦΟΡΟ	Υπόχρ.				
	Συζ.				
B. ΣΥΝΟΛΟ ΑΠΑΛΛΑΣΣΟΜΕΝΩΝ ΠΟΣΩΝ	Υπόχρ.				
	Συζ.				
ΣΥΝΟΛΟ ΕΣΟΔΩΝ (A+B)					
Γ. ΤΕΚΜΑΡΤΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ ΔΙΑΒΙΩΣΗΣ					
ΤΕΚΜΗΡΙΑ ΑΚΙΝΗΤΩΝ (Με βάση το ετήσιο μίσθωμα για κύρια ή δευτερεύουσα κατοικία)	Υπόχρ.				
	Συζ.				
ΤΕΚΜΗΡΙΑ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ (Με βάση τα Ε.Ι.Χ. αυτοκίνητα)	Υπόχρ.				
	Συζ.				
ΤΕΚΜΗΡΙΟ ΣΚΑΦΩΝ & ΑΜΟΙΒ. ΠΛΗΡΩΜΑΤΩΝ (με βάση τις αμοιβές)	Υπόχρ.				
	Συζ.				
ΤΕΚΜΗΡΙΟ ΑΕΡΟΣΚΑΦΩΝ, ΕΛΙΚΟΠΤΕΡΩΝ Ι.Χ. &	Υπόχρ.				

ΑΝΕΜΟΠΤΕΡΩΝ	Συζ.				
ΤΕΚΜΗΡΙΟ ΓΙΑ ΠΙΣΙΝΕΣ	Υπόχρ.				
	Συζ.				
ΤΕΚΜΗΡΙΟ ΓΙΑ ΔΙΔΑΚΤΡΑ ΣΕ ΣΧΟΛΕΙΑ	Υπόχρ.				
	Συζ.				
ΤΕΚΜΗΡΙΟ ΓΙΑ ΟΙΚΙΑΚΟΥΣ ΒΟΗΘΟΥΣ ΟΔΗΓΟΥΣ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ & ΔΑΣΚΑΛΟΥΣ	Υπόχρ.				
	Συζ.				
ΕΛΑΧΙΣΤΟ ΠΟΣΟ ΔΙΑΒΙΩΣΗΣ	Υπόχρ.				
	Συζ.				
Γ. ΣΥΝΟΛΟ ΤΕΚΜΑΡΤΗΣ ΔΑΠΑΝΗΣ ΔΙΑΒΙΩΣΗΣ	Υπόχρ.				
	Συζ.				
Δ. ΔΑΠΑΝΕΣ ΑΠΟΚΤΗΣΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ					
ΑΓΟΡΑ Ή ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΗ ΜΙΣΘΩΣΗ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ, ΔΙΤΡΟΧΩΝ ΚΤΛ ΟΧΗΜΑΤΩΝ	Υπόχρ.				
	Συζ.				
ΑΓΟΡΑ Ή ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΗ ΜΙΣΘΩΣΗ ΠΛΟΙΩΝ ΑΝΑΨΥΧΗΣ ΚΤΛ ΣΚΑΦΩΝ ΑΝΑΨΥΧΗΣ ΚΑΙ ΑΕΡΟΣΚΑΦΩΝ	Υπόχρ.				
	Συζ.				
ΑΓΟΡΑ Ή ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΗ ΜΙΣΘΩΣΗ ΚΙΝΗΤΩΝ ΠΡΑΓΜΑΤΩΝ ΑΞΙΑΣ ΠΑΝΩ ΑΠΟ 10.000 ΕΥΡΩ	Υπόχρ.				
	Συζ.				
ΑΓΟΡΑ Ή ΧΡΟΝΟΜΕΡΙΣΤΙΚΗ Η ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΗ ΜΙΣΘΩΣΗ ΑΚΙΝΗΤΩΝ	Υπόχρ.				
	Συζ.				
ΑΝΕΓΕΡΣΗ ΟΙΚΟΔΟΜΩΝ Ή ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΔΕΞΑΜΕΝΩΝ ΚΟΛΥΜΒΗΣΗΣ	Υπόχρ.				
	Συζ.				
ΑΓΟΡΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ, ΕΤΑΙΡΙΚΩΝ ΜΕΡΙΔΙΩΝ & ΧΡΕΩΓΡΑΦΩΝ ΓΕΝΙΚΑ	Υπόχρ.				
	Συζ.				
ΔΩΡΕΕΣ Ή ΓΟΝΙΚΕΣ ΠΑΡΟΧΕΣ Η ΧΟΡΗΓΙΕΣ ΧΡΗΜΑΤΙΚΩΝ ΠΟΣΩΝ (ΕΚΤΟΣ ΑΠΟ ΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟ ΚΤΛ)	Υπόχρ.				
	Συζ.				
ΤΟΚΟΧΡΕΟΥΛΤΙΚΗ ΑΠΟΣΒΕΣΗ ΔΑΝΕΙΩΝ Η ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ	Υπόχρ.				
	Συζ.				
Δ. ΣΥΝΟΛΟ ΔΑΠΑΝΩΝ ΑΠΟΚΤΗΣΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ	Υπόχρ.				
	Συζ.				
ΣΥΝΟΛΟ ΕΤΗΣΙΑΣ ΔΑΠΑΝΗΣ (Γ+Δ)	Υπόχρ.				
	Συζ.				
	Συζ.				
ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ Χρήσης					
ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΚΟ ΥΠΟΛ. ΚΕΦΑΛ. προηγ. χρήσης					
ΣΥΝΟΛΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΧΡΗΣΗΣ & ΘΕΤΙΚΟΥ ΥΠΟΛΟΙΠΟΥ ΠΑΡΕΛΘΟΝΤΩΝ ΕΤΩΝ	δρχ				
	ευρω				
ΠΟΣΑ ΕΜΒΑΣΜΑΤΩΝ					
ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΣΧΗΜΑΤΙΣΘΕΝΤΟΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ					

Πηγή: <https://www.taxheaven.gr/pagesdata/ODIGIES.pdf>

3.4.ΔΙΚΑΣΤΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΛΩΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ ΕΤΩΝ

Η καθιέρωση των τεκμηρίων για τον προσδιορισμό του φορολογητέου εισοδήματος είχε προκαλέσει έντονες αμφισβητήσεις και στο παρελθόν. Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου έκρινε ότι τα τεκμήρια πρέπει να περιορίζονται εντός ελλόγων κριτηρίων. Διαχρονικά, στη νομολογία του Συμβουλίου Επικρατείας, ο προσδιορισμός του φορολογητέου εισοδήματος τεκμαρτά δεν αντιβαίνει σε όσα προστάζει το Σύνταγμα (Γραβιάς, 2013).

Έντονες αμφισβητήσεις έχουν δημιουργηθεί για την ορθότητα της σύγκρισης του διαθέσιμου κεφαλαίου με τα εμβάσματα που αποστάλθηκαν στο εξωτερικό, ύστερα από την με αριθμό 884/2016 απόφαση του Συμβουλίου Επικρατείας στο οποίο άσκησαν προσφυγή οι φορολογούμενοι. Αυτό ξεκίνησε από μια υπόθεση στην οποία διενεργήθηκε έλεγχος στα εισοδήματα ενός φορολογούμενου κατά τα έτη 2009 έως 2011. Κατά τον έλεγχο διαπιστώθηκε, ότι ποσά εμβασμάτων που είχαν πραγματοποιηθεί κατά τα έτη 2010 και 2011 δεν καλύπτονταν από τα δηλωθέντα και ήδη φορολογηθέντα εισοδήματα, με αποτέλεσμα να πρέπει να φορολογηθούν ως εισόδημα από υπηρεσίες ελευθερίων επαγγελμάτων, που λογίζεται κάθε εισόδημα που δεν μπορεί να υπαχθεί σε κάποια από τις υπόλοιπες κατηγορίες εισοδημάτων.

Ο φορολογούμενος κατέληξε με ένδικη προσφυγή στο Διοικητικό Εφετείο Αθηνών, το οποίο λόγω της πολυπλοκότητας της υπόθεσης υπέβαλε στο Συμβούλιο Επικρατείας σειρά προδικαστικών ερωτημάτων.

Τα προδικαστικά ερωτήματα που διατυπώθηκαν από το Διοικητικό Εφετείο Αθηνών, καθώς και οι απαντήσεις που δόθηκαν από το Συμβούλιο Επικρατείας ήταν τα εξής:

1.Εαν μπορεί να λογισθεί και να φορολογηθεί ως εισόδημα από ελευθέρια επαγγέλματα το ποσό των εμβασμάτων που εστάλησαν στο εξωτερικό.

Το Συμβούλιο Επικρατείας απάντησε θετικά, ότι δηλαδή, εφόσον τα εμβάσματα δεν καλύπτονται από τα δηλωθέντα εισοδήματά του ή από άλλη τεκμηριωμένη πηγή ή αιτία την οποία να επικαλεστεί ο φορολογούμενος, μπορούν να φορολογηθούν ως εισόδημα από ελευθέρια επαγγέλματα. Η απόφαση στηρίζεται στη στενή έννοια του ορισμού της προσαύξησης περιουσίας, που εντάσσει όλα τα εισοδήματα που προέρχονται από άγνωστη ή μη διαρκή ή μη σταθερή πηγή ή αιτία ως υπηρεσίες από ελευθέρια επαγγέλματα.

2.Εαν μπορεί να λογισθεί και να φορολογηθεί ως εισόδημα από ελευθέρια επαγγέλματα το ποσό των εμβασμάτων που εστάλησαν στο εξωτερικό πριν την 30.09.10 ημερομηνία ισχύος του ν.3888.2010, που αναφέρεται στην προσαύξηση περιουσίας ή αν αντίκειται στο άρθρο 78 παρ.2 του Συντάγματος.

Φόρος ή άλλο οποιοδήποτε οικονομικό βάρος δεν μπορεί να επιβληθεί με νόμο αναδρομικής ισχύος, που εκτείνεται πέρα από το οικονομικό έτος το προηγούμενο εκείνου κατά το οποίο επιβλήθηκε.

Το Δικαστήριο αποφάνθηκε ότι η διάταξη αυτή εφαρμόζεται και για τις προ της 30.09.2010 χρήσεις, εφόσον δεν έχει παρέλθει ο προβλεπόμενος στην κείμενη νομοθεσία χρόνος παραγραφής του Δημοσίου για καταλογισμό φόρου. Η επίμαχη ημερομηνία 30.09.2010 τέθηκε στο προσκήνιο, καθώς ο έλεγχος των εμβασμάτων αναφερόταν σε εμβάσματα που απεστάλησαν στο εξωτερικό στη διάρκεια των χρήσεων 2009, 2010 και 2011, επομένως σε πολλές περιπτώσεις τα εμβάσματα έχουν αποσταλεί πριν την 30.09.2010.

3.Το τρίτο ερώτημα που τέθηκε είναι αν ο κρίσιμος χρόνος για τη φορολόγηση του εμβάσματος θεωρείται ο χρόνος αποστολής του εμβάσματος ή ο χρόνος σχηματισμού της τραπεζικής κατάθεσης από την οποία προήλθε το έμβασμα.

Το Δικαστήριο αποφάνθηκε ότι κρίσιμος χρόνος θεωρείται είτε ο χρόνος κατάθεσης του επίμαχου ποσού στον τραπεζικό λογαριασμό είτε ο χρόνος κατά τον οποίο επήλθε η προσαύξηση της περιουσίας του. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις έλλειψης στοιχείων για τη διαπίστωση του χρόνου της πραγματικής προσαύξησης της περιουσίας, κρίσιμος χρόνος θεωρείται αυτός της διενέργειας του εμβάσματος. Το θέμα αυτό προέκυψε καθώς οι φορολογικοί έλεγχοι για την διαπίστωση προσαύξησης περιουσίας έκριναν ως χρονική στιγμή της προσαύξησης την ημερομηνία αποστολής εμβάσματος, ενώ η πραγματική χρονική στιγμή της προσαύξησης ανήκει σε παρελθούσα χρήση.

4.Το τέταρτο ερώτημα που τέθηκε είναι εάν από το δηλωθέν κεφάλαιο των κρινόμενων οικονομικών ετών πρέπει να αφαιρεθούν οι τεκμαρτές δαπάνες των άρθρων 16 και 17 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος.

Το Συμβούλιο της Επικρατείας απάντησε εδώ πως οι διατάξεις των εδαφίων α' και β' της παρ.3 του αρ.48 του Ν.2238/1994 έχουν την έννοια ότι τα ποσά των τεκμαρτών δαπανών αφαιρούνται από το δηλωθέν εισόδημα του αντίστοιχου οικονομικού έτους και επιπλέον, στο μέτρο που το υπερβαίνουν, από το κεφάλαιο που προέρχεται από οποιαδήποτε άλλη νόμιμη πηγή ή αιτία, το οποίο χρησιμοποιείται για να δικαιολογήσει, εν όλω ή εν μέρει, την επίμαχη περιουσιακή προσαύξηση.

Η παράβαση που οφείλεται στην παράλειψη δήλωσης φορολογητέου εισοδήματος μπορεί να προκύπτει, όχι μόνο με βάση άμεσες αποδείξεις, αλλά και από έμμεσες αποδείξεις (τεκμήρια), αρκεί να υπάρχουν αιτιολογημένες απόψεις της αρμόδιας φορολογικής αρχής.

Συμπερασματικά, καταλήγουμε στο ότι υπάρχουν κάποια μελανά σημεία τα οποία έχουν απασχολήσει και τη φορολογική δικαιοσύνη για τη σύγκριση ενός χρηματικού ποσού (εμβάσματος) με τις αντικειμενικές δαπάνες διαβίωσης (τεκμήρια), καθώς και την διαπίστωση της χρονικής στιγμής της προσαύξεσης περιουσίας.

3.5. ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ ΠΟΥ ΔΕΝ ΑΦΑΙΡΟΥΝΤΑΙ ΣΤΗΝ ΑΝΑΛΩΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

Είναι γεγονός ότι συνεχώς αμφισβητείται το κατά πόσο είναι δίκαιο και αντιπροσωπευτικό να φορολογείται κάποιος με βάση τις αντικειμενικές δαπάνες και όχι τις πραγματικές.

Μεγάλα προβλήματα άρχισαν να δημιουργούνται μετά την έναρξη των ελέγχων για τη διαπίστωση προσαύξεσης περιουσίας. Τα «αντιπαθητικά» για όλους τεκμήρια τα οποία είναι και αρκετά αυξημένα τα τελευταία χρόνια, μειώνουν αρκετά την αποταμίευση όχι όμως την πραγματική, αλλά την ανάλωση κεφαλαίου προηγούμενων ετών, που έχουν τη δυνατότητα οι φορολογούμενοι να επικαλεστούν στη δήλωση φορολογίας εισοδήματος.

Τα στοιχεία που λειτουργούν αφαιρετικά στο σχηματισμό κεφαλαίου προηγούμενων ετών είναι οι δαπάνες που προσδιορίζονται στα άρθρα 31 και 32 του Ν.4172/2013, όπως αντικατέστησαν τα άρθρα 16 και 17 του Ν.2238/1994 τα οποία αναφέραμε αναλυτικά στα προηγούμενα κεφάλαια.

Ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα για πραγματικές δαπάνες που δεν αφαιρούνται στην ανάλωση κεφαλαίου είναι οι δαπάνες αγοράς αγαθών και παροχής υπηρεσιών, οι οποίες αναγράφονται στον κωδικό 049 του εντύπου Ε1 της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος.

Κατά τον υπολογισμό του φόρου και προκειμένου να διατηρηθεί ακέραιο το ποσό της μείωσης του φόρου, ο φορολογούμενος απαιτείται να προσκομίσει αποδείξεις σε ποσοστό δέκα τοις εκατό του φορολογητέου εισοδήματός του (Άρθρο 72 του Ν.4172/2013).

Στις δαπάνες αυτές περιλαμβάνονται δαπάνες για αγαθά και υπηρεσίες όπως ορίζονται στις ομάδες 1, 2, 3, 4, 5, 7,8, 9, 10, 11 και 12 του δείκτη τιμών καταναλωτή της ΕΛ.ΣΤΑΤ. (Σταματόπουλος, Καραβοκύρης, 2014) Ειδικότερα:

- Στην Ομάδα 1 εντάσσονται τα είδη Διατροφής, όπως τα τρόφιμα και τα ροφήματα και τα μη αλκοολούχα ποτά.

- Στην Ομάδα 2 ανήκουν τα Αλκοολούχα ποτά και ο καπνός.

- Στην Ομάδα 3 τα είδη ένδυσης και Υπόδησης.

-Στην Ομάδα 4 (Στέγαση) εντάσσονται μόνο οι υπηρεσίες και τα είδη επισκευής και συντήρησης κατοικίας. Δεν συμπεριλαμβάνονται τα έξοδα που διατίθενται για ενοίκιο, κοινόχρηστα, έξοδα για ύδρευση, θέρμανση και ηλεκτρισμό.

-Στην Ομάδα 5 εντάσσονται όλα τα διαρκή αγαθά οικιακής χρήσης όπως είναι οι ο ηλεκτρικός εξοπλισμός και τα έπιπλα. Επίσης, συμπεριλαμβάνονται τα οικιακά προϊόντα καθαρισμού και οι οικιακές υπηρεσίες.

- Στην Ομάδα 7 περιλαμβάνονται οι υπηρεσίες μεταφοράς πραγμάτων και μετακόμισης οικιακών ειδών, καθώς και τα έξοδα συντήρησης και επισκευής αυτοκινήτου και μοτοσυκλέτας. Οι δαπάνες για την αγορά αυτοκινήτων και μοτοσυκλετών θεωρούνται τεκμήριο και λειτουργούν αφαιρετικά στον υπολογισμό της ανάλωσης κεφαλαίου.

- Στην Ομάδα 9 εντάσσονται όλα τα αγαθά και υπηρεσίες που έχουν σχέση με την αναψυχή και τον πολιτισμό.

- Στην Ομάδα 10 της Εκπαίδευσης εντάσσονται μόνο τα δίδακτρα φροντιστηρίων και ξένων γλωσσών.

- Στην Ομάδα 11 εντάσσονται όλα τα αγαθά και οι υπηρεσίες από καταστήματα τροφοδοσίας και όλες οι υπηρεσίες από ξενοδοχεία, πανσιόν, ενοικιαζόμενα δωμάτια.

-Η Ομάδα 12 είναι η γενικότερη κατηγορία με τίτλο «άλλα αγαθά και υπηρεσίες». Στην κατηγορία αυτή εντάσσονται τα αγαθά και οι υπηρεσίες από κομμωτήρια και ινστιτούτα αισθητικής, τα προσωπικά είδη οι υπηρεσίες κοινωνικής προστασίας, οι οικονομικές υπηρεσίες όπως είναι οι συνδρομές σε πιστωτικές κάρτες, οι αμοιβές φοροτεχνικών, αμοιβές δικηγόρων, συμβολαιογράφων (Σταματόπουλος & Καραβοκύρης, 2012).

Υπάρχουν όμως και άλλες δαπάνες, για τις οποίες διαχρονικά άλλαζε ο τρόπος αντιμετώπισης τους, οι οποίες δεν λειτουργούν αφαιρετικά στον σχηματισμό κεφαλαίου προηγούμενων ετών, αλλά λειτουργούσαν και λειτουργούν είτε ως εκπτώσεις από το φορολογητέο εισόδημα είτε ως μείωση φόρου.

Παρακάτω θα αναφερθούν ορισμένες από τις κατηγορίες αυτών των δαπανών που από τη φύση τους και ειδικά για τα χαμηλά και μεσαία στρώματα, αποτελούν μεγάλο ποσοστό των εισοδημάτων τους.

- 1) Έξοδα ιατρικής και νοσοκομειακής περίθαλψης.
- 2) Το ενοίκιο που καταβάλλεται ετησίως για κύρια κατοικία του φορολογούμενου και της οικογενείας του, καθώς και το ενοίκιο για τα προστατευόμενα μέλη του που φοιτούν σε αναγνωρισμένα σχολεία ή σχολές του εσωτερικού.
- 3) Οι δαπάνες που καταβάλλονται για παράδοση κατ' οίκον ιδιαιτέρων μαθημάτων.
- 4) Το ποσό των δεδουλευμένων τόκων που καταβάλλονται από το φορολογούμενο για στεγαστικά δάνεια για απόκτηση πρώτης κατοικίας που χορηγούνται στον φορολογούμενο με υποθήκη ή προσημείωση από τράπεζες.
- 5) Το ποσό των δεδουλευμένων τόκων που καταβάλλονται από το φορολογούμενο για στεγαστικά δάνεια για απόκτηση πρώτης κατοικίας που χορηγούνται από ασφαλιστικές επιχειρήσεις στους υπαλλήλους τους.
- 6) Το ποσό της ετήσιας δαπάνης που καταβάλλει ο φορολογούμενος για ασφάλιστρα ασφαλίσεων ζωής, θανάτου, προσωπικών ατυχημάτων και ασθένειας για την ασφάλιση του ιδίου, της συζύγου του και των τέκνων που βαρύνουν αυτόν.
- 7) Το ποσό της διατροφής που καταβάλλεται από τον ένα σύζυγο στον άλλο και επιδικάστηκε ή συμφωνήθηκε με συμβολαιογραφική πράξη.
- 7) Το ποσό της δαπάνης των εισφορών που καταβάλλονται από τον φορολογούμενο σε ταμεία ασφάλισής του.

Παρόλο που οι εκπτώσεις από το εισόδημα και οι μειώσεις φόρου είναι μέτρο ελάφρυνσης για τους φορολογουμένους, λόγω του ότι δεν αφαιρούνται στον υπολογισμό της ανάλωσης κεφαλαίου δεν επιτρέπει στη φορολογική διοίκηση να υπολογίσει με ορθότητα το πραγματικά διαθέσιμο εισόδημα των φορολογουμένων.

Το διαθέσιμο εισόδημα είτε καταναλώνεται είτε αποταμιεύεται, οπότε για να υπολογιστεί με μεγαλύτερη ακρίβεια πρέπει να καταγραφούν όλες οι καταναλωτικές του δαπάνες προκειμένου να υπολογιστεί και το ποσό της αποταμίευσης, δηλαδή το μη αναλωθέν κεφάλαιο των προηγούμενων ετών. Η κατανάλωση αποτελεί έναν από τους σημαντικούς δείκτες φοροδοτικής ικανότητας των φορολογουμένων.

Το Δεκέμβριο του 2016 ψηφίστηκε ο Ν.4446/2016, ο οποίος αναφέρεται στα μέτρα για την προώθηση των ηλεκτρονικών συναλλαγών και την καταπολέμηση απόκρυψης εσόδων. Η Φορολογική Διοίκηση, προκειμένου να προωθήσει τις ηλεκτρονικές συναλλαγές, δίνει κίνητρο στους φορολογούμενους μειώσεις φόρου. Το ποσοστό των

συναλλαγών που πρέπει να γίνουν ηλεκτρονικά ανάλογα με το ύψος του εισοδήματος των φορολογούμενων προσδιορίζεται με την παρακάτω κλίμακα:

Πίνακας 3.2.: Κλίμακα Ελάχιστης δαπάνης με ηλεκτρονικές συναλλαγές

Εισόδημα(σε ευρώ)	Ποσοστό ελάχιστης δαπάνης με ηλεκτρονική συναλλαγή και μέσα πληρωμής με κάρτα (Προοδευτική εφαρμογή)
1-10.000	10%
10.000,01-30.000	15%
30.000,01 και άνω	20% και μέχρι 30.000 ευρώ

Πηγή: Προσαρμογή από το Ν.4446/2016

Τον Ιανουάριο του 2017 εκδόθηκε η εγκύκλιος 1005, η οποία καθορίζει τις δαπάνες για τις οποίες απαιτείται η χρήση ηλεκτρονικών μέσων πληρωμής και συλλογής αποδείξεων για το φορολογικό έτος 2017.

Οι δαπάνες αγοράς αγαθών και λήψης υπηρεσιών λαμβάνονται υπόψη, εφόσον περιλαμβάνονται στις ομάδες του δείκτη τιμών καταναλωτή της Ελληνικής Στατιστικής Υπηρεσίας όπως αναφέρθηκαν παραπάνω, δηλαδή είναι οι δαπάνες που αποτυπώνονται στον κωδικό 049 της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος.

Με την προώθηση των ηλεκτρονικών συναλλαγών δημιουργείται μια διαφάνεια στις συναλλαγές, καθώς διευκολύνει τη φορολογική διοίκηση και ειδικότερα το ελεγκτικό έργο από τη μια να συμμορφώσει τους ελεύθερους επαγγελματίες και αφετέρου να διαπιστώσει ευκολότερα τις πραγματικές δαπάνες που πραγματοποιούν τα φυσικά πρόσωπα για τον ορθότερο σχηματισμό της ανάλωσης κεφαλαίου προηγούμενων ετών.

Επίσης, οι δαπάνες των φορολογούμενων αν έχουν αποκλίσεις από τα δηλωθέντα εισοδήματά τους, στοχεύοντας για ενδεχόμενη απόκρυψη των εισοδημάτων τους.

Παρόλο που καταστρατηγείται η αρχή των προσωπικών δεδομένων, η πρόσβαση των φορολογικών αρχών σε τραπεζικούς λογαριασμούς των φορολογούμενων δίνει μεγαλύτερη πληροφορία και διευκολύνει το έργο των ελεγκτικών υπηρεσιών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4. ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ ΜΕ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΤΩΝ ΤΡΑΠΕΖΙΚΩΝ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ

4.1. ΕΜΜΕΣΕΣ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΕΛΕΓΧΟΥ-ΜΕΘΟΔΟΣ ΤΡΑΠΕΖΙΚΩΝ ΚΑΤΑΘΕΣΕΩΝ

Στο κεφάλαιο αυτό θα αναφερθούν νέες μέθοδοι φορολογικών ελέγχων που γίνονται με την επεξεργασία των κινήσεων των τραπεζικών λογαριασμών των φορολογούμενων. Με αυτόν τον τρόπο δίνεται ορθότερη εικόνα για την περιουσιακή κατάσταση των φορολογούμενων και για την τρέχουσα κατάσταση, αλλά και για τα παρελθόντα έτη και αποτυπώνονται οι δαπάνες για την απόκτηση αγαθών, καθώς και η πιθανή απόκρυψη εισοδημάτων. Το 2013 ξεκίνησε η εφαρμογή έμμεσων τεχνικών ελέγχου για τον προσδιορισμό του φορολογητέου εισοδήματος φυσικών προσώπων.

Οι διεθνείς αναγνωρισμένες έμμεσες τεχνικές ελέγχου είναι οι παρακάτω:

1) Η ανάλυση ρευστότητας (source and application of funds method)

2) Η καθαρή θέση (net worth method)

3) Τεχνική τραπεζικών καταθέσεων και δαπανών σε μετρητά (bank deposits and cash expenditure method) (Άρθρο 27 του Ν.4174/2013).

Αντικείμενο των έμμεσων τεχνικών ελέγχου είναι η εξεύρεση μη δηλωθείσας φορολογητέας ύλης μέσω μιας μεθοδολογίας που αξιοποιεί τα στοιχεία, τις πληροφορίες και τα δεδομένα για έσοδα κάθε πηγής και πραγματοποιηθείσες δαπάνες πάσης φύσεως που η υπηρεσία διαθέτει ή συγκεντρώνει για τον φορολογούμενο και τα υπόλοιπα μέλη της οικογενείας του.

Οι έμμεσες μέθοδοι στοχεύουν:

1) Στη φορολόγηση φυσικών προσώπων μεγάλου πλούτου, που διαφεύγουν της φορολογίας με τους υπάρχοντες τρόπους φορολόγησης.

2) Στον εκσυγχρονισμό των ελεγκτικών υπηρεσιών με την εφαρμογή πρωτοποριακών μεθόδων ελέγχου.

3) Στην ανάδειξη της διαχρονικά αποκρυβείσας φορολογητέα ύλης, ακολουθώντας την διαδρομή του χρήματος.

4) Στην εμπέδωση του αισθήματος κοινωνικής δικαιοσύνης και χρηστής διοίκησης.

Οι ελεγκτές του Υπουργείου Οικονομικών χρησιμοποιούν στοιχεία που τους δίνονται από τη συνεργασία με άλλες αρμόδιες αρχές.

Η Τεχνική τραπεζικών καταθέσεων και δαπανών σε μετρητά (bank deposits and cash expenditure method) είναι η μέθοδος η οποία προσδιορίζει φορολογητέο εισόδημα,

παρακολουθώντας την κίνηση των κεφαλαίων του φορολογούμενου, είτε με την κατάθεση αυτών σε χρηματοπιστωτικούς λογαριασμούς είτε με την ανάλωσή τους σε διάφορες συναλλαγές με χρήση μετρητών (Άρθρο 27 του Ν.4174/2013).

Η μέθοδος των τραπεζικών καταθέσεων εφαρμόζεται στη διαδικασία του φορολογικού ελέγχου από το Κ.Ε.ΦΟ.ΜΕ.Π. για την εύρεση της πιθανής προσαύξησης περιουσίας και για τον έλεγχο των εισοδημάτων για τη δικαιολόγηση των ποσών εμβασμάτων που αποστάλθηκαν στο εξωτερικό και έχουν προκαλέσει θόρυβο στην οικονομική και πολιτική ζωή της χώρας.

Επίσης, εφαρμόζεται στην περίπτωση που πραγματοποιούνται δαπάνες οι οποίες δεν δικαιολογούνται από τα εισοδήματα του φορολογούμενου προσώπου στο τρέχον και στα προηγούμενα φορολογικά έτη και το πραγματικό εισόδημα είναι μεγαλύτερο από το δηλωθέν.

Το Υπουργείο Οικονομικών, προσπαθώντας να διευκολύνει το έργο της Φορολογικής Διοίκησης και συγκεκριμένα το έργο των ελεγκτικών υπηρεσιών, καθώς η επεξεργασία των τραπεζικών λογαριασμών είναι χρονοβόρα και προσπαθώντας να βελτιώσει τη συνεργασία με τα πιστωτικά ιδρύματα, εμπλουτίζει τα εργαλεία ελέγχου της.

Οι ελεγκτές του Υπουργείου Οικονομικών χρησιμοποιούν στοιχεία που τους δίνονται από τη συνεργασία τους με άλλες αρμόδιες αρχές. Δικαιούνται να αιτούνται πληροφορίες και έγγραφα από τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, ώστε να προβούν στις διασταυρώσεις των στοιχείων (Άρθρο 15 του Ν.4174/2013).

Τα πιστωτικά ιδρύματα υποχρεούνται να διαβιβάζουν στη Γενική Γραμματεία Δημοσίων Εσόδων του Υπουργείου Οικονομικών στην Διεύθυνση Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης (e-Εφαρμογές) καταστάσεις σε ηλεκτρονικό αρχείο, τα ποσά των πιστωτικών και χρεωστικών τόκων καταθέσεων για το προηγούμενο έτος, ώστε να συμπληρώνονται αυτόματα πριν την υποβολή της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος, τα στοιχεία των τραπεζικών λογαριασμών που εμφανίζουν συνολική ετήσια κίνηση χρέωσης και πίστωσης αθροιστικά μεγαλύτερη των πενήντα χιλιάδων ευρώ και την αξία των χαρτοφυλακίων με χρηματικά ποσά με υπόλοιπα αρχής και τέλους κάθε χρήσης συνολικής αξίας μεγαλύτερης από 100.000 ευρώ.

Τα πιστωτικά και χρηματοδοτικά ιδρύματα, τα ιδρύματα πληρωμών και τα Ελληνικά Ταχυδρομεία διαβιβάζουν στη Φορολογική Διοίκηση τις μεταφορές πίστωσης, εμβάσματα, άμεσες χρεώσεις και τραπεζικές επιταγές πελατών τους για μεταφορά κεφαλαίων στο εξωτερικό.

Οι επιχειρήσεις ιδιωτικής ασφάλισης διαβιβάζουν σε ηλεκτρονική κατάσταση

1) περιεχόμενο των βεβαιώσεων που χορηγούν στους πελάτες τους για να τύχουν της ωφέλειας της μείωσης φόρου που προβλέπεται από το άρθρο του Ν.4172/2013.

2) στοιχεία που αφορούν σε αποζημιώσεις που καταβάλλουν, βάσει δικαστικής απόφασης σε δικαιούχους, λόγω ανικανότητας για εργασία αιτία ατυχήματος για την απώλεια του εισοδήματος.

Τα ιδιωτικά θεραπευτήρια διαβιβάζουν σε ηλεκτρονική κατάσταση στοιχεία με ιατρικές πράξεις. Τα ιδιωτικά σχολεία στοιχειώδους και μέσης εκπαίδευσης (νηπιαγωγεία, δημοτικά, γυμνάσια και λύκεια) διαβιβάζουν ηλεκτρονική κατάσταση καταβληθέντων διδάκτρων και πληρωμών για πρόσθετες παροχές (μεταφορά μαθητών, διατροφή κ.λ.π.) ανά ημερολογιακό έτος. Οι εταιρείες σταθερής και κινητής τηλεφωνίας σε ηλεκτρονική κατάσταση στοιχεία τελών σταθερής και κινητής τηλεφωνίας των συνδρομητών τους. Οι εταιρείες παροχής ηλεκτρικής ενέργειας διαβιβάζουν σε ηλεκτρονική κατάσταση στοιχεία κατανάλωσης και κόστος ηλεκτρικής ενέργειας των συνδρομητών τους. Οι εταιρείες ύδρευσης διαβιβάζουν σε ηλεκτρονική κατάσταση στοιχεία κατανάλωσης και κόστος νερού των συνδρομητών τους.

4.2. ΣΥΣΤΗΜΑ ΜΗΤΡΩΩΝ ΤΡΑΠΕΖΙΚΩΝ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ ΚΑΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ ΠΛΗΡΩΜΩΝ

Το Υπουργείο Οικονομικών προσπαθώντας να διευκολύνει το έργο της Φορολογικής Διοίκησης και συγκεκριμένα το έργο των ελεγκτικών υπηρεσιών, καθώς η επεξεργασία των τραπεζικών λογαριασμών είναι χρονοβόρα και προσπαθώντας να βελτιώσει τη συνεργασία με τα πιστωτικά ιδρύματα εμπλουτίζει τα εργαλεία ελέγχου της.

Με το νόμο 4170/2013 γίνεται η σύσταση του Συστήματος Μητρώων Τραπεζικών Λογαριασμών και Λογαριασμών Πληρωμών. Η σύσταση του Συστήματος Μητρώων Τραπεζικών Λογαριασμών και Λογαριασμών Πληρωμών των πιστωτικών ιδρυμάτων και των ιδρυμάτων πληρωμών που λειτουργούν στην Ελλάδα έχει ως σκοπό τη διευκόλυνση της διαβίβασης των αιτημάτων παροχής πληροφοριών από το σύνολο της Γενικής Γραμματείας Εσόδων και του Σώματος Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος του Υπουργείου Οικονομικών, την Οικονομική Αστυνομία, τον Οικονομικό Εισαγγελέα, τον Εισαγγελέα Εγκλημάτων Διαφθοράς, την Αρχή Καταπολέμησης της νομιμοποίησης των εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας και ελέγχου των δηλώσεων περιουσιακής κατάστασης, που αφορούν σε κάθε στοιχείο και πληροφορία για φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα που

τηρούνται στα πιστωτικά ιδρύματα και τα ιδρύματα πληρωμών σύμφωνα με τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας για την άρση του τραπεζικού και επαγγελματικού απόρρητου, καθώς και του απόρρητου των στοιχείων έναντι των παραπάνω αρχών και υπηρεσιών του δημοσίου και της αυτοματοποιημένης πρόσβασή τους σε αυτό.

Μέσω και του Συστήματος Μητρώων Τραπεζικών Λογαριασμών δίνεται η δυνατότητα στις φορολογικές αρχές να έχουν μια πιο ολοκληρωμένη πληροφόρηση και εικόνα για τις τραπεζικές συναλλαγές του κάθε φορολογούμενου, προκειμένου να προσδιοριστεί η απόκρυψη εισοδημάτων, εάν υφίσταται και να καταπολεμηθεί το ποσοστό της φοροδιαφυγής.

Η επιβολή των capital controls τον Ιούνιο του 2015 λόγω των περιορισμών που τέθηκαν στην ανάληψη μετρητών, οδήγησαν τους φορολογούμενους να πραγματοποιούν τις συναλλαγές τους μέσω των χρεωστικών και πιστωτικών τους καρτών και μέσω διαδικτύου.

Αναφορικά με όλα τα παραπάνω, οι φορολογικές αρχές έχουν τη δυνατότητα να αντλήσουν περισσότερα δεδομένα για τον προσδιορισμό των πραγματικών εισοδημάτων και τον προσδιορισμό των δαπανών ενός φορολογούμενου.

4.3. ΣΥΣΤΑΣΗ ΟΜΑΔΑΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Το 2015 έγινε σύσταση και μιας ομάδας εργασίας στο Υπουργείο Οικονομικών για την αυτοματοποίηση της ελεγκτικής διαδικασίας προσδιορισμού προσαύξησης περιουσίας.

Πρωταρχικός στόχος της ομάδας αυτής είναι να οριστικοποιήσει τις προδιαγραφές των δεδομένων που έχουν ζητηθεί από τα πιστωτικά ιδρύματα και να δημιουργήσει μια βάση δεδομένων υποδοχής των στοιχείων στη Διεύθυνση Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης του Υπουργείου Οικονομικών. Επιπλέον, η ομάδα θα πρέπει να αξιοποιήσει ορθά τις βάσεις δεδομένων του Υπουργείου Οικονομικών, προκειμένου να δύναται να εξαχθούν ανά αριθμό φορολογικού μητρώου ή ανά κατηγορία επαγγέλματος, που πιθανόν να έχει στοχευθεί όλες τις πληροφορίες για αυτοκίνητα, ακίνητα και εισοδήματα που το αφορούν. Ορίζεται υπεύθυνη στο να δημιουργήσει μια εφαρμογή, η οποία θα προσδιορίζει την τραπεζική περιουσία για κάθε φορολογούμενο και ταυτόχρονα θα τη συγκρίνει με τα δηλωθέντα εισοδήματα, προσδιορίζοντας το αδήλωτο εισόδημα. Ακόμα, έχει τη δυνατότητα να προτείνει βελτιώσεις για την ορθότερη λειτουργία του Συστήματος Μητρώων Τραπεζικών Λογαριασμών και Λογαριασμών Πληρωμών, έτσι ώστε να μειωθεί ο χρόνος για τη διενέργεια του ελέγχου ενός φορολογούμενου (Α.Υ.Ο. 4105/2015).

Η Φορολογική Διοίκηση, προκειμένου να εντείνει τους φορολογικούς ελέγχους και να επιτύχει τον στόχο της για την πάταξη της φοροδιαφυγής, προωθεί τις ηλεκτρονικές συναλλαγές, δημιουργεί βελτιωμένες βάσεις δεδομένων, βελτιώνει τη συνεργασία με άλλους φορείς για να έχει μεγαλύτερα εφόδια το ελεγκτικό της δυναμικό. Με βάση όσα αναφέρθηκαν, κατανοούμε τη σημασία που έχει η Φορολογική Διοίκηση να διευρύνει τις υπηρεσίες της Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης στις συναλλαγές της με τους πολίτες και στη συνεργασία της με άλλες αρμόδιες αρχές, όπως είναι τα πιστωτικά ιδρύματα και να εκμεταλλευτεί τις δυνατότητες που της δίνει η νέα τεχνολογία.

Με τα εργαλεία που διαθέτει πλέον η Φορολογική Διοίκηση σε μηχανογραφικές υπηρεσίες, σε τραπεζικές συναλλαγές και το γεγονός ότι ακόμα και σήμερα υπάρχει το καθεστώς των capital controls επιτρέπει να γίνονται ορθότερα και δικαιότερα ο προσδιορισμός του φορολογητέου εισοδήματος και να μην γίνεται με τον τεκμαρτό τρόπο και οι φορολογικοί έλεγχοι για την διαπίστωση της προσαύξησης περιουσίας να γίνονται με την επεξεργασία των τραπεζικών λογαριασμών, όπου δεν μπορούν να αμφισβητηθούν οι δαπάνες όταν διασταυρώνονται και από άλλους φορείς, ενώ στην περίπτωση των τεκμηρίων αμφισβητούνται από τους φορολογούμενους και σε πολλές περιπτώσεις δικαιώνονται από τα φορολογικά δικαστήρια.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5: Η ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

5.1.ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ –ΣΤΟΧΟΙ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

Αντικείμενο της παρούσας έρευνας είναι η καταγραφή στοιχείων για την μεθοδολογία ενός ορθότερου υπολογισμού της προσαύξησης περιουσίας, είτε μέσω της ανάλωσης κεφαλαίου παρελθόντων ετών, είτε με το άνοιγμα των τραπεζικών λογαριασμών. Μέσα από τις απαντήσεις των ερωτώμενων, δηλαδή υπαλλήλων του Κ.Ε.ΦΟ.ΜΕ.Π., θα αναλυθούν οι αντιλήψεις των ερωτώμενων σε σχέση με τις δύο μεθόδους που προέκυψαν από την έρευνα και θα εξαχθούν ασφαλή συμπεράσματα.

Σκοπός της πρωτογενούς έρευνας είναι να καταγράψει στοιχεία για τον σχηματισμό της ανάλωσης κεφαλαίου προηγούμενων ετών στη δήλωση φορολογίας εισοδήματος και κατ' επέκταση στην επίκλησή της στα ποσά που σχηματίστηκαν και ύστερα αποστάλθηκαν στο εξωτερικό (εμβάσματα στο εξωτερικό). Επιπλέον, η έρευνα αποσκοπεί στην καταγραφή των αντιλήψεων των ερωτώμενων όσον αφορά εναλλακτικές πρακτικές, όπως η επεξεργασία τραπεζικών λογαριασμών και να προσθέσει κάτι παραπάνω στις ήδη υπάρχουσες γνώσεις.

Τα ερευνητικά ερωτήματα που τίθενται είναι τα παρακάτω:

- **EE1:** Ο υπολογισμός του μη αναλίσκόμενου κεφαλαίου, όπως υπολογίζεται σήμερα, αποτυπώνει το πραγματικά διαθέσιμο κεφάλαιο των φορολογούμενων;
- **EE2:** Πρέπει ο υπολογισμός της ανάλωσης κεφαλαίου να στηρίζεται σε αντικειμενικές ή πραγματικές δαπάνες;
- **EE3:** Είναι δίκαιος για τους φορολογούμενους ο τρέχων τρόπος υπολογισμού της ανάλωσης κεφαλαίου;
- **EE4:** Είναι σκόπιμο οι έλεγχοι για την διαπίστωση της προσαύξησης περιουσίας να γίνονται με ανοίγματα λογαριασμών;

Η διατύπωση των ερευνητικών υποθέσεων είναι σημαντική, καθώς καθοδηγεί την έρευνα και βοηθά τον ερευνητή να συλλέξει όλα τα στοιχεία που είναι απαραίτητα για την διεξαγωγή της.

Για την ανάδειξη της χρησιμότητας της ανάλωσης κεφαλαίου προηγούμενων ετών θα συνταχθεί ένα δομημένο ερωτηματολόγιο, το οποίο στοχεύει στη συγκέντρωση ποιοτικών στοιχείων και θα διανεμηθεί σε υπαλλήλους ελεγκτές του Υπουργείου

Οικονομικών και συγκεκριμένα υπαλλήλους του Κ.Ε.ΦΟ.ΜΕ.Π. (Κέντρο Ελέγχου Φορολογούμενων Μεγάλου Πλούτου), οι οποίοι χειρίζονται υποθέσεις που αφορούν τον έλεγχο αποστολής εμβασμάτων. Περιλαμβάνει ερωτήσεις οι οποίες στηρίζονται στον έλεγχο υποθέσεων αποστολής εμβασμάτων, που γίνεται είτε με τον υπολογισμό της ανάλωσης κεφαλαίου προηγούμενων ετών, είτε με το άνοιγμα τραπεζικών λογαριασμών. Επίσης, εκφράζεται η γνώμη των ερωτώμενων σχετικά με την επίκληση της ανάλωσης κεφαλαίου από τους φορολογούμενους στη δήλωση φορολογίας εισοδήματος..

Αναφορικά με τα ερευνητικά ερωτήματα που τέθηκαν προηγουμένως, αναμένεται η επιβεβαίωση από την πρωτογενή έρευνα ότι υπάρχουν προβλήματα σε σχέση με τον υπολογισμό της ανάλωσης κεφαλαίου. Αναμένεται ότι η τρέχουσα πρακτική θα αξιολογηθεί από τους ερωτώμενους μάλλον αρνητικά ως προς την ορθότητά της και ως προς την αντιλαμβανόμενη δικαιοσύνη της σε σχέση με το φορολογούμενο. Επιπλέον, πιστεύεται ότι οι συμμετέχοντες θα αξιολογήσουν ως καταλληλότερη τη χρήση πραγματικών δαπανών για τον υπολογισμό της ανάλωσης κεφαλαίου σε σχέση με τις αντικειμενικές δαπάνες. Ως προς την εναλλακτική πρακτική της επεξεργασίας τραπεζικών λογαριασμών, αναμένεται ότι οι ερωτώμενοι θα θεωρήσουν ότι είναι πιο δίκαιη και πιο ορθή συγκριτικά με την τρέχουσα πρακτική.

Τα αποτελέσματα της πρωτογενούς έρευνας θα συντελέσουν στον εντοπισμό των κυριότερων σημείων/ προβλημάτων στη μέθοδο υπολογισμού της ανάλωσης κεφαλαίου. Είναι σημαντικό να τονιστεί ότι τα αποτελέσματα της έρευνας ενέχουν βαρύνουσα σημασία σε μία εποχή όπου το ζήτημα του ορθού και δίκαιου φορολογικού ελέγχου φυσικών προσώπων εντάσσεται στην ευρύτερη ανάγκη βελτιστοποίησης των σχετικών πρακτικών.

5.2.Ο ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ Η ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

Ο σκοπός της ερευνητικής σχεδίασης που θα χρησιμοποιηθεί για την εκπόνηση της έρευνας πρέπει να είναι τέτοιος ώστε:

Να εξασφαλίζει ότι τα στοιχεία που θα προκύψουν από τα αποτελέσματα της έρευνας θα δώσουν τη δυνατότητα στον ερευνητή να καλύψει με επιτυχία τους ερευνητικούς του στόχους και να απαντήσει στα ερωτήματα της έρευνας.

Η έρευνα που σχεδιάστηκε για την παρούσα διπλωματική εργασία κατατάσσεται στις περιγραφικές έρευνες και έχει σκοπό να αναδείξει τα προβλήματα στο σχηματισμό της ανάλωσης κεφαλαίου προηγούμενων ετών. Επιπλέον, στοχεύει στον εντοπισμό

τυχόν δυσχερειών που δημιουργούνται κατά τη διάρκεια των φορολογικών ελέγχων, που γίνονται για τη διαπίστωση προσαύξησης περιουσίας.

Στην παρούσα διπλωματική εργασία, η πρωτογενής έρευνα πραγματοποιήθηκε με τη συλλογή ερωτηματολογίων.

Οι μεταβλητές που θα μελετηθούν παρουσιάζουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον, αφού θα αναδείξουν τη μεθοδολογία που χρησιμοποιείται για τον έλεγχο προσαύξησης περιουσίας από τη φορολογική διοίκηση και συγκεκριμένα από το Κ.Ε.ΦΟ.ΜΕ.Π. που είναι αρμόδιο για τη λίστα των εμβασμάτων. Τα αποτελέσματα θα υποδείξουν στη φορολογική διοίκηση που πρέπει να εστιάσει προκειμένου να επιτύχει μεγαλύτερη και αποτελεσματικότερη επιτυχία στους ελέγχους για την προσαύξηση περιουσίας.

Ως πληθυσμός ορίζεται το σύνολο του ανθρωπίνου δυναμικού του Κ.Ε.ΦΟ.ΜΕ.Π. που είναι στο τμήμα του ελέγχου, που σύμφωνα με τα στοιχεία της γραμματείας του φορέα ανέρχονται σε 132.

Το ερωτηματολόγιο χορηγήθηκε σε 109 ελεγκτές βεβαίωσης του Κ.Ε.ΦΟ.ΜΕ.Π. από τους 132. Το δείγμα που επιλέχθηκε είναι αντιπροσωπευτικό, καθώς αποτελεί το 84% του πληθυσμού και μπορεί να μας παρέχει αξιόπιστα αποτελέσματα (Κυριαζόπουλος & Σαμαντά, 2011).

5.3.ΔΟΜΗ ΤΟΥ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ

Ο σχεδιασμός του ερωτηματολογίου αποτελεί τον θεμέλιο λίθο της έρευνας, αφού καθορίζει το είδος των ερευνητικών ερωτημάτων που θέλουμε να απαντήσουμε και τον τύπο των ερωτήσεων που θα χρησιμοποιήσουμε.

Βασική επιδίωξη είναι το ερωτηματολόγιο να είναι σύντομο και απλό, ώστε να ενθαρρύνει τους συμμετέχοντες να ολοκληρώσουν την έρευνα. Η πρώτη σελίδα του ερωτηματολογίου αποτελεί ένα συνοδευτικό σημείωμα, το οποίο περιλαμβάνει μια σύντομη παρουσίαση για τον σκοπό της έρευνας, ώστε να δημιουργεί ένα οικείο και θετικό κλίμα στον ερωτώμενο. Για λόγους αξιοπιστίας, τα ερωτηματολόγια συμπληρώθηκαν ανώνυμα και εμπιστευτικά.

Το ερωτηματολόγιο που χρησιμοποιήθηκε χωρίζεται σε τέσσερις ενότητες. Η πρώτη ενότητα έχει στόχο να συλλέξει τα δημογραφικά στοιχεία του δείγματος, όπως είναι το φύλο, η ηλικία, το μορφωτικό επίπεδο, τα έτη προϋπηρεσίας στο Υπουργείο Οικονομικών, το διάστημα εργασίας στο Κ.Ε.ΦΟ.ΜΕ.Π. και το διάστημα ενασχόλησης στους ελέγχους για την αποστολή εμβασμάτων στο εξωτερικό.

Στη δεύτερη ενότητα εξετάζονται κάποιες προτάσεις σχετικά με τις τρέχουσες πρακτικές στον προσδιορισμό της ανάλωσης κεφαλαίου. Για τις απαντήσεις χρησιμοποιήθηκε η κλίμακα Likert των πέντε βαθμών: Διαφωνώ απόλυτα, Μάλλον Διαφωνώ, Ούτε συμφωνώ /ούτε διαφωνώ, Μάλλον συμφωνώ, Συμφωνώ απόλυτα.

Οι ερωτηθέντες θα κληθούν να απαντήσουν στηριζόμενοι στην εμπειρία τους στον προσδιορισμό της ανάλωσης κεφαλαίου προηγούμενων ετών σχετικά με την ορθότητά του, τη δίκαιη αντιμετώπισή του, το αν κρίνεται ευνοϊκός για το φορολογούμενο και αν ευνοεί τους φορολογούμενους με υψηλά εισοδήματα.

Στην Τρίτη ενότητα ακολουθούν κάποιες ερωτήσεις που προσανατολίζονται κυρίως στις αντικειμενικές δαπάνες διαβίωσης και στην επίδραση αυτών στον υπολογισμό της ανάλωσης κεφαλαίου. Επιπρόσθετα, διατυπώνονται ερωτήσεις που αφορούν τόσο την εντατικοποίηση των ελέγχων για την εύρεση προσαύξησης περιουσίας, όσο για την ύπαρξη νομοθετικής βάσης.

Στην τέταρτη και τελευταία ενότητα ακολουθούν κάποιες προτάσεις σχετικά με εναλλακτικές πρακτικές που μπορούν να χρησιμοποιηθούν αντί του σχηματισμού ανάλωσης κεφαλαίου. Οι ερωτήσεις εστιάζουν στην αξιολόγηση των τραπεζικών δεδομένων και στο Σύστημα Μητρώων Τραπεζικών Λογαριασμών. Για τις απαντήσεις χρησιμοποιήθηκε η κλίμακα Likert των πέντε βαθμών: Διαφωνώ απόλυτα, Μάλλον Διαφωνώ, Ούτε συμφωνώ /ούτε διαφωνώ, Μάλλον συμφωνώ, Συμφωνώ απόλυτα.

Ο χρόνος συμπλήρωσης του ερωτηματολογίου δεν ξεπερνάει τα 10 λεπτά. Το ερωτηματολόγιο που χρησιμοποιήθηκε στην έρευνα παρατίθεται στο παράρτημα.

Από τη στιγμή που συγκεντρώθηκαν τα πρωτογενή στοιχεία μέσω των ερωτηματολογίων που είναι απαραίτητα για την έρευνα, καταχωρήθηκαν σε βάση δεδομένων του στατιστικού προγράμματος SPSS και αναλύθηκαν με τη χρήση διαφόρων στατιστικών αναλύσεων. Η συλλογή, η ανάλυση και η ερμηνεία των δεδομένων είχαν ως στόχο την εξαγωγή συμπερασμάτων (Κυριαζόπουλος & Σαμαντά, 2011).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6: ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

6.1.ΑΝΑΛΥΣΗ ΣΥΧΝΟΤΗΤΩΝ

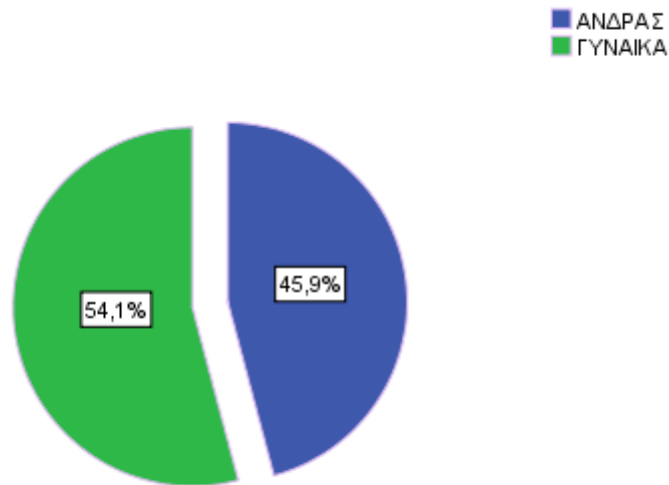
1^η ενότητα

Η παρούσα ενότητα του ερωτηματολογίου περιλαμβάνει τα δημογραφικά στοιχεία του δείγματος.

Πίνακας 6.1.

Φύλο

ΦΥΛΟ			
	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ	ΑΘΡΟΙΣΤΙΚΟ ΠΟΣΟΣΤΟ
ΑΝΔΡΑΣ	50	45,9	45,9
ΓΥΝΑΙΚΑ	59	54,1	100,0
ΣΥΝΟΛΟ	109	100,0	

Διάγραμμα 6.1.

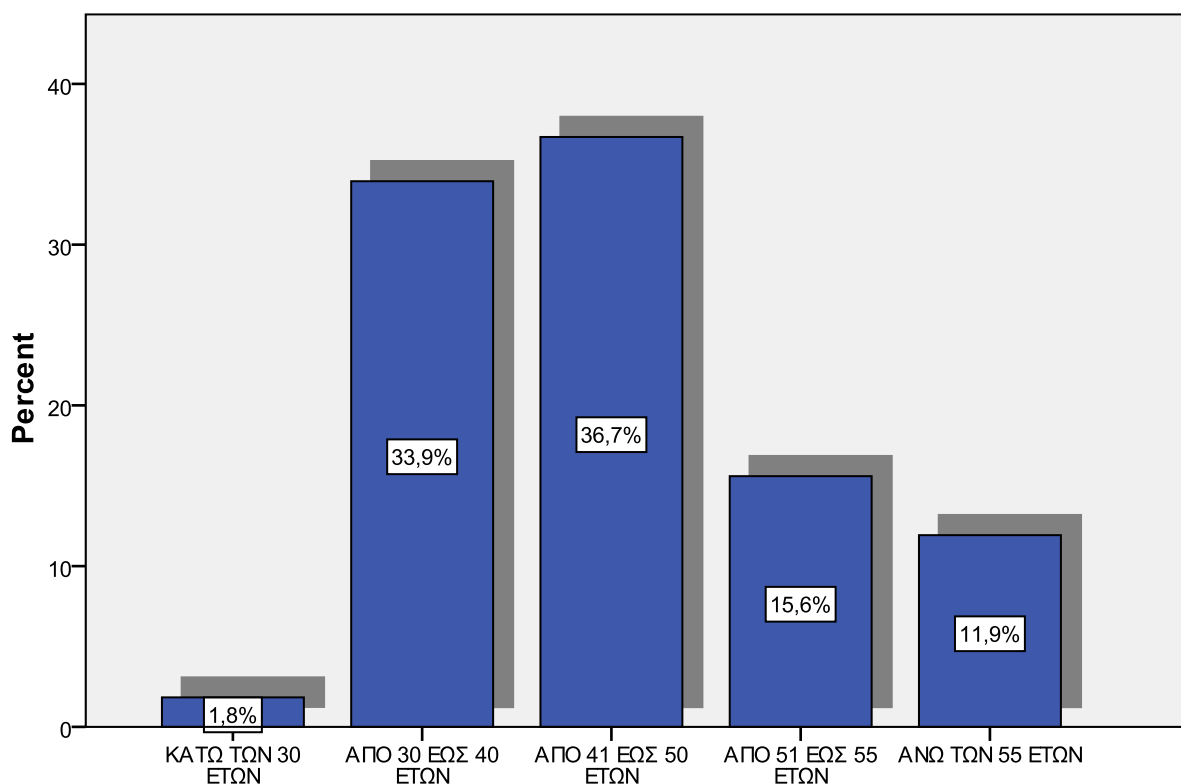
Φύλο

Στην έρευνά μας συμμετείχαν 109 άτομα, από τα οποία τα 50 ήταν άνδρες και τα 59 γυναίκες. Οι άνδρες ανέρχονται στο 45,9% του δείγματος, ενώ οι γυναίκες στο 54,1%. Παρατηρείται ότι το ποσοστό των αντρών και των γυναικών του ελεγκτικού δυναμικού του Κ.Ε.ΦΟ.ΜΕ.Π. είναι μοιρασμένο, ενώ γενικά στις περισσότερες δημόσιες υπηρεσίες το ποσοστό των γυναικών είναι μεγαλύτερο.

Πίνακας 6.2.

Ηλικία

ΗΛΙΚΙΑ			
	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ	ΑΘΡΟΙΣΤΙΚΟ ΠΟΣΟΣΤΟ
ΚΑΤΩ ΤΩΝ 30 ΕΤΩΝ	2	1,8	1,8
ΑΠΟ 30 ΕΩΣ 40 ΕΤΩΝ	37	33,9	35,8
ΑΠΟ 41 ΕΩΣ 50 ΕΤΩΝ	40	36,7	72,5
ΑΠΟ 51 ΕΩΣ 55 ΕΤΩΝ	17	15,6	88,1
ΑΝΩ ΤΩΝ 55 ΕΤΩΝ	13	11,9	100,0
ΣΥΝΟΛΟ	109	100,0	

Διάγραμμα 6.2.

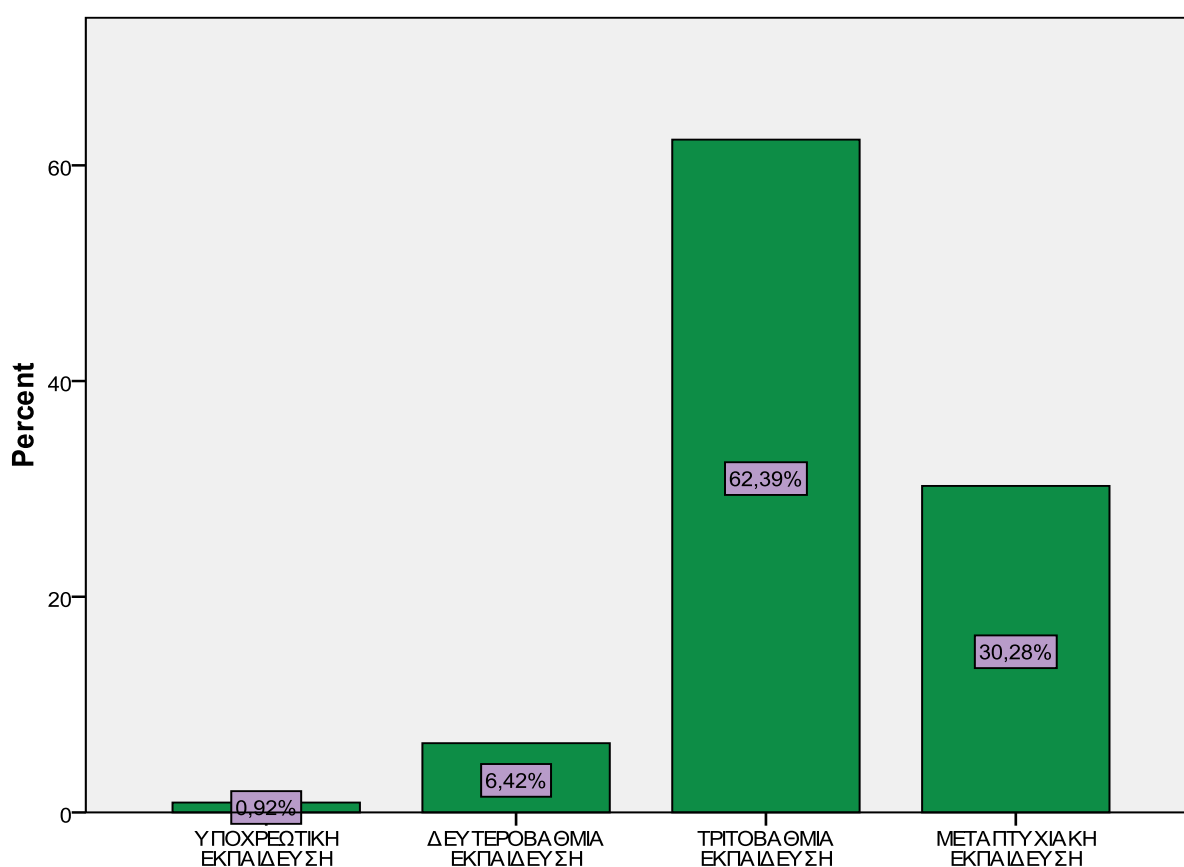
Ηλικία

Το 1,8% του δείγματος ανήκει στην ηλικιακή ομάδα κάτω των 30 ετών, το 33,9% στην ομάδα 30 έως 40 ετών, το 36,7% στην ομάδα 41 έως 50 ετών και το 11,9% ανήκει στην ομάδα άνω των 55 ετών. Τα αποτελέσματα δείχνουν ότι το 70,6% του ελεγκτικού δυναμικού του Κ.Ε.ΦΟ.ΜΕ.Π. είναι μεταξύ 30-50 ετών, ενώ μόλις 2 άτομα είναι κάτω των 30 ετών.

Πίνακας 6.3.

Βαθμίδα εκπαίδευσης

ΒΑΘΜΙΔΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ			
	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ	ΑΘΡΟΙΣΤΙΚΟ ΠΟΣΟΣΤΟ
ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	1	,9	,9
ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	7	6,4	7,3
ΤΡΙΤΟΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	68	62,4	69,7
ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	33	30,3	100,0
ΣΥΝΟΛΟ	109	100,0	

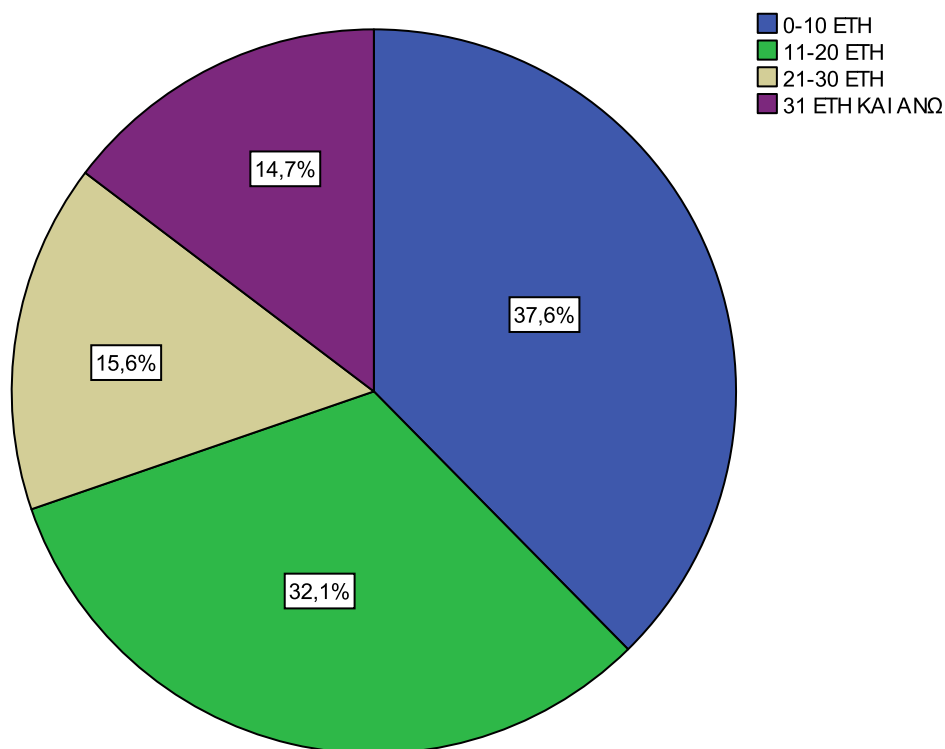
Διάγραμμα 6.3.

Βαθμίδα εκπαίδευσης

Το 0,9% του δείγματος έχουν ολοκληρώσει την υποχρεωτική εκπαίδευση, το 6,4% του δείγματος τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, το 62,4% του δείγματος την τριτοβάθμια εκπαίδευση και το 30,3% είναι κάτοχοι μεταπτυχιακού διπλώματος. Μόλις 8 άτομα έχουν ολοκληρώσει τη δευτεροβάθμια και την υποχρεωτική εκπαίδευση, συμπεραίνοντας ότι οι ελεγκτές της υπηρεσίας έχουν αυξημένα τυπικά προσόντα.

Πίνακας 6.4.
Έτη εργασίας στο Υπουργείο Οικονομικών

ΕΤΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ			
	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ	ΑΦΡΟΙΣΤΙΚΟ ΠΟΣΟΣΤΟ
0-10 ΕΤΗ	41	37,6	37,6
11-20 ΕΤΗ	35	32,1	69,7
21-30 ΕΤΗ	17	15,6	85,3
31 ΕΤΗ ΚΑΙ ΑΝΩ	16	14,7	100,0
ΣΥΝΟΛΟ	109	100,0	

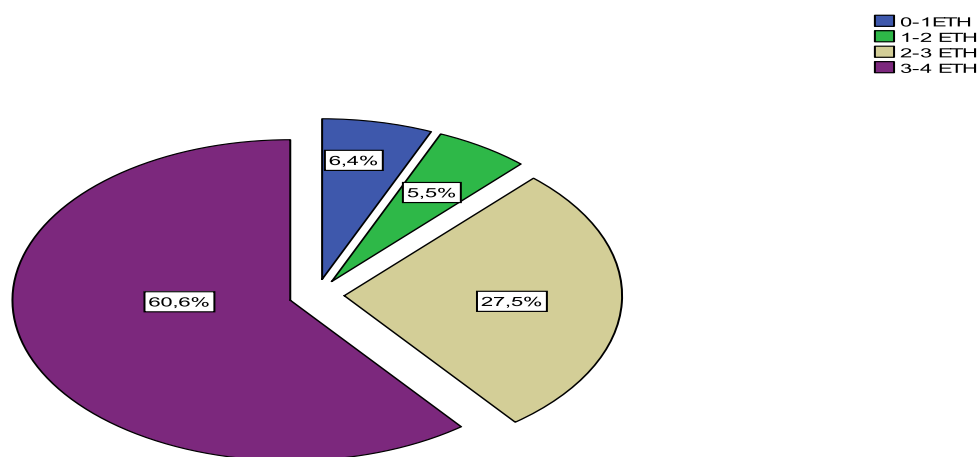
Διάγραμμα 6.4.
Έτη εργασίας στο Υπουργείο Οικονομικών

Ως προς τα έτη εργασίας, το 37,6% του δείγματος εργάζεται στο Υπουργείο Οικονομικών έως και 10 έτη, το 32,1% από 11 έως 20 έτη, το 15,6% από 21 έως 30 έτη και τέλος το 14,7% εργάζεται στο Υπουργείο Οικονομικών περισσότερο από 31 έτη.

Πίνακας 6.5.

Έτη εργασίας στο Κ.Ε.ΦΟ.ΜΕ.Π. (Κέντρο Ελέγχου Φορολογούμενων Μεγάλου Πλούτου).

ΕΤΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΤΟ Κ.Ε.ΦΟ.ΜΕ.Π.			
	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ	ΑΦΡΟΙΣΤΙΚΟ ΠΟΣΟΣΤΟ
0-1ΕΤΗ	7	6,4	6,4
1-2 ΕΤΗ	6	5,5	11,9
2-3 ΕΤΗ	30	27,5	39,4
3-4 ΕΤΗ	66	60,6	100,0
ΣΥΝΟΛΟ	109	100,0	

Διάγραμμα 6.5.

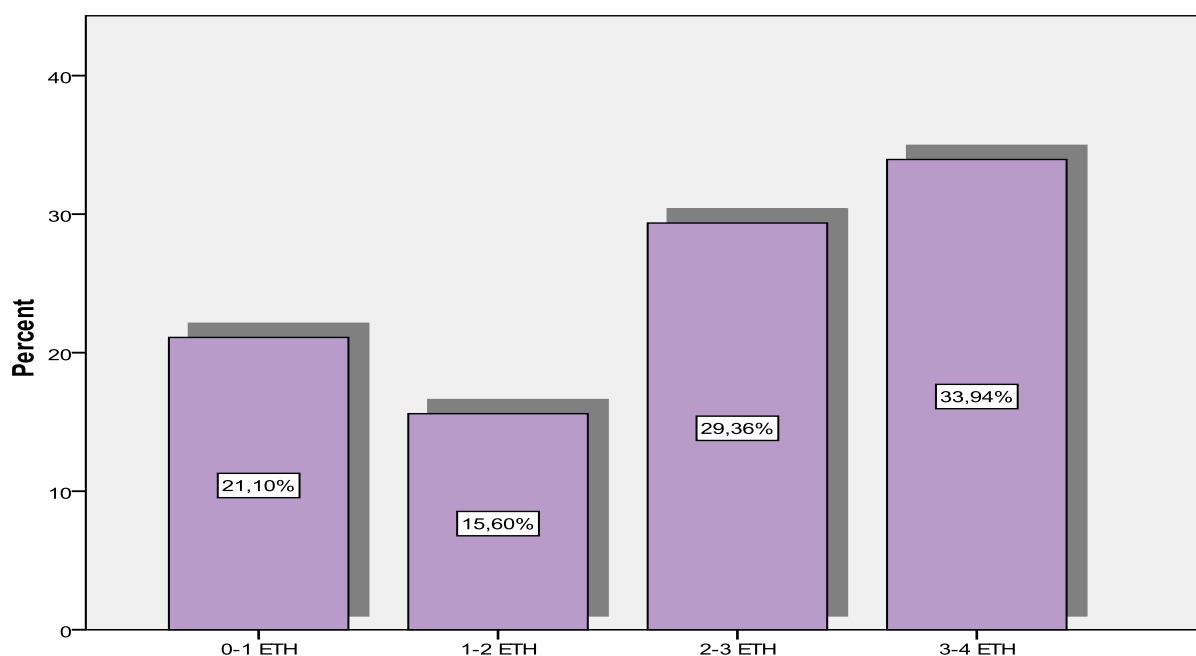
Έτη εργασίας στο Κ.Ε.ΦΟ.ΜΕ.Π.(Κέντρο Ελέγχου Φορολογούμενων Μεγάλου Πλούτου).

Ως προς τα έτη εργασίας στο Κ.Ε.ΦΟ.ΜΕ.Π., το 6,4% του δείγματος εργάζεται από 0 έως 1 έτη, το 5,5% από 1 έως 2 έτη, το 27,5% από 2 έως 3 έτη, και τέλος το 60,6% από 3 έως 4 έτη. Το μεγαλύτερο ποσοστό των ελεγκτών εργάζεται στο Κέντρο Ελέγχου Φορολογουμένων Μεγάλου Πλούτου από τη σύστασή του τον Ιούνιο του 2013.

Πίνακας 6.6.

Έτη ενασχόλησης με τους ελέγχους της αποστολής εμβασμάτων στο εξωτερικό.

ΠΟΣΑ ΕΤΗ ΑΣΧΟΛΕΙΣΤΕ ΜΕ ΤΟΥΣ ΕΛΕΓΧΟΥΣ ΤΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΗΣ ΕΜΒΑΣΜΑΤΩΝ ΣΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ:			
	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ	ΑΘΡΟΙΣΤΙΚΟ ΠΟΣΟΣΤΟ
0-1 ΕΤΗ	23	21,1	21,1
1-2 ΕΤΗ	17	15,6	36,7
2-3 ΕΤΗ	32	29,4	66,1
3-4 ΕΤΗ	37	33,9	100,0
ΣΥΝΟΛΟ	109	100,0	

Διάγραμμα 6.6.

Έτη ενασχόλησης με τους ελέγχους της αποστολής εμβασμάτων στο εξωτερικό.

Ως προς τα έτη ενασχόλησης με τους ελέγχους της αποστολής εμβασμάτων στο εξωτερικό, το 21,1% του δείγματος ασχολείται από 0 έως 1 έτη, το 15,6% από 1 έως 2 έτη, το 29,4% από 2 έως 3 έτη. Τέλος, το 33,9% από 3 έως 4 έτη, δηλαδή από την έναρξη των φορολογικών ελέγχων για τη δικαιολόγηση των ποσών που αποστάλθηκαν με τη μορφή εμβασμάτων στο εξωτερικό.

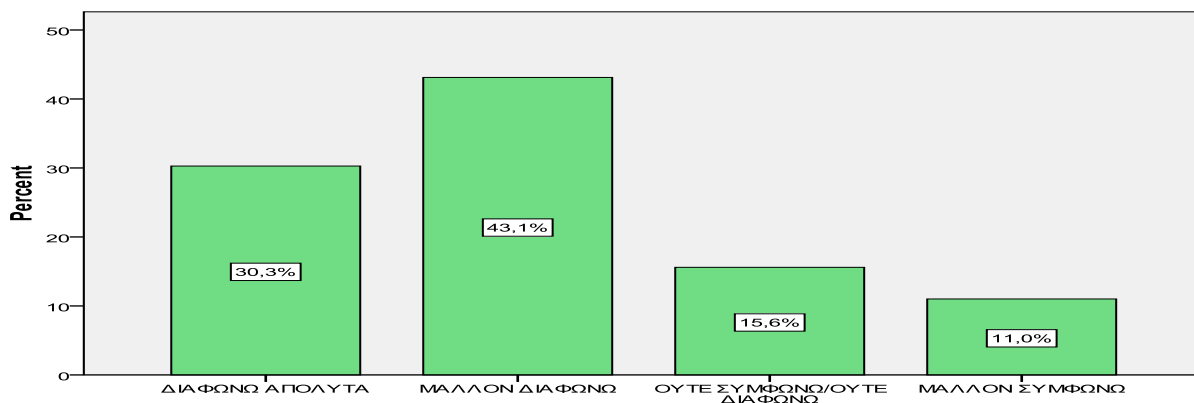
2^η ενότητα

Θα παρουσιαστούν τα αποτελέσματα από τη δεύτερη ενότητα του ερωτηματολογίου για τις τρέχουσες πρακτικές στον προσδιορισμό της ανάλωσης κεφαλαίου προηγούμενων ετών.

Πίνακας 6.7.

Ο τρόπος με τον οποίο σήμερα γίνεται ο προσδιορισμός της ανάλωσης κεφαλαίου προηγούμενων ετών αποτυπώνει την πραγματικότητα.

Ο ΤΡΟΠΟΣ ΜΕ ΤΟΝ ΟΠΟΙΟ ΣΗΜΕΡΑ ΓΙΝΕΤΑΙ Ο ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΑΝΑΛΩΣΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ ΕΤΩΝ ΑΠΟΤΥΠΩΝΕΙ ΤΗΝ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ			
	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ	ΑΘΡΟΙΣΤΙΚΟ ΠΟΣΟΣΤΟ
ΔΙΑΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	33	30,3	30,3
ΜΑΛΛΟΝ ΔΙΑΦΩΝΩ	47	43,1	73,4
ΟΥΤΕ ΣΥΜΦΩΝΩ/ΟΥΤΕ ΔΙΑΦΩΝΩ	17	15,6	89,0
ΜΑΛΛΟΝ ΣΥΜΦΩΝΩ	12	11,0	100,0
ΣΥΝΟΛΟ	109	100,0	

Διάγραμμα 6.7.

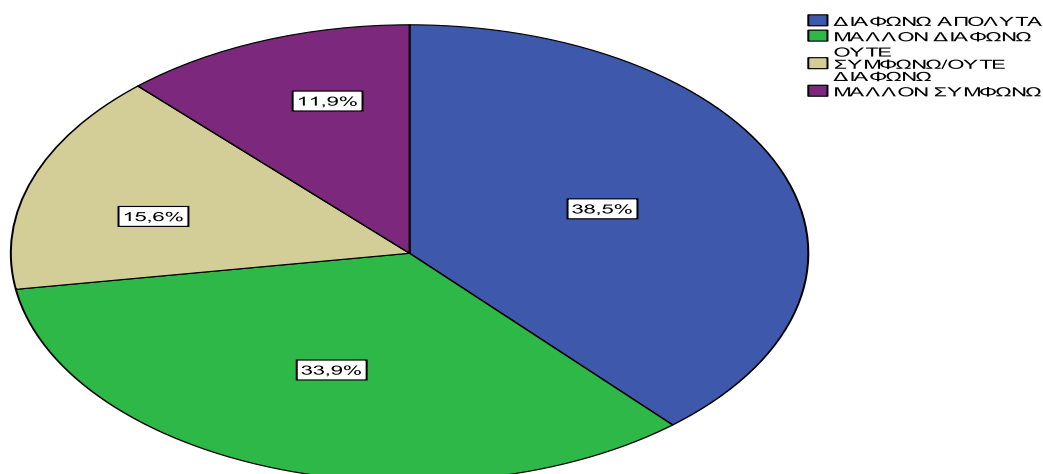
Ο τρόπος με τον οποίο σήμερα γίνεται ο προσδιορισμός της ανάλωσης κεφαλαίου προηγούμενων ετών αποτυπώνει την πραγματικότητα.

Το 30,3% του δείγματος απάντησε ότι διαφωνεί απόλυτα, το 43,1% ότι μάλλον διαφωνεί, το 15,6% ούτε συμφωνεί/ούτε διαφωνεί, το 11% μάλλον συμφωνεί και τέλος ουδείς συμφωνεί απόλυτα. Καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι το 73,4% των ερωτηθέντων ελεγκτών διαφωνούν με τον τρόπο με τον οποίο σήμερα γίνεται ο προσδιορισμός της ανάλωσης κεφαλαίου και θεωρούν ότι δεν αποτυπώνει την πραγματικότητα. Αξιοσημείωτο είναι ότι κανένας ελεγκτής δεν συμφώνησε απόλυτα με την πρόταση αυτή.

Πίνακας 6.8.

Ο τεκμαρτός προσδιορισμός του φορολογητέου εισοδήματος είναι σωστή πρακτική.

Ο ΤΕΚΜΑΡΤΟΣ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΦΟΡΟΛΟΓΗΤΕΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΕΙΝΑΙ ΣΩΣΤΗ ΠΡΑΚΤΙΚΗ			
	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ	ΑΘΡΟΙΣΤΙΚΟ ΠΟΣΟΣΤΟ
ΔΙΑΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	42	38,5	38,5
ΜΑΛΛΟΝ ΔΙΑΦΩΝΩ	37	33,9	72,5
ΟΥΤΕ ΣΥΜΦΩΝΩ/ΟΥΤΕ ΔΙΑΦΩΝΩ	17	15,6	88,1
ΜΑΛΛΟΝ ΣΥΜΦΩΝΩ	13	11,9	100,0
ΣΥΝΟΛΟ	109	100,0	

Διάγραμμα 6.8.

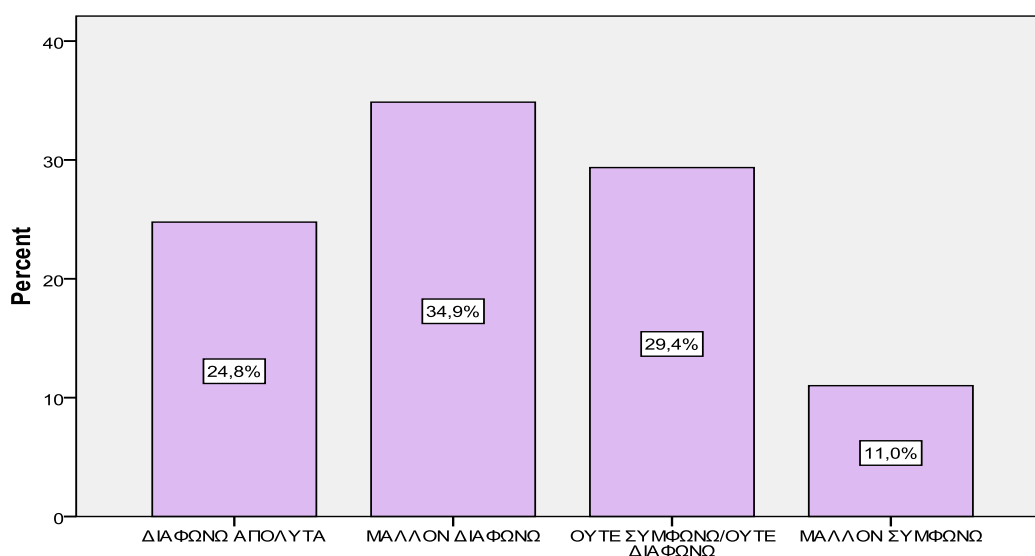
Ο τεκμαρτός προσδιορισμός του φορολογητέου εισοδήματος είναι σωστή πρακτική.

Το 38,5% του δείγματος απάντησε ότι διαφωνεί απόλυτα, το 33,9% ότι μάλλον διαφωνεί, το 15,6% ούτε συμφωνεί/ούτε διαφωνεί, το 11,9% μάλλον συμφωνεί και τέλος ουδείς συμφωνεί απόλυτα. Από τα αποτελέσματα της έρευνας καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι το 72,5% διαφωνεί και μόλις το 11,9% συμφωνεί ότι ο τεκμαρτός προσδιορισμός του φορολογητέου εισοδήματος είναι σωστή πρακτική. Ιδιαίτερη αίσθηση προκαλεί το γεγονός ότι οι κατεξοχήν αρμόδιοι για την εφαρμογή των ελέγχων παίρνουν θέση αρνητική σε ποσοστό 72,4% ως προς την εφαρμοζόμενη πρακτική του τεκμαρτού προσδιορισμού του φορολογητέου εισοδήματος.

Πίνακας 6.9.

Ο τρόπος με τον οποίο σήμερα γίνεται ο προσδιορισμός της ανάλωσης κεφαλαίου προηγούμενων ετών είναι δίκαιος για το φορολογούμενο.

Ο ΤΡΟΠΟΣ ΜΕ ΤΟΝ ΟΠΟΙΟ ΣΗΜΕΡΑ ΓΙΝΕΤΑΙ Ο ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΑΝΑΛΩΣΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ ΕΤΩΝ ΕΙΝΑΙ ΔΙΚΑΙΟΣ ΓΙΑ ΤΟ ΦΟΡΟΛΟΓΟΥΜΕΝΟ			
	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ	ΑΘΡΟΙΣΤΙΚΟ ΠΟΣΟΣΤΟ
ΔΙΑΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	27	24,8	24,8
ΜΑΛΛΟΝ ΔΙΑΦΩΝΩ	38	34,9	59,6
ΟΥΤΕ ΣΥΜΦΩΝΩ/ΟΥΤΕ ΔΙΑΦΩΝΩ	32	29,4	89,0
ΜΑΛΛΟΝ ΣΥΜΦΩΝΩ	12	11,0	100,0
ΣΥΝΟΛΟ	109	100,0	

Διάγραμμα 6.9.

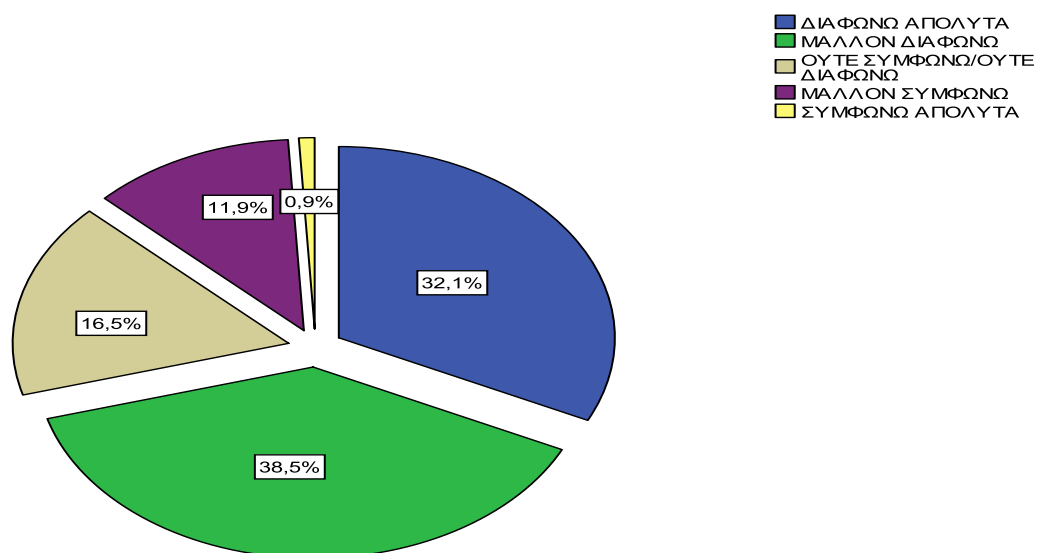
Ο τρόπος με τον οποίο σήμερα γίνεται ο προσδιορισμός της ανάλωσης κεφαλαίου προηγούμενων ετών είναι δίκαιος για το φορολογούμενο.

Το 24,8% του δείγματος απάντησε ότι διαφωνεί απόλυτα ότι είναι δίκαιος για το φορολογούμενο ο προσδιορισμός της ανάλωσης κεφαλαίου προηγούμενων ετών, όπως προσδιορίζεται σήμερα, το 34,9% ότι μάλλον διαφωνεί, το 29,4% ούτε συμφωνεί/ούτε διαφωνεί, το 11% μάλλον συμφωνεί και τέλος ουδείς συμφωνεί απόλυτα. Αξιοσημείωτο είναι ότι οι ίδιοι οι ελεγκτές θεωρούν ότι η μέθοδος που εφαρμόζουν είναι άδικη για το φορολογούμενο.

Πίνακας 6.10.

Ο τρόπος προσδιορισμού του ελάχιστου ποσού διαβίωσης ανέρχεται σε πραγματικά επίπεδα.

Ο ΤΡΟΠΟΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΕΛΑΧΙΣΤΟΥ ΠΟΣΟΥ ΔΙΑΒΙΩΣΗΣ ΑΝΕΡΧΕΤΑΙ ΣΕ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΕΠΙΠΕΔΑ			
	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ	ΑΘΡΟΙΣΤΙΚΟ ΠΟΣΟΣΤΟ
ΔΙΑΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	35	32,1	32,1
ΜΑΛΛΟΝ ΔΙΑΦΩΝΩ	42	38,5	70,6
ΟΥΤΕ ΣΥΜΦΩΝΩ/ΟΥΤΕ ΔΙΑΦΩΝΩ	18	16,5	87,2
ΜΑΛΛΟΝ ΣΥΜΦΩΝΩ	13	11,9	99,1
ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	1	,9	100,0
ΣΥΝΟΛΟ	109	100,0	

Διάγραμμα 6.10.

Ο τρόπος προσδιορισμού του ελάχιστου ποσού διαβίωσης ανέρχεται σε πραγματικά επίπεδα.

Το 32,1% του δείγματος απάντησε ότι διαφωνεί απόλυτα, το 38,5% ότι μάλλον διαφωνεί, το 16,5% ούτε συμφωνεί/ούτε διαφωνεί, το 11,9% μάλλον συμφωνεί και τέλος το 0,9% συμφωνεί απόλυτα. Είναι ξεκάθαρη η αντίθεση της πλειοψηφίας των ελεγκτών στον τρόπο προσδιορισμού του ελάχιστου ποσού διαβίωσης.

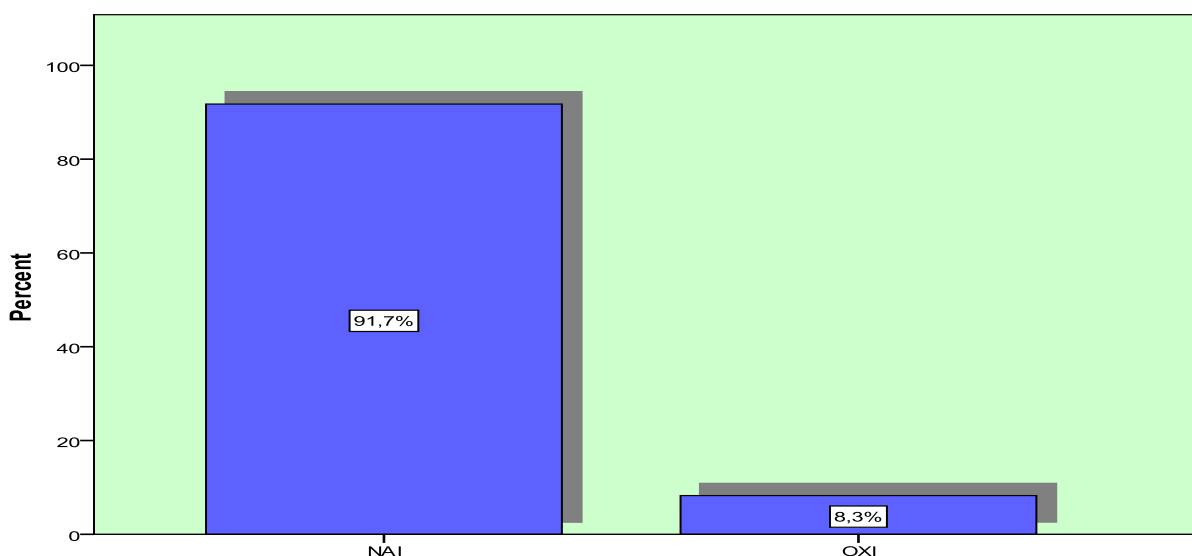
3^η ενότητα

Θα παρουσιαστούν τα αποτελέσματα από την τρίτη ενότητα του ερωτηματολογίου για τους επιμέρους παράγοντες που αφορούν στον προσδιορισμό της ανάλωσης κεφαλαίου προηγούμενων ετών.

Πίνακας 6.11.

Πιστεύετε ότι θα έπρεπε στην ανάλωση κεφαλαίου να αφαιρούνται οι πραγματικές δαπάνες και όχι οι αντικειμενικές δαπάνες διαβίωσης (τεκμήρια διαβίωσης);

ΠΙΣΤΕΥΕΤΕ ΟΤΙ ΘΑ ΕΠΡΕΠΕ ΣΤΗΝ ΑΝΑΛΩΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΝΑ ΑΦΑΙΡΟΥΝΤΑΙ ΟΙ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ ΚΑΙ ΟΧΙ ΟΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ ΔΙΑΒΙΩΣΗΣ (ΤΕΚΜΗΡΙΑ ΔΙΑΒΙΩΣΗΣ)			
	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ	ΑΘΡΟΙΣΤΙΚΟ ΠΟΣΟΣΤΟ
ΝΑΙ	100	91,7	91,7
ΟΧΙ	9	8,3	100,0
ΣΥΝΟΛΟ	109	100,0	

Διάγραμμα 6.11.

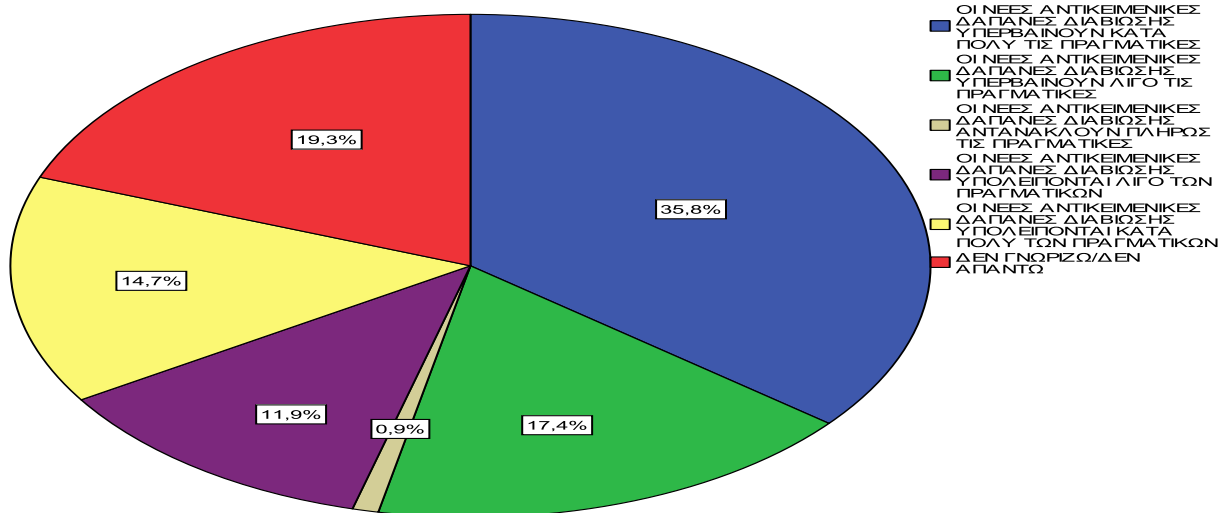
Πιστεύετε ότι θα έπρεπε στην ανάλωση κεφαλαίου να αφαιρούνται οι πραγματικές δαπάνες και όχι οι αντικειμενικές δαπάνες διαβίωσης (τεκμήρια διαβίωσης);

Το 91,7% του δείγματος απάντησε ότι θα πρέπει να αφαιρούνται οι πραγματικές δαπάνες και το 8,3% ότι δε θα πρέπει να αφαιρούνται οι πραγματικές δαπάνες. Μόλις 9 άτομα στα 109 δήλωσαν ότι στην ανάλωση κεφαλαίου θα έπρεπε να αφαιρούνται οι αντικειμενικές δαπάνες διαβίωσης και όχι οι πραγματικές για την εύρεση του μη αναλίσκομένου κεφαλαίου.

Πίνακας 6.12.

Τα τελευταία έτη πραγματοποιήθηκε αύξηση στις αντικειμενικές δαπάνες διαβίωσης. Κατά την άποψη σας, σε ποιο βαθμό οι νέες αντικειμενικές δαπάνες διαβίωσης αντανακλούν τις πραγματικές

ΤΑ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΕΤΗ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΘΗΚΕ ΑΥΞΗΣΗ ΣΤΙΣ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ ΔΙΑΒΙΩΣΗΣ.ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΑΠΟΨΗ ΣΑΣ,ΣΕ ΠΟΙΟ ΒΑΘΜΟ ΟΙ ΝΕΕΣ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ ΔΙΑΒΙΩΣΗΣ ΑΝΤΑΝΑΚΛΟΥΝ ΤΙΣ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΕΣ			
	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ	ΑΘΡΟΙΣΤΙΚΟ ΠΟΣΟΣΤΟ
ΟΙ ΝΕΕΣ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ ΔΙΑΒΙΩΣΗΣ ΥΠΕΡΒΑΙΝΟΥΝ ΚΑΤΑ ΠΟΛΥ ΤΙΣ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΕΣ	39	35,8	35,8
ΟΙ ΝΕΕΣ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ ΔΙΑΒΙΩΣΗΣ ΥΠΕΡΒΑΙΝΟΥΝ ΛΙΓΟ ΤΙΣ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΕΣ	19	17,4	53,2
ΟΙ ΝΕΕΣ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ ΔΙΑΒΙΩΣΗΣ ΑΝΤΑΝΑΚΛΟΥΝ ΠΛΗΡΩΣ ΤΙΣ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΕΣ	1	,9	54,1
ΟΙ ΝΕΕΣ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ ΔΙΑΒΙΩΣΗΣ ΥΠΟΛΕΙΠΟΝΤΑΙ ΛΙΓΟ ΤΩΝ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΩΝ	13	11,9	66,1
ΟΙ ΝΕΕΣ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ ΔΙΑΒΙΩΣΗΣ ΥΠΟΛΕΙΠΟΝΤΑΙ ΚΑΤΑ ΠΟΛΥ ΤΩΝ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΩΝ	16	14,7	80,7
ΔΕΝ ΓΝΩΡΙΖΩ/ΔΕΝ ΑΠΑΝΤΩ	21	19,3	100,0
ΣΥΝΟΛΟ	109	100,0	

Διάγραμμα 6.12.

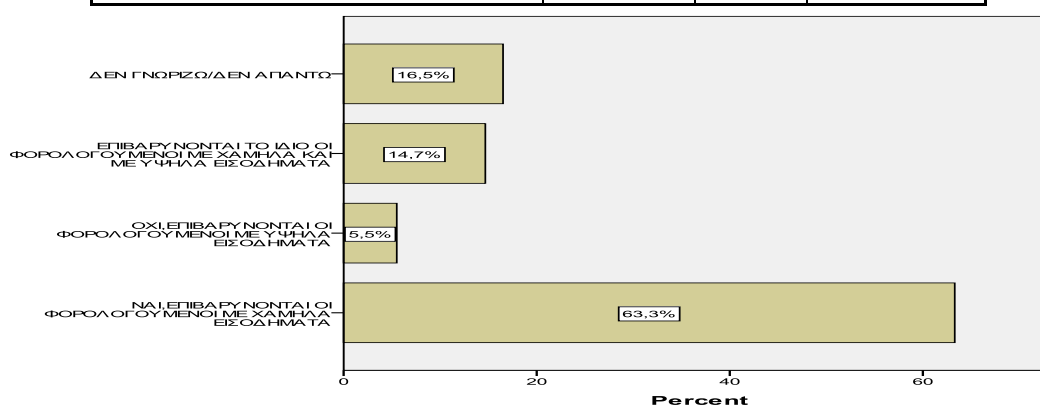
Τα τελευταία έτη πραγματοποιήθηκε αύξηση στις αντικειμενικές δαπάνες διαβίωσης. Κατά την άποψη σας, σε ποιο βαθμό οι νέες αντικειμενικές δαπάνες διαβίωσης αντανακλούν τις πραγματικές

Το 35,8% του δείγματος απάντησε ότι οι αντικειμενικές δαπάνες υπερβαίνουν κατά πολύ τις πραγματικές, το 17,4% του δείγματος ότι υπερβαίνουν λίγο τις πραγματικές, το 0,9% ότι αντανακλούν πλήρως τις πραγματικές, το 14,7% ότι υπολείπονται λίγο των πραγματικών το 14,7% υπολείπονται κατά πολύ των πραγματικών και τέλος το 19,3% απάντησε δεν γνωρίζω/δεν απαντώ. Πάνω από το 50% υποστηρίζει την άποψη ότι οι νέες αντικειμενικές δαπάνες διαβίωσης υπερβαίνουν τις πραγματικές, ενώ αρκετά υψηλό είναι και το ποσοστό που απάντησε δεν γνωρίζω/δεν απαντώ.

Πίνακας 6.13.

Πιστεύετε ότι ο προσδιορισμός της ανάλωσης κεφαλαίου προηγούμενων ετών επιβαρύνει τους φορολογούμενους με χαμηλά εισοδήματα ;

ΠΙΣΤΕΥΕΤΕ ΟΤΙ Ο ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΑΝΑΛΩΣΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ ΕΤΩΝ ΕΠΙΒΑΡΥΝΕΙ ΤΟΥΣ ΦΟΡΟΛΟΓΟΥΜΕΝΟΥΣ ΜΕ ΧΑΜΗΛΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΑ;			
	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ	ΑΘΡΟΙΣΤΙΚΟ ΠΟΣΟΣΤΟ
ΝΑΙ,ΕΠΙΒΑΡΥΝΟΝΤΑΙ ΟΙ ΦΟΡΟΛΟΓΟΥΜΕΝΟΙ ΜΕ ΧΑΜΗΛΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΑ	69	63,3	63,3
ΟΧΙ,ΕΠΙΒΑΡΥΝΟΝΤΑΙ ΟΙ ΦΟΡΟΛΟΓΟΥΜΕΝΟΙ ΜΕ ΥΨΗΛΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΑ	6	5,5	68,8
ΕΠΙΒΑΡΥΝΟΝΤΑΙ ΤΟ ΙΔΙΟ ΟΙ ΦΟΡΟΛΟΓΟΥΜΕΝΟΙ ΜΕ ΧΑΜΗΛΑ ΚΑΙ ΜΕ ΥΨΗΛΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΑ	16	14,7	83,5
ΔΕΝ ΓΝΩΡΙΖΩ/ΔΕΝ ΑΠΑΝΤΩ	18	16,5	100,0
ΣΥΝΟΛΟ	109	100,0	

Διάγραμμα 6.13.

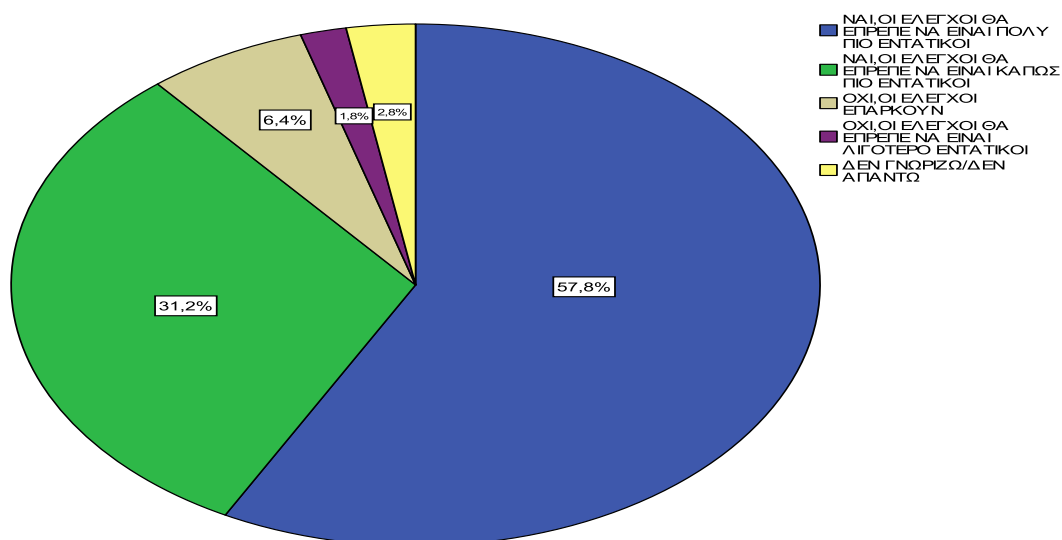
Πιστεύετε ότι ο προσδιορισμός της ανάλωσης κεφαλαίου προηγούμενων ετών επιβαρύνει τους φορολογούμενους με χαμηλά εισοδήματα.

Το 63,3% του δείγματος απάντησε ότι επιβαρύνονται οι φορολογούμενοι με χαμηλά εισοδήματα, το 5,5% ότι επιβαρύνονται οι φορολογούμενοι με υψηλά εισοδήματα, το 14,7% ότι επιβαρύνονται το ίδιο οι φορολογούμενοι με χαμηλά και υψηλά εισοδήματα και τέλος, το 16,5% απάντησε δεν γνωρίζω/δεν απαντώ.

Πίνακας 6.14.

Πιστεύετε ότι θα έπρεπε να εντατικοποιηθούν οι έλεγχοι για την εύρεση προσαύξησης περιουσίας στην περίοδο οικονομικής κρίσης που διανύουμε;

ΠΙΣΤΕΥΕΤΕ ΟΤΙ ΘΑ ΕΠΡΕΠΕ ΝΑ ΕΝΤΑΤΙΚΟΠΟΙΗΘΟΥΝ ΟΙ ΕΛΕΓΧΟΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΗ ΠΡΟΣΑΥΞΗΣΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ ΠΟΥ ΔΙΑΝΥΟΥΜΕ:			
	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ	ΑΘΡΟΙΣΤΙΚΟ ΠΟΣΟΣΤΟ
ΝΑΙ,ΟΙ ΕΛΕΓΧΟΙ ΘΑ ΕΠΡΕΠΕ ΝΑ ΕΙΝΑΙ ΠΟΛΥ ΠΙΟ ΕΝΤΑΤΙΚΟΙ	63	57,8	57,8
ΝΑΙ,ΟΙ ΕΛΕΓΧΟΙ ΘΑ ΕΠΡΕΠΕ ΝΑ ΕΙΝΑΙ ΚΑΠΩΣ ΠΙΟ ΕΝΤΑΤΙΚΟΙ	34	31,2	89,0
ΟΧΙ,ΟΙ ΕΛΕΓΧΟΙ ΕΠΑΡΚΟΥΝ	7	6,4	95,4
ΟΧΙ,ΟΙ ΕΛΕΓΧΟΙ ΘΑ ΕΠΡΕΠΕ ΝΑ ΕΙΝΑΙ ΛΙΓΟΤΕΡΟ ΕΝΤΑΤΙΚΟΙ	2	1,8	97,2
ΔΕΝ ΓΝΩΡΙΖΩ/ΔΕΝ ΑΠΑΝΤΩ	3	2,8	100,0
ΣΥΝΟΛΟ	109	100,0	

Διάγραμμα 6.14.

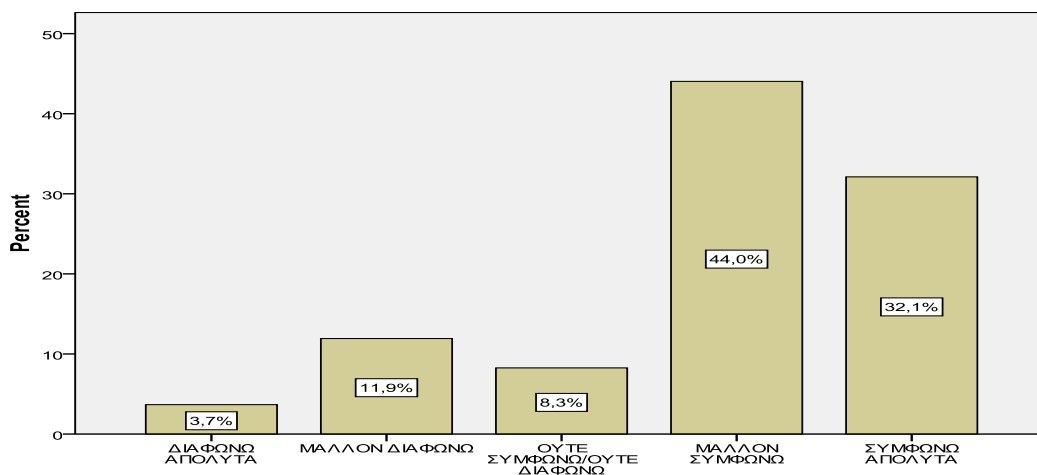
Πιστεύετε ότι θα έπρεπε να εντατικοποιηθούν οι έλεγχοι για την εύρεση προσαύξησης περιουσίας στην περίοδο οικονομικής κρίσης που διανύουμε;

Το 57,8% του δείγματος απάντησε ότι οι έλεγχοι θα έπρεπε να είναι πολύ πιο εντατικοί, το 31,2% ότι οι έλεγχοι θα έπρεπε να είναι κάπως πιο εντατικοί, το 6,4% ότι οι έλεγχοι επαρκούν, το 1,8% ότι οι έλεγχοι θα έπρεπε να είναι λιγότερο εντατικοί και τέλος, το 2,8% απάντησε δεν γνωρίζω/δεν απαντώ. Εκφράζεται η επιτακτική ανάγκη για την εντατικοποίηση των ελέγχων που αποσκοπεί στη μείωση της φοροδιαφυγής. Η άποψη των ελεγκτών συμβαδίζει με την απαίτηση των καιρών και το γενικότερο λαϊκό αίσθημα για τον περιορισμό του μαύρου χρήματος.

Πίνακας 6.15.

Πιστεύετε ότι οι έλεγχοι για την διαπίστωση προσαύξησης περιουσίας στερούνται νομοθετικού πλαισίου;

ΠΙΣΤΕΥΕΤΕ ΟΤΙ ΟΙ ΕΛΕΓΧΟΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΗ ΠΡΟΣΑΥΞΗΣΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ ΣΤΕΡΟΥΝΤΑΙ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ;			
	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ	ΑΘΡΟΙΣΤΙΚΟ ΠΟΣΟΣΤΟ
ΔΙΑΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	4	3,7	3,7
ΜΑΛΛΟΝ ΔΙΑΦΩΝΩ	13	11,9	15,6
ΟΥΤΕ ΣΥΜΦΩΝΩ/ΟΥΤΕ ΔΙΑΦΩΝΩ	9	8,3	23,9
ΜΑΛΛΟΝ ΣΥΜΦΩΝΩ	48	44,0	67,9
ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	35	32,1	100,0
ΣΥΝΟΛΟ	109	100,0	

Διάγραμμα 6.15.

Πιστεύετε ότι οι έλεγχοι για την διαπίστωση προσαύξησης περιουσίας στερούνται νομοθετικού πλαισίου;

Το 3,7% του δείγματος απάντησε ότι διαφωνεί απόλυτα, το 11,9% ότι μάλλον διαφωνεί, το 8,3% ούτε συμφωνεί/ούτε διαφωνεί, το 44% μάλλον συμφωνεί και τέλος το 32,1% συμφωνεί απόλυτα. Αρκετά υψηλό ποσοστό, συγκεκριμένα το 76,1%, υποστηρίζει ότι οι έλεγχοι για την διαπίστωση προσαύξησης περιουσίας στερούνται νομοθετικού πλαισίου. Το νομικό πλαίσιο είναι ανεπαρκές και αυτό αποτυπώνεται εις βάρος του ελληνικού δημοσίου αποφάσεις των φορολογικών δικαστηρίων.

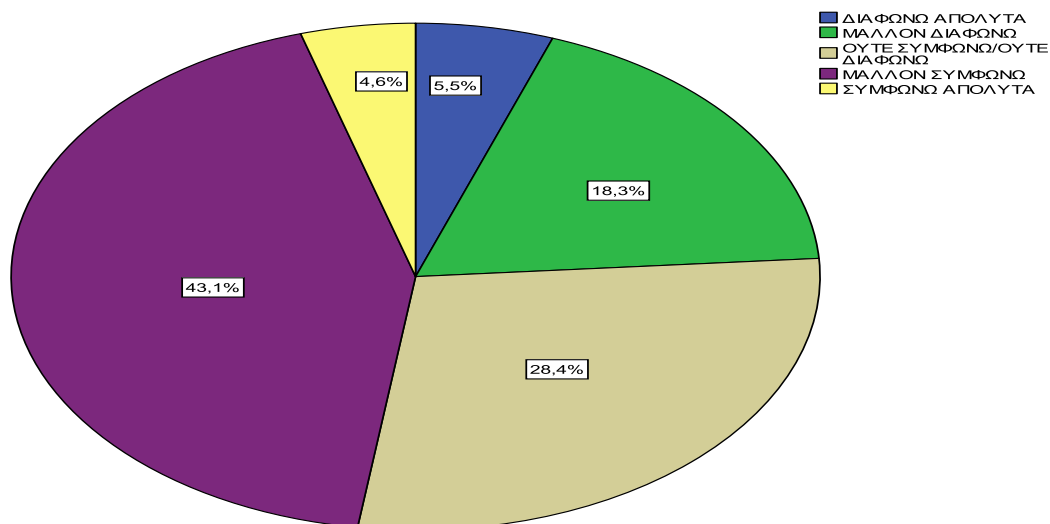
4^η ενότητα

Θα παρουσιαστούν τα αποτελέσματα από την τέταρτη ενότητα του ερωτηματολογίου για τις εναλλακτικές πρακτικές αντί του προσδιορισμού ανάλωσης κεφαλαίου.

Πίνακας 6.16.

Τα πιστωτικά ιδρύματα σήμερα παρέχουν όλες τις απαιτούμενες πληροφορίες σχετικά με τους λογαριασμούς.

ΤΑ ΠΙΣΤΩΤΙΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ ΣΗΜΕΡΑ ΠΑΡΕΧΟΥΝ ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟΥΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥΣ			
	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ	ΑΘΡΟΙΣΤΙΚΟ ΠΟΣΟΣΤΟ
ΔΙΑΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	6	5,5	5,5
ΜΑΛΛΟΝ ΔΙΑΦΩΝΩ	20	18,3	23,9
ΟΥΤΕ ΣΥΜΦΩΝΩ/ΟΥΤΕ ΔΙΑΦΩΝΩ	31	28,4	52,3
ΜΑΛΛΟΝ ΣΥΜΦΩΝΩ	47	43,1	95,4
ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	5	4,6	100,0
ΣΥΝΟΛΟ	109	100,0	

Διάγραμμα 6.16.

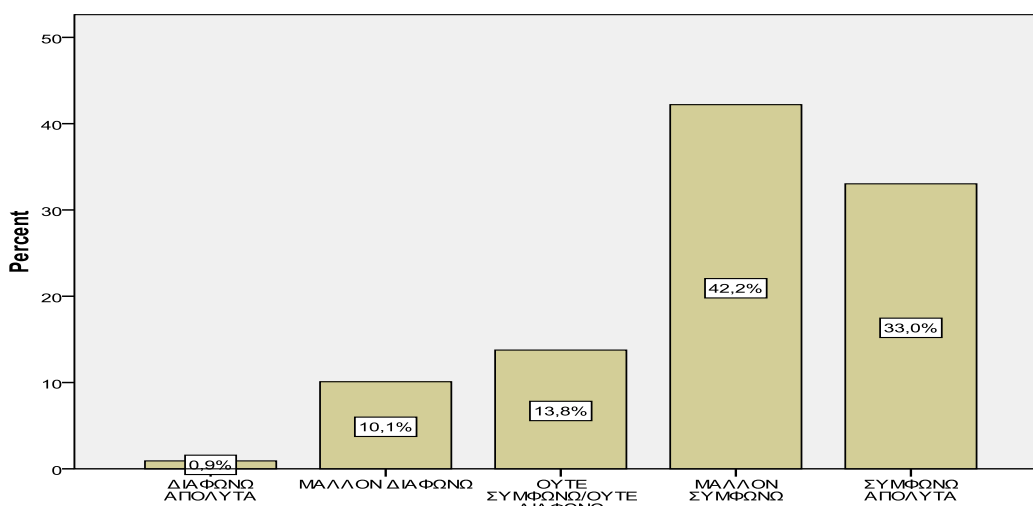
Τα πιστωτικά ιδρύματα σήμερα παρέχουν όλες τις απαιτούμενες πληροφορίες σχετικά με τους λογαριασμούς.

Το 5,5% του δείγματος απάντησε ότι διαφωνεί απόλυτα, το 18,3% ότι μάλλον διαφωνεί, το 28,4% ούτε συμφωνεί/ούτε διαφωνεί, το 43,1% μάλλον συμφωνεί και τέλος το 4,6% συμφωνεί απόλυτα. Το 23,9% διαφωνεί ότι τα πιστωτικά ιδρύματα παρέχουν όλες τις απαιτούμενες πληροφορίες σχετικά με τους τραπεζικούς λογαριασμούς, το οποίο σημαίνει ότι παρεμποδίζεται το έργο της φορολογικής διοίκησης.

Πίνακας 6.17.

Το Σύστημα Μητρώων Τραπεζικών Λογαριασμών και Λογαριασμών Πληρωμών είναι απαραίτητο εργαλείο για την ταχύτερη διεκπεραίωση των ελέγχων.

ΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΜΗΤΡΩΩΝ ΤΡΑΠΕΖΙΚΩΝ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ ΚΑΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ ΠΛΗΡΩΜΩΝ ΕΙΝΑΙ ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΟ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΣΤΗΝ ΤΑΧΥΤΕΡΗ ΔΙΕΚΠΕΡΑΙΩΣΗ ΤΩΝ ΕΛΕΓΧΩΝ			
	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ	ΑΘΡΟΙΣΤΙΚΟ ΠΟΣΟΣΤΟ
ΔΙΑΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	1	,9	,9
ΜΑΛΛΟΝ ΔΙΑΦΩΝΩ	11	10,1	11,0
ΟΥΤΕ ΣΥΜΦΩΝΩ/ΟΥΤΕ ΔΙΑΦΩΝΩ	15	13,8	24,8
ΜΑΛΛΟΝ ΣΥΜΦΩΝΩ	46	42,2	67,0
ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	36	33,0	100,0
ΣΥΝΟΛΟ	109	100,0	

Διάγραμμα 6.17.

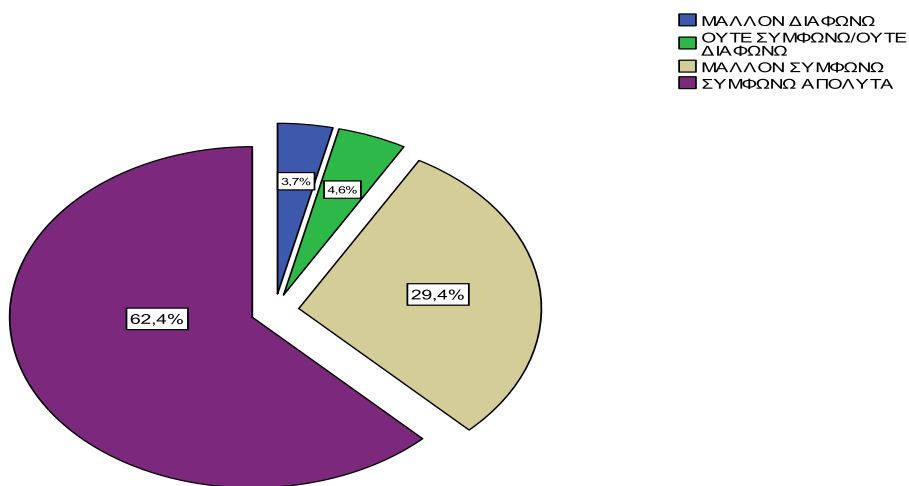
Το Σύστημα Μητρώων Τραπεζικών Λογαριασμών και Λογαριασμών Πληρωμών είναι απαραίτητο εργαλείο για την ταχύτερη διεκπεραίωση των ελέγχων.

Το 0,9% του δείγματος απάντησε ότι διαφωνεί απόλυτα, το 10,1% ότι μάλλον διαφωνεί, το 13,8% ούτε συμφωνεί/ούτε διαφωνεί, το 42,2% μάλλον συμφωνεί και τέλος, το 33% συμφωνεί απόλυτα. Παρόλη την μικρή χρονική διάρκεια που εφαρμόζεται το Σύστημα, περίπου το 70% το κρίνει απαραίτητο εργαλείο στην εκτέλεση του ελεγκτικού του έργου.

Πίνακας 6.18.

Το άνοιγμα των τραπεζικών λογαριασμών επιτρέπει τον ορθότερο έλεγχο για την αποστολή εμβασμάτων στο εξωτερικό συγκριτικά με την ανάλωση κεφαλαίου.

ΤΟ ΑΝΟΙΓΜΑ ΤΡΑΠΕΖΙΚΩΝ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ ΕΠΙΤΡΕΠΕΙ ΤΟΝ ΟΡΘΟΤΕΡΟ ΕΛΕΓΧΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΕΜΒΑΣΜΑΤΩΝ ΣΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΑΝΑΛΩΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ			
	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ	ΑΘΡΟΙΣΤΙΚΟ ΠΟΣΟΣΤΟ
ΜΑΛΛΟΝ ΔΙΑΦΩΝΩ	4	3,7	3,7
ΟΥΤΕ ΣΥΜΦΩΝΩ/ΟΥΤΕ ΔΙΑΦΩΝΩ	5	4,6	8,3
ΜΑΛΛΟΝ ΣΥΜΦΩΝΩ	32	29,4	37,6
ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	68	62,4	100,0
ΣΥΝΟΛΟ	109	100,0	

Διάγραμμα 6.18.

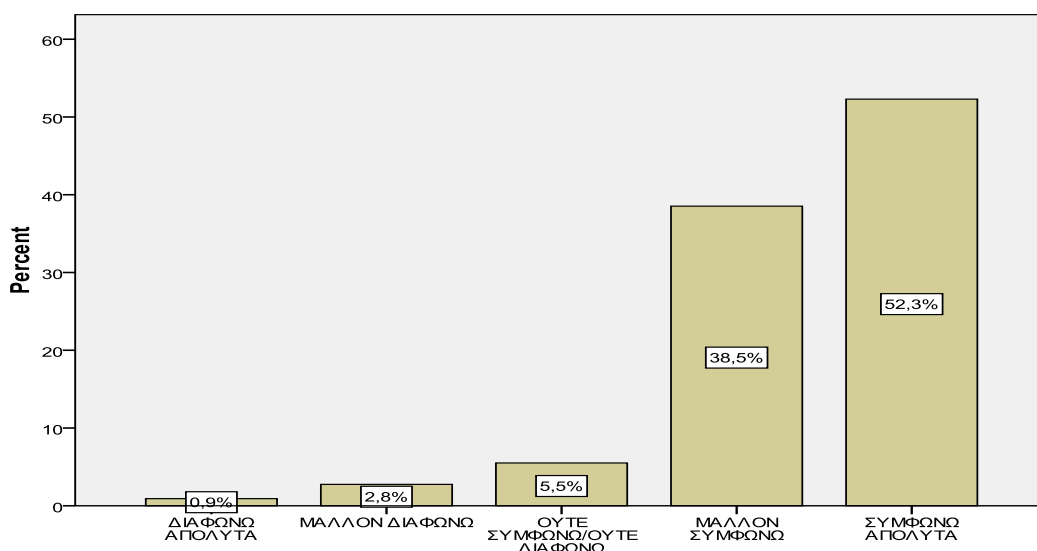
Το άνοιγμα των τραπεζικών λογαριασμών επιτρέπει τον ορθότερο έλεγχο για την αποστολή εμβασμάτων στο εξωτερικό συγκριτικά με την ανάλωση κεφαλαίου.

Ουδείς απάντησε ότι διαφωνεί απόλυτα, το 3,7% ότι μάλλον διαφωνεί, το 4,6% ούτε συμφωνεί/ούτε διαφωνεί, το 29,4% μάλλον συμφωνεί και τέλος, το 62,4% συμφωνεί απόλυτα. Το 91,8% των ελεγκτών του Κ.Ε.ΦΟ.ΜΕ.Π. πιστεύει ότι γίνεται ορθότερος έλεγχος μέσω του ανοίγματος τραπεζικών λογαριασμών και τη διαπίστωση προσαύξησης περιουσίας.

Πίνακας 6.19.

Το άνοιγμα των τραπεζικών λογαριασμών καθιστά δυσκολότερη την απόκρυψη εισοδημάτων.

ΤΟ ΑΝΟΙΓΜΑ ΤΡΑΠΕΖΙΚΩΝ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ ΚΑΘΙΣΤΑ ΔΥΣΚΟΛΟΤΕΡΗ ΤΗΝ ΑΠΟΚΡΥΨΗ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΩΝ			
	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ	ΑΘΡΟΙΣΤΙΚΟ ΠΟΣΟΣΤΟ
ΔΙΑΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	1	,9	,9
ΜΑΛΛΟΝ ΔΙΑΦΩΝΩ	3	2,8	3,7
ΟΥΤΕ ΣΥΜΦΩΝΩ/ΟΥΤΕ ΔΙΑΦΩΝΩ	6	5,5	9,2
ΜΑΛΛΟΝ ΣΥΜΦΩΝΩ	42	38,5	47,7
ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	57	52,3	100,0
ΣΥΝΟΛΟ	109	100,0	

Διάγραμμα 6.19.

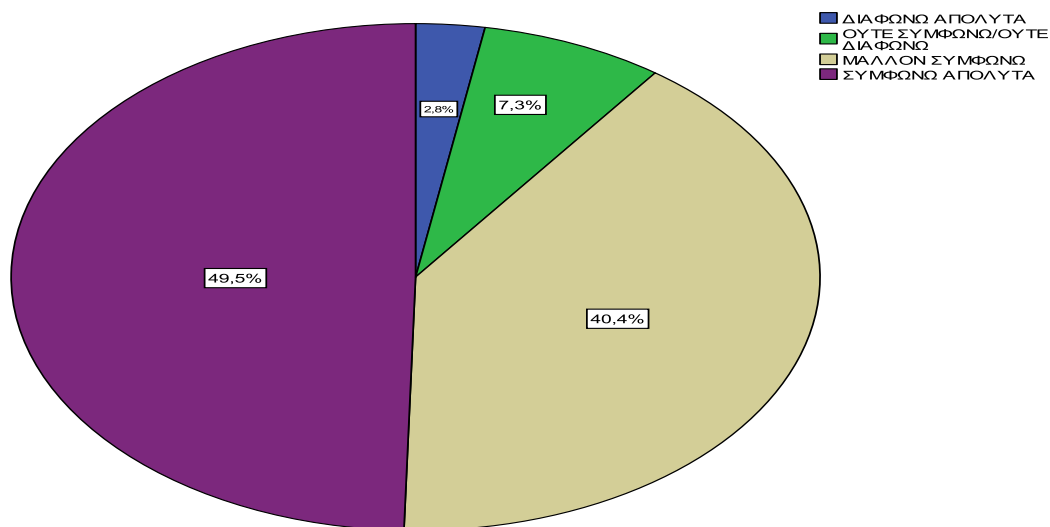
Το άνοιγμα των τραπεζικών λογαριασμών καθιστά δυσκολότερη την απόκρυψη εισοδημάτων.

Το 0,9% του δείγματος απάντησε ότι διαφωνεί απόλυτα, το 2,8% ότι μάλλον διαφωνεί, το 5,5% ούτε συμφωνεί/ούτε διαφωνεί, το 38,5% μάλλον συμφωνεί και τέλος, το 52,3% συμφωνεί απόλυτα. Το 90,8% των ερωτηθέντων υποστηρίζει ότι μέσω της επεξεργασίας των τραπεζικών λογαριασμών είναι πιο εύκολη η διαπίστωση της τυχόν αποκρυβείσας φορολογητέας ύλης.

Πίνακας 6.20.

Το άνοιγμα των τραπεζικών λογαριασμών επιτρέπει τον πιο δίκαιο για τον φορολογούμενο έλεγχο για την αποστολή εμβασμάτων στο εξωτερικό συγκριτικά με την ανάλωση κεφαλαίου.

ΤΟ ΑΝΟΙΓΜΑ ΤΡΑΠΕΖΙΚΩΝ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ ΕΠΙΤΡΕΠΕΙ ΤΟΝ ΠΙΟ ΔΙΚΑΙΟ ΓΙΑ ΤΟ ΦΟΡΟΛΟΓΟΥΜΕΝΟ ΕΛΕΓΧΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΕΜΒΑΣΜΑΤΩΝ ΣΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΑΝΑΛΩΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ			
	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ	ΑΘΡΟΙΣΤΙΚΟ ΠΟΣΟΣΤΟ
ΔΙΑΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	3	2,8	2,8
ΟΥΤΕ ΣΥΜΦΩΝΩ/ΟΥΤΕ ΔΙΑΦΩΝΩ	8	7,3	10,1
ΜΑΛΛΟΝ ΣΥΜΦΩΝΩ	44	40,4	50,5
ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	54	49,5	100,0
ΣΥΝΟΛΟ	109	100,0	

Διάγραμμα 6.20.

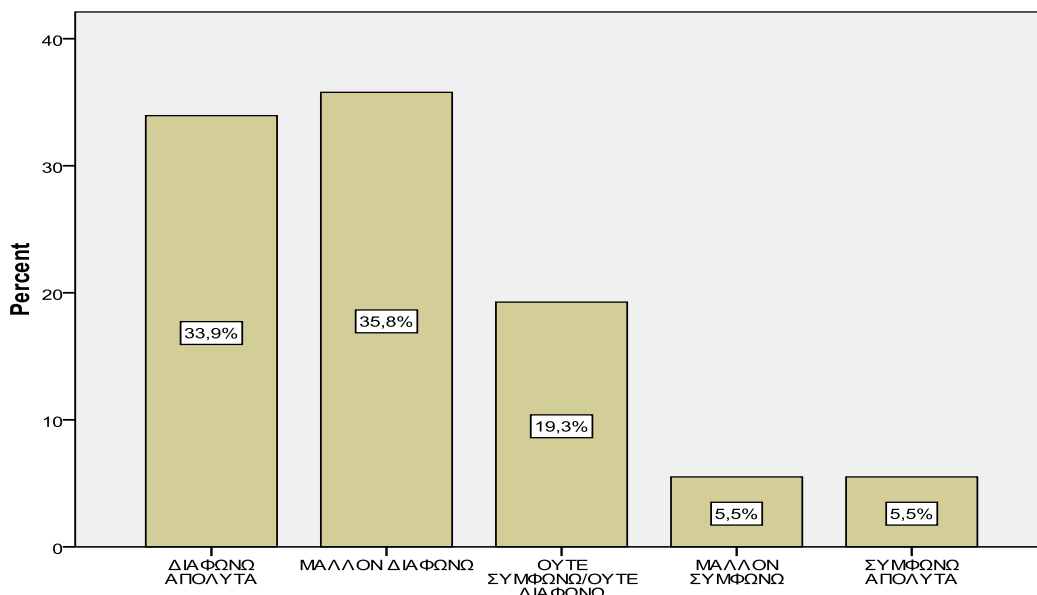
Το άνοιγμα των τραπεζικών λογαριασμών επιτρέπει τον πιο δίκαιο για τον φορολογούμενο έλεγχο για την αποστολή εμβασμάτων στο εξωτερικό συγκριτικά με την ανάλωση κεφαλαίου.

Το 2,8% του δείγματος απάντησε ότι διαφωνεί απόλυτα, ουδείς απάντησε ότι μάλλον διαφωνεί, το 7,3% ούτε συμφωνεί/ούτε διαφωνεί, το 40,4% μάλλον συμφωνεί και τέλος το 49,5% συμφωνεί απόλυτα. Το 89,9% συμφωνεί ότι με την επεξεργασία των τραπεζικών κινήσεων γίνεται πιο δίκαιος ο φορολογικός έλεγχος για το φορολογούμενο. Ανακριβής και ελλιπής μέθοδος για τον έλεγχο αποστολής εμβασμάτων θεωρείται από τους ελεγκτές η ανάλωση κεφαλαίου προηγούμενων ετών.

Πίνακας 6.21.

Η επεξεργασία των τραπεζικών δεδομένων είναι ευκολότερη από τον υπολογισμό της ανάλωσης κεφαλαίου.

Η ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΤΩΝ ΤΡΑΠΕΖΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΕΙΝΑΙ ΕΥΚΟΛΟΤΕΡΗ ΑΠΟ ΤΟΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟ ΤΗΣ ΑΝΑΛΩΣΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ			
	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ	ΑΘΡΟΙΣΤΙΚΟ ΠΟΣΟΣΤΟ
ΔΙΑΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	37	33,9	33,9
ΜΑΛΛΟΝ ΔΙΑΦΩΝΩ	39	35,8	69,7
ΟΥΤΕ ΣΥΜΦΩΝΩ/ΟΥΤΕ ΔΙΑΦΩΝΩ	21	19,3	89,0
ΜΑΛΛΟΝ ΣΥΜΦΩΝΩ	6	5,5	94,5
ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	6	5,5	100,0
ΣΥΝΟΛΟ	109	100,0	

Διάγραμμα 6.21.

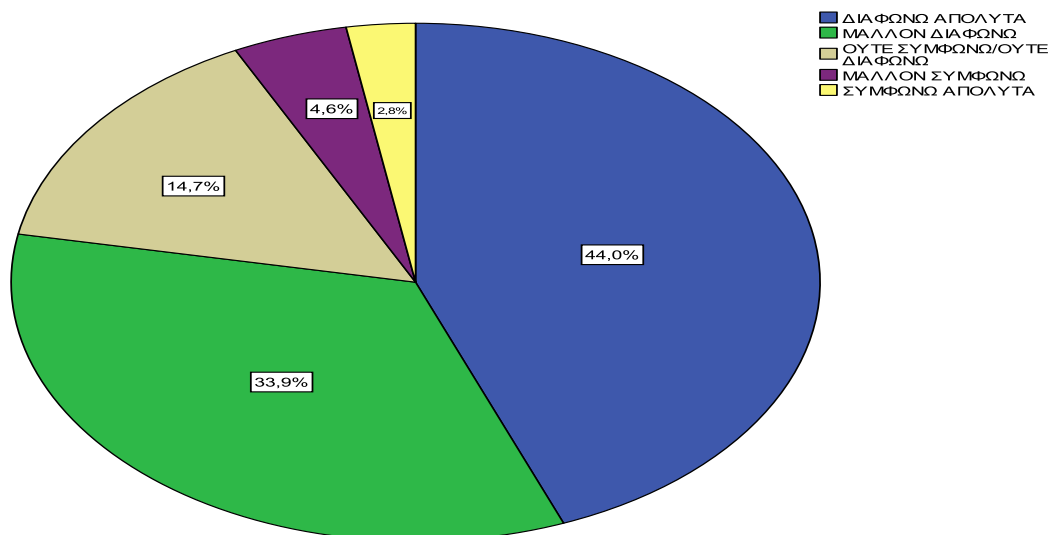
Η επεξεργασία των τραπεζικών δεδομένων είναι ευκολότερη από τον υπολογισμό της ανάλωσης κεφαλαίου.

Το 33,9% του δείγματος απάντησε ότι διαφωνεί απόλυτα, το 35,8% ότι μάλλον διαφωνεί, το 19,3% ούτε συμφωνεί/ούτε διαφωνεί, το 5,5% μάλλον συμφωνεί και τέλος, το 5,5% συμφωνεί απόλυτα. Υψηλό το ποσοστό των ελεγκτών που διαφωνεί στην ευκολία της επεξεργασίας των κινήσεων των τραπεζικών λογαριασμών και θεωρεί πιο εύκολο τον προσδιορισμό της ανάλωσης κεφαλαίου προηγούμενων ετών.

Πίνακας 6.22.

Η επεξεργασία των τραπεζικών δεδομένων είναι ταχύτερη από τον υπολογισμό της ανάλωσης κεφαλαίου.

Η ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΤΩΝ ΤΡΑΠΕΖΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΕΙΝΑΙ ΤΑΧΥΤΕΡΗ ΑΠΟ ΤΟΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟ ΤΗΣ ΑΝΑΛΩΣΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ			
	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ	ΑΘΡΟΙΣΤΙΚΟ ΠΟΣΟΣΤΟ
ΔΙΑΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	48	44,0	44,0
ΜΑΛΛΟΝ ΔΙΑΦΩΝΩ	37	33,9	78,0
ΟΥΤΕ ΣΥΜΦΩΝΩ/ΟΥΤΕ ΔΙΑΦΩΝΩ	16	14,7	92,7
ΜΑΛΛΟΝ ΣΥΜΦΩΝΩ	5	4,6	97,2
ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	3	2,8	100,0
ΣΥΝΟΛΟ	109	100,0	

Διάγραμμα 6.22.

Η επεξεργασία των τραπεζικών δεδομένων είναι ταχύτερη από τον υπολογισμό της ανάλωσης κεφαλαίου.

Το 44% του δείγματος απάντησε ότι διαφωνεί απόλυτα, το 33,9% ότι μάλλον διαφωνεί, το 14,7% ούτε συμφωνεί/ούτε διαφωνεί, το 4,6% μάλλον συμφωνεί και τέλος, το 2,8% συμφωνεί απόλυτα. Το 78% των ερωτηθέντων απάντησε ότι ο προσδιορισμός της ανάλωσης κεφαλαίου προηγούμενων ετών είναι ταχύτερος από την επεξεργασία των τραπεζικών δεδομένων. Από τις απαντήσεις αποδεικνύεται ότι η μέθοδος επεξεργασίας τραπεζικών κινήσεων δυσκολεύει και καθυστερεί την απόδοση των ελεγκτών.

6.2.ΑΝΑΛΥΣΗ ΣΥΣΧΕΤΙΣΕΩΝ-CROSS TABULATION

Η συσχέτιση είναι μια στατιστική τεχνική η οποία δείχνει εάν και πόσο στενά σχετίζονται μεταξύ τους οι μεταβλητές. Από τους παρακάτω πίνακες που θα παρατεθούν, μας ενδιαφέρει η σειρά Pearson Chi Square.Όταν η τιμή του sig είναι μικρότερη του 0,05, υπάρχει συσχέτιση μεταξύ των μεταβλητών.

Για να μπορέσουμε να διερευνήσουμε την συσχέτιση ανάμεσα στο φύλο και την ερώτηση πιστεύετε ότι θα έπρεπε στην ανάλωση κεφαλαίου να αφαιρούνται οι πραγματικές δαπάνες και όχι οι αντικειμενικές δαπάνες διαβίωσης, προχωράμε στην παρακάτω στατιστική ανάλυση, όπως αυτή παρουσιάζεται στους πίνακες που ακολουθούν:

Πίνακας 6.23.

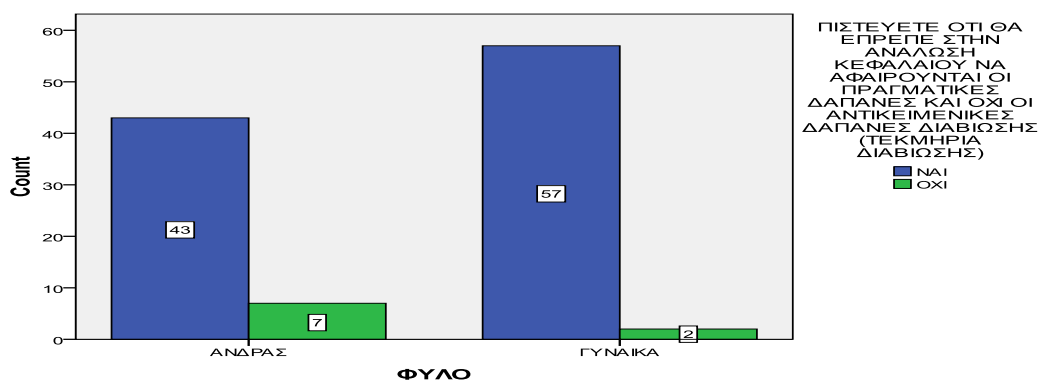
Cross tabulation-φύλο * πιστεύετε ότι θα έπρεπε στην ανάλωση κεφαλαίου να αφαιρούνται οι πραγματικές δαπάνες και όχι οι αντικειμενικές δαπάνες διαβίωσης (τεκμήρια διαβίωσης);

		ΠΙΣΤΕΥΕΤΕ ΟΤΙ ΘΑ ΕΠΡΕΠΕ ΣΤΗΝ ΑΝΑΛΩΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΝΑ ΑΦΑΙΡΟΥΝΤΑΙ ΟΙ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ ΚΑΙ ΟΧΙ ΟΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ ΔΙΑΒΙΩΣΗΣ(ΤΕΚΜΗΡΙΑ ΔΙΑΒΙΩΣΗΣ)			
			ΝΑΙ	ΟΧΙ	Total
ΦΥΛΟ	ΑΝΔΡΑΣ	Count	43	7	50
		% of Total	39,4%	6,4%	45,9%
	ΓΥΝΑΙΚΑ	Count	57	2	59
		% of Total	52,3%	1,8%	54,1%
Total		Count	100	9	109
		% of Total	91,7%	8,3%	100,0%

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)	Exact Sig. (2-sided)	Exact Sig. (1-sided)
Pearson Chi-Square	4,022 ^a	1	,045		
Continuity Correction ^b	2,743	1	,098		
Likelihood Ratio	4,164	1	,041		
Fisher's Exact Test				,077	,048
Linear-by-Linear Association	3,985	1	,046		
N of Valid Cases	109				

Bar Chart

Διάγραμμα 6.23.

Cross tabulation-φύλο * πιστεύετε ότι θα έπρεπε στην ανάλωση κεφαλαίου να αφαιρούνται οι πραγματικές δαπάνες και όχι οι αντικειμενικές δαπάνες διαβίωσης (τεκμήρια διαβίωσης);

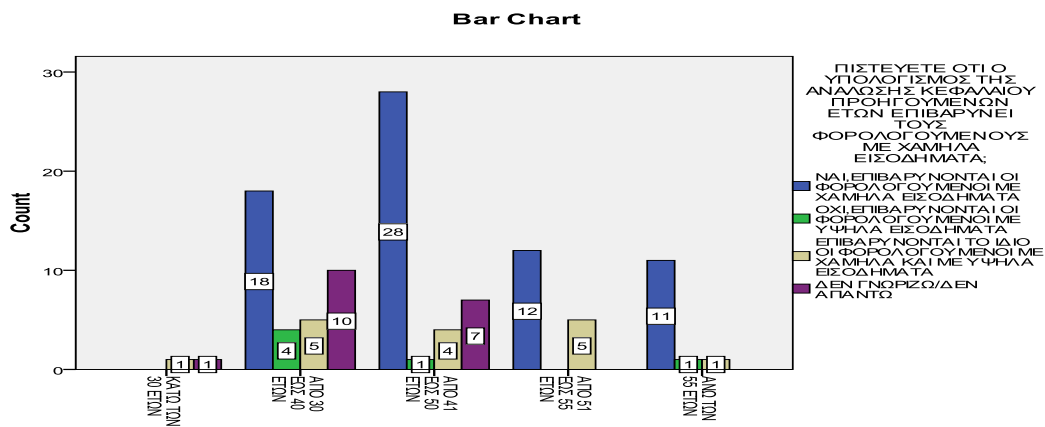
Με βάση λοιπόν τα παραπάνω δεδομένα και αφού η τιμή του sig είναι μικρότερη του 0,05, παρατηρούμε ότι υπάρχει συσχέτιση μεταξύ των δύο μεταβλητών, καθώς οι γυναίκες συγκριτικά με τους άντρες πιστεύουν περισσότερο ότι θα πρέπει να αφαιρούνται οι πραγματικές δαπάνες στην ανάλωση κεφαλαίου προηγούμενων ετών.

Πίνακας 6.24.

Cross tabulation-ηλικία * πιστεύετε ότι ο υπολογισμός της ανάλωσης κεφαλαίου προηγούμενων ετών επιβαρύνει τους φορολογούμενους με χαμηλά εισοδήματα;

		ΠΙΣΤΕΥΕΤΕ ΟΤΙ Ο ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΑΝΑΛΩΣΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ ΕΤΩΝ ΕΠΙΒΑΡΥΝΕΙ ΤΟΥΣ ΦΟΡΟΛΟΓΟΥΜΕΝΟΥΣ ΜΕ ΧΑΜΗΛΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΑ;						
			ΝΑΙ,ΕΠΙΒΑΡΥΝΟΝΤΑΙ ΟΙ ΦΟΡΟΛΟΓΟΥΜΕΝΟΙ ΜΕ ΧΑΜΗΛΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΑ	ΟΧΙ,ΕΠΙΒΑΡΥΝΟΝΤΑΙ ΟΙ ΦΟΡΟΛΟΓΟΥΜΕΝΟΙ ΜΕ ΥΨΗΛΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΑ	ΕΠΙΒΑΡΥΝΟΝΤΑΙ ΤΟ ΙΔΙΟ ΟΙ ΦΟΡΟΛΟΓΟΥΜΕΝΟΙ ΜΕ ΧΑΜΗΛΑ ΚΑΙ ΜΕ ΥΨΗΛΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΑ	ΔΕΝ ΓΝΩΡΙΖΩ/ΔΕΝ ΑΠΑΝΤΩ	Total	
ΗΛΙΚΙΑ	ΚΑΤΩ ΤΩΝ 30 ΕΤΩΝ	Count	0	0	1	1	2	
		% of Total	,0%	,0%	,9%	,9%	1,8%	
	ΑΠΟ 30 ΕΩΣ 40 ΕΤΩΝ	Count	18	4	5	10	37	
		% of Total	16,5%	3,7%	4,6%	9,2%	33,9%	
	ΑΠΟ 41 ΕΩΣ 50 ΕΤΩΝ	Count	28	1	4	7	40	
		% of Total	25,7%	,9%	3,7%	6,4%	36,7%	
	ΑΠΟ 51 ΕΩΣ 55 ΕΤΩΝ	Count	12	0	5	0	17	
		% of Total	11,0%	,0%	4,6%	,0%	15,6%	
	ΑΝΩ ΤΩΝ 55 ΕΤΩΝ	Count	11	1	1	0	13	
		% of Total	10,1%	,9%	,9%	,0%	11,9%	
	Total		Count	69	6	16	18	109
			% of Total	63,3%	5,5%	14,7%	16,5%	100,0%

Chi-Square Tests			
	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	21,676 ^a	12	,041
Likelihood Ratio	26,733	12	,008
Linear-by-Linear Association	9,671	1	,002
N of Valid Cases	109		

Διάγραμμα 6.24.

Cross tabulation-ηλικία * πιστεύετε ότι ο υπολογισμός της ανάλωσης κεφαλαίου προηγούμενων ετών επιβαρύνει τους φορολογούμενους με χαμηλά εισοδήματα;

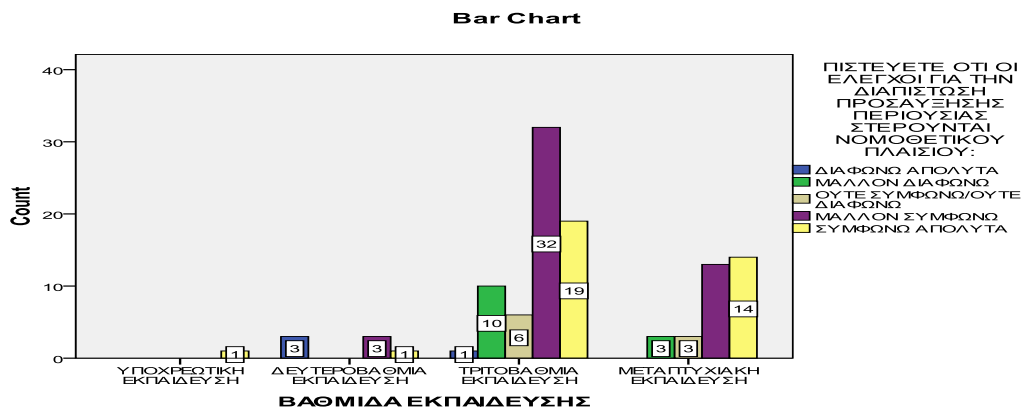
Από τους παραπάνω πίνακες παρατηρούμε ότι υπάρχει συσχέτιση μεταξύ των δύο ερωτήσεων και ότι οι νεότερες ηλικιακές ομάδες πιστεύουν περισσότερο ότι ο σχηματισμός της ανάλωσης κεφαλαίου προηγούμενων ετών επιβαρύνει περισσότερο τους φορολογούμενους με χαμηλά εισοδήματα.

Πίνακας 6.25.

Cross tabulation-βαθμίδα εκπαίδευσης * πιστεύετε ότι οι έλεγχοι για την διαπίστωση προσαύξησης περιουσίας στερούνται νομοθετικού πλαισίου:

			ΠΙΣΤΕΥΕΤΕ ΟΤΙ ΟΙ ΕΛΕΓΧΟΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΗ ΠΡΟΣΑΥΞΗΣΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ ΣΤΕΡΟΥΝΤΑΙ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ:					
			ΔΙΑΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	ΜΑΛΛΟΝ ΔΙΑΦΩΝΩ	ΟΥΤΕ ΣΥΜΦΩΝΩ/ΟΥΤΕ ΔΙΑΦΩΝΩ	ΜΑΛΛΟΝ ΣΥΜΦΩΝΩ	ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	Total
ΒΑΘΜΙΔΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	Count	0	0	0	0	1	1
		% of Total	,0%	,0%	,0%	,0%	,9%	,9%
	ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	Count	3	0	0	3	1	7
		% of Total	2,8%	,0%	,0%	2,8%	,9%	6,4%
	ΤΡΙΤΟΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	Count	1	10	6	32	19	68
		% of Total	,9%	9,2%	5,5%	29,4%	17,4%	62,4%
ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	Count	0	3	3	13	14	33	
	% of Total	,0%	2,8%	2,8%	11,9%	12,8%	30,3%	
Total		Count	4	13	9	48	35	109
		% of Total	3,7%	11,9%	8,3%	44,0%	32,1%	100,0%

Chi-Square Tests			
	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	38,103 ^a	12	,000
Likelihood Ratio	21,207	12	,047
Linear-by-Linear Association	3,973	1	,046
N of Valid Cases	109		

Διάγραμμα 6.25.

Cross tabulation-βαθμίδα εκπαίδευσης * πιστεύετε ότι οι έλεγχοι για την διαπίστωση προσαύξησης περιουσίας στερούνται νομοθετικού πλαισίου;

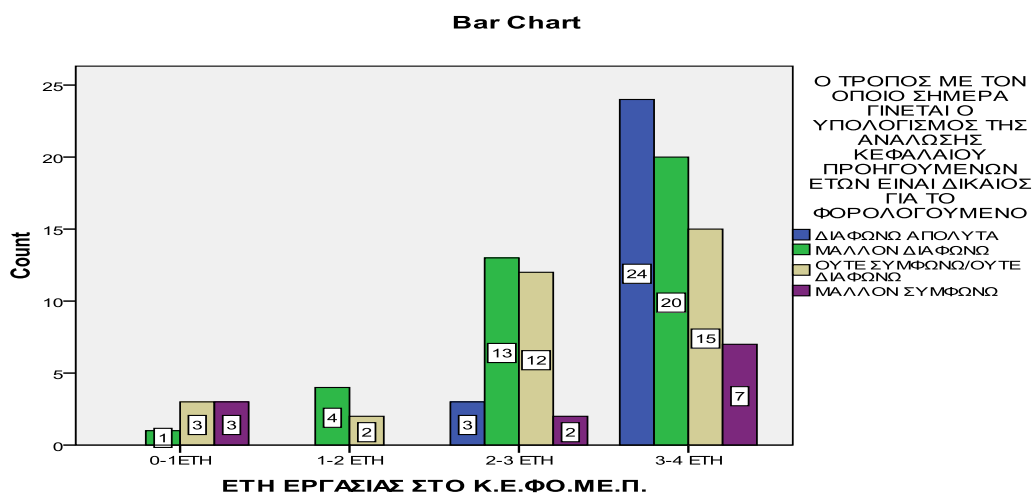
Από τους παραπάνω πίνακες διαπιστώνουμε ότι υπάρχει συσχέτιση μεταξύ της βαθμίδας εκπαίδευσης και της παραπάνω ερώτησης, καθώς κυρίως οι ελεγκτές που έχουν ολοκληρώσει την τριτοβάθμια εκπαίδευση πιστεύουν ότι οι έλεγχοι για τη διαπίστωση προσαύξησης περιουσίας στερούνται νομοθετικού πλαισίου.

Πίνακας 6.26.

Cross tabulation- έτη εργασίας στο Κ.Ε.ΦΟ.ΜΕ.Π. * ο τρόπος με τον οποίο σήμερα γίνεται ο υπολογισμός της ανάλωσης κεφαλαίου προηγούμενων ετών είναι δίκαιος για το φορολογούμενο

		Ο ΤΡΟΠΟΣ ΜΕ ΤΟΝ ΟΠΟΙΟ ΣΗΜΕΡΑ ΓΙΝΕΤΑΙ Ο ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΑΝΑΛΩΣΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ ΕΤΩΝ ΕΙΝΑΙ ΔΙΚΑΙΟΣ ΓΙΑ ΤΟ ΦΟΡΟΛΟΓΟΥΜΕΝΟ					
			ΔΙΑΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	ΜΑΛΛΟΝ ΔΙΑΦΩΝΩ	ΟΥΤΕ ΣΥΜΦΩΝΩ/ΟΥΤΕ ΔΙΑΦΩΝΩ	ΜΑΛΛΟΝ ΣΥΜΦΩΝΩ	Total
ΕΤΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΤΟ Κ.Ε.ΦΟ.ΜΕ.Π.	0-1ΕΤΗ	Count	0	1	3	3	7
		% of Total	,0%	,9%	2,8%	2,8%	6,4%
	1-2 ΕΤΗ	Count	0	4	2	0	6
		% of Total	,0%	3,7%	1,8%	,0%	5,5%
	2-3 ΕΤΗ	Count	3	13	12	2	30
		% of Total	2,8%	11,9%	11,0%	1,8%	27,5%
3-4 ΕΤΗ	Count	24	20	15	7	66	
	% of Total	22,0%	18,3%	13,8%	6,4%	60,6%	
Total		Count	27	38	32	12	109
		% of Total	24,8%	34,9%	29,4%	11,0%	100,0%

Chi-Square Tests			
	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	23,291 ^a	9	,006
Likelihood Ratio	24,584	9	,003
Linear-by-Linear Association	10,015	1	,002
N of Valid Cases	109		

Διάγραμμα 6.26.

Cross tabulation- έτη εργασίας στο Κ.Ε.ΦΟ.ΜΕ.Π. * ο τρόπος με τον οποίο σήμερα γίνεται ο υπολογισμός της ανάλωσης κεφαλαίου προηγούμενων ετών είναι δίκαιος για το φορολογούμενο;

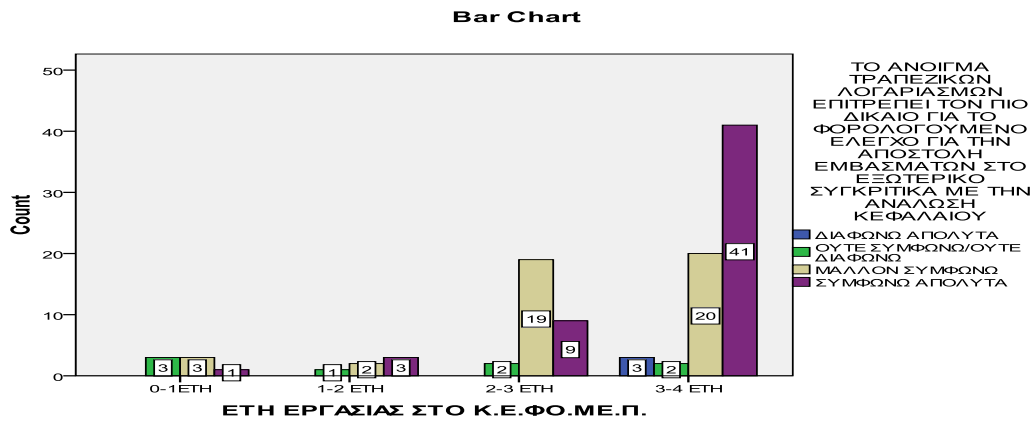
Αξιολογώντας το ανωτέρω διάγραμμα και τους ανωτέρω πίνακες, διαπιστώνουμε ότι υπάρχει συσχέτιση μεταξύ των μεταβλητών. Όσο περισσότερα έτη εργασίας έχει ένας ελεγκτής στο Κ.Ε.ΦΟ.ΜΕ.Π., διαφωνεί στον τρόπο που γίνεται ο προσδιορισμός της ανάλωσης κεφαλαίου και τον θεωρεί άδικο για το φορολογούμενο.

Πίνακας 6.27.

Cross tabulation-έτη εργασίας στο Κ.Ε.ΦΟ.ΜΕ.Π. * το άνοιγμα τραπεζικών λογαριασμών επιτρέπει τον πιο δίκαιο για το φορολογούμενο έλεγχο για την αποστολή εμβασμάτων στο εξωτερικό συγκριτικά με την ανάλωση κεφαλαίου

		ΤΟ ΑΝΟΙΓΜΑ ΤΡΑΠΕΖΙΚΩΝ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ ΕΠΙΤΡΕΠΕΙ ΤΟΝ ΠΙΟ ΔΙΚΑΙΟ ΓΙΑ ΤΟ ΦΟΡΟΛΟΓΟΥΜΕΝΟ ΕΛΕΓΧΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΕΜΒΑΣΜΑΤΩΝ ΣΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΑΝΑΛΩΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ					
			ΔΙΑΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	ΟΥΤΕ ΣΥΜΦΩΝΩ/ΟΥΤΕ ΔΙΑΦΩΝΩ	ΜΑΛΛΟΝ ΣΥΜΦΩΝΩ	ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	Total
ΕΤΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΤΟ Κ.Ε.ΦΟ.ΜΕ.Π.	0- 1ΕΤΗ	Count	0	3	3	1	7
		% of Total	,0%	2,8%	2,8%	,9%	6,4%
	1-2 ΕΤΗ	Count	0	1	2	3	6
		% of Total	,0%	,9%	1,8%	2,8%	5,5%
	2-3 ΕΤΗ	Count	0	2	19	9	30
		% of Total	,0%	1,8%	17,4%	8,3%	27,5%
	3-4 ΕΤΗ	Count	3	2	20	41	66
		% of Total	2,8%	1,8%	18,3%	37,6%	60,6%
Total		Count	3	8	44	54	109
		% of Total	2,8%	7,3%	40,4%	49,5%	100,0%

Chi-Square Tests			
	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	28,223 ^a	9	,001
Likelihood Ratio	23,647	9	,005
Linear-by-Linear Association	4,707	1	,030
N of Valid Cases	109		

Διάγραμμα 6.27.

Cross tabulation-έτη εργασίας στο Κ.Ε.ΦΟ.ΜΕ.Π. * το άνοιγμα τραπεζικών λογαριασμών επιτρέπει τον πιο δίκαιο για το φορολογούμενο έλεγχο για την αποστολή εμβασμάτων στο εξωτερικό συγκριτικά με την ανάλωση κεφαλαίου

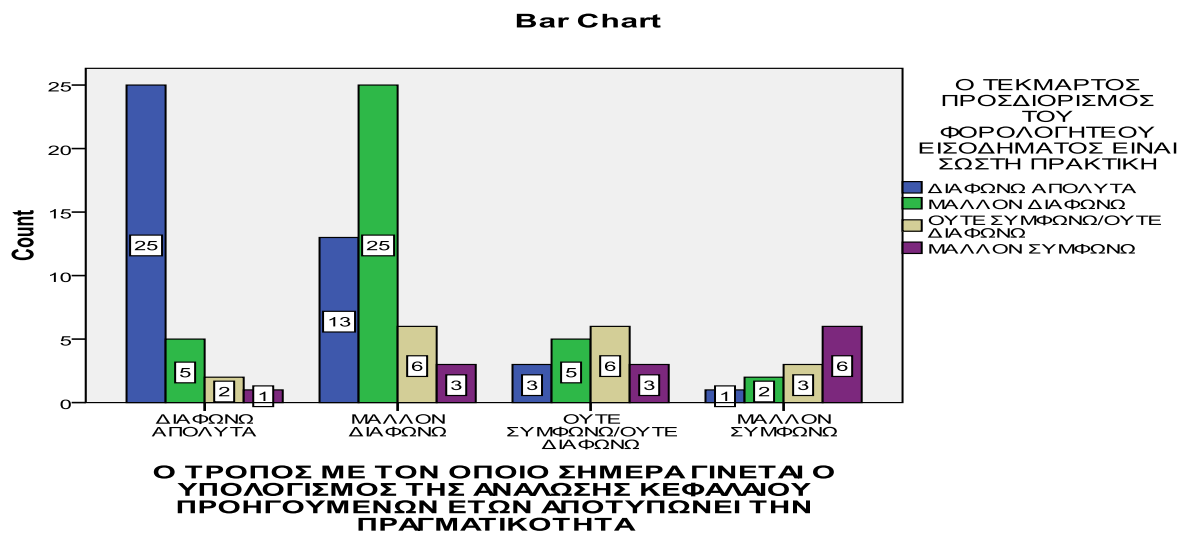
Ύστερα από την επεξεργασία των δεδομένων των πινάκων και των διαγραμμάτων, διαπιστώνουμε ότι όσο περισσότερα έτη εργασίας απασχολείται ένας ελεγκτής στο Κ.Ε.ΦΟ.ΜΕ.Π, θεωρεί ότι το άνοιγμα των τραπεζικών λογαριασμών επιτρέπει τον πιο δίκαιο για το φορολογούμενο έλεγχο για την αποστολή εμβασμάτων στο εξωτερικό συγκριτικά με την ανάλωση κεφαλαίου.

Πίνακας 6.28.

**Cross tabulation- ο τρόπος με τον οποίο σήμερα γίνεται ο υπολογισμός της
ανάλωσης κεφαλαίου προηγούμενων ετών αποτυπώνει την πραγματικότητα * ο
τεκμαρτός προσδιορισμός του φορολογητέου εισοδήματος είναι σωστή πρακτική**

		Ο ΤΕΚΜΑΡΤΟΣ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΦΟΡΟΛΟΓΗΤΕΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΕΙΝΑΙ ΣΩΣΤΗ ΠΡΑΚΤΙΚΗ						
			ΔΙΑΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	ΜΑΛΛΟΝ ΔΙΑΦΩΝΩ	ΟΥΤΕ ΣΥΜΦΩΝΩ/ΟΥΤΕ ΔΙΑΦΩΝΩ	ΜΑΛΛΟΝ ΣΥΜΦΩΝΩ	Total	
Ο ΤΡΟΠΟΣ ΜΕ ΤΟΝ ΟΠΟΙΟ ΣΗΜΕΡΑ ΓΙΝΕΤΑΙ Ο ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΑΝΑΛΩΣΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ ΕΤΩΝ ΑΠΟΤΥΠΩΝΕΙ ΤΗΝ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ	ΔΙΑΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	Count	25	5	2	1	33	
		% of Total	22,9%	4,6%	1,8%	,9%	30,3%	
	ΜΑΛΛΟΝ ΔΙΑΦΩΝΩ	Count	13	25	6	3	47	
		% of Total	11,9%	22,9%	5,5%	2,8%	43,1%	
	ΟΥΤΕ ΣΥΜΦΩΝΩ/ΟΥΤΕ ΔΙΑΦΩΝΩ	Count	3	5	6	3	17	
		% of Total	2,8%	4,6%	5,5%	2,8%	15,6%	
	ΜΑΛΛΟΝ ΣΥΜΦΩΝΩ	Count	1	2	3	6	12	
		% of Total	,9%	1,8%	2,8%	5,5%	11,0%	
	Total		Count	42	37	17	13	109
			% of Total	38,5%	33,9%	15,6%	11,9%	100,0%

Chi-Square Tests			
	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	53,323 ^a	9	,000
Likelihood Ratio	47,054	9	,000
Linear-by-Linear Association	33,518	1	,000
N of Valid Cases	109		

Διάγραμμα 6.28.

Cross tabulation- ο τρόπος με τον οποίο σήμερα γίνεται ο υπολογισμός της ανάλωσης κεφαλαίου προηγούμενων ετών αποτυπώνει την πραγματικότητα * ο τεκμαρτός προσδιορισμός του φορολογητέου εισοδήματος είναι σωστή πρακτική

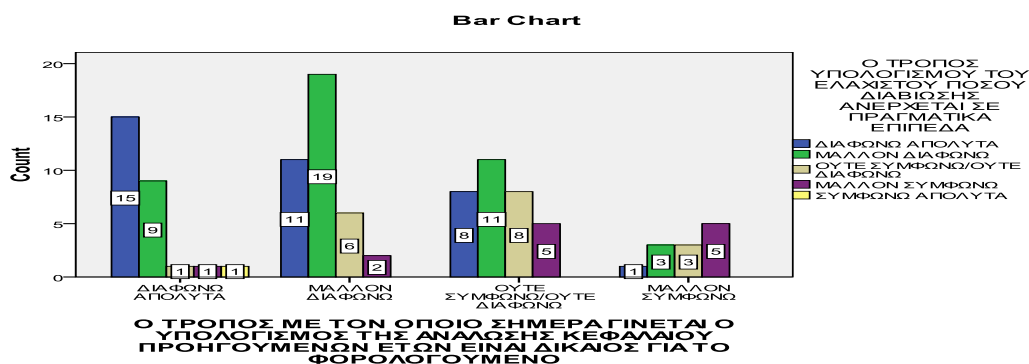
Παρατηρούμε ότι υπάρχει συσχέτιση μεταξύ των δύο ερωτήσεων, καθώς είναι υψηλά τα ποσοστά καθώς οι περισσότεροι ελεγκτές διαφωνούν και στο ότι ο τεκμαρτός προσδιορισμός του εισοδήματος είναι σωστή πρακτική και στο ότι ο προσδιορισμός της ανάλωσης κεφαλαίου προηγούμενων ετών αποτυπώνει την πραγματικότητα.

Πίνακας 6.29.

**Cross tabulation- ο τρόπος με τον οποίο σήμερα γίνεται ο υπολογισμός της
ανάλωσης κεφαλαίου προηγούμενων ετών είναι δίκαιος για το φορολογούμενο * ο
τρόπος υπολογισμού του ελάχιστου ποσού διαβίωσης ανέρχεται σε πραγματικά
επίπεδα**

			Ο ΤΡΟΠΟΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΕΛΑΧΙΣΤΟΥ ΠΟΣΟΥ ΔΙΑΒΙΩΣΗΣ ΑΝΕΡΧΕΤΑΙ ΣΕ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΕΠΙΠΕΔΑ						
			ΔΙΑΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	ΜΑΛΛΟΝ ΔΙΑΦΩΝΩ	ΟΥΤΕ ΣΥΜΦΩΝΩ/ΟΥΤΕ ΔΙΑΦΩΝΩ	ΜΑΛΛΟΝ ΣΥΜΦΩΝΩ	ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	Total	
Ο ΤΡΟΠΟΣ ΜΕ ΤΟΝ ΟΠΟΙΟ ΣΗΜΕΡΑ ΓΙΝΕΤΑΙ Ο ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΑΝΑΛΩΣΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ ΕΤΩΝ ΕΙΝΑΙ ΔΙΚΑΙΟΣ ΓΙΑ ΤΟ ΦΟΡΟΛΟΓΟΥΜΕΝΟ	ΔΙΑΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	Count	15	9	1	1	1	27	
		% of Total	13,8%	8,3%	,9%	,9%	,9%	24,8%	
	ΜΑΛΛΟΝ ΔΙΑΦΩΝΩ	Count	11	19	6	2	0	38	
		% of Total	10,1%	17,4%	5,5%	1,8%	,0%	34,9%	
	ΟΥΤΕ ΣΥΜΦΩΝΩ/ΟΥΤΕ ΔΙΑΦΩΝΩ	Count	8	11	8	5	0	32	
		% of Total	7,3%	10,1%	7,3%	4,6%	,0%	29,4%	
	ΜΑΛΛΟΝ ΣΥΜΦΩΝΩ	Count	1	3	3	5	0	12	
		% of Total	,9%	2,8%	2,8%	4,6%	,0%	11,0%	
	Total		Count	35	42	18	13	1	109
			% of Total	32,1%	38,5%	16,5%	11,9%	,9%	100,0%

Chi-Square Tests			
	Value	df	Asymp. Sig. (2- sided)
Pearson Chi-Square	29,420 ^a	12	,003
Likelihood Ratio	27,632	12	,006
Linear-by-Linear Association	15,298	1	,000
N of Valid Cases	109		

Διάγραμμα 6.29.

Cross tabulation- ο τρόπος με τον οποίο σήμερα γίνεται ο υπολογισμός της ανάλωσης κεφαλαίου προηγούμενων ετών είναι δίκαιος για το φορολογούμενο * ο τρόπος υπολογισμού του ελάχιστου ποσού διαβίωσης ανέρχεται σε πραγματικά επίπεδα

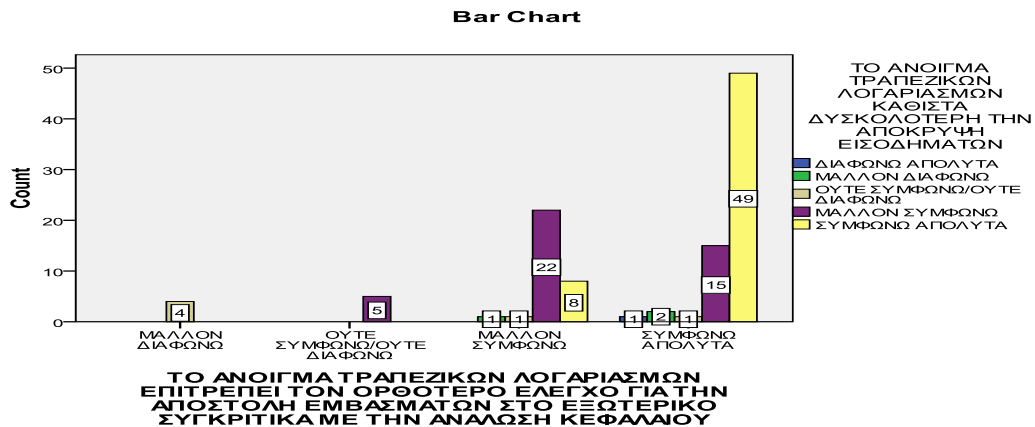
Παρόμοια αποτελέσματα διαπιστώνουμε και από την παραπάνω συσχέτιση, καθώς οι περισσότεροι ελεγκτές διαφωνούν και στο ότι ο τρόπος υπολογισμού του ελάχιστου ποσού διαβίωσης ανέρχεται σε πραγματικά επίπεδα και στο ότι ο τρόπος υπολογισμός της ανάλωσης κεφαλαίου είναι δίκαιος για το φορολογούμενο.

Πίνακας 6.30.

Cross tabulation- το άνοιγμα τραπεζικών λογαριασμών επιτρέπει τον ορθότερο έλεγχο για την αποστολή εμβασμάτων στο εξωτερικό συγκριτικά με την ανάλωση κεφαλαίου * το άνοιγμα τραπεζικών λογαριασμών καθιστά δυσκολότερη την απόκρυψη εισοδημάτων

		ΤΟ ΑΝΟΙΓΜΑ ΤΡΑΠΕΖΙΚΩΝ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ ΚΑΘΙΣΤΑ ΔΥΣΚΟΛΟΤΕΡΗ ΤΗΝ ΑΠΟΚΡΥΨΗ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΩΝ						
			ΔΙΑΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	ΜΑΛΛΟΝ ΔΙΑΦΩΝΩ	ΟΥΤΕ ΣΥΜΦΩΝΩ/ΟΥΤΕ ΔΙΑΦΩΝΩ	ΜΑΛΛΟΝ ΣΥΜΦΩΝΩ	ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	Total
ΤΟ ΑΝΟΙΓΜΑ ΤΡΑΠΕΖΙΚΩΝ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ ΕΠΙΤΡΕΠΕΙ ΤΟΝ ΟΡΘΟΤΕΡΟ ΕΛΕΓΧΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΕΜΒΑΣΜΑΤΩΝ ΣΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΑΝΑΛΩΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ	ΜΑΛΛΟΝ ΔΙΑΦΩΝΩ	Count	0	0	4	0	0	4
		% of Total	,0%	,0%	3,7%	,0%	,0%	3,7%
	ΟΥΤΕ ΣΥΜΦΩΝΩ/ΟΥΤΕ ΔΙΑΦΩΝΩ	Count	0	0	0	5	0	5
		% of Total	,0%	,0%	,0%	4,6%	,0%	4,6%
	ΜΑΛΛΟΝ ΣΥΜΦΩΝΩ	Count	0	1	1	22	8	32
		% of Total	,0%	,9%	,9%	20,2%	7,3%	29,4%
	ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	Count	1	2	1	15	49	68
		% of Total	,9%	1,8%	,9%	13,8%	45,0%	62,4%
Total	Count	1	3	6	42	57	109	
	% of Total	,9%	2,8%	5,5%	38,5%	52,3%	100,0%	

Chi-Square Tests			
	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	101,538 ^a	12	,000
Likelihood Ratio	58,778	12	,000
Linear-by-Linear Association	20,106	1	,000
N of Valid Cases	109		

Διάγραμμα 6.30.

Cross tabulation- το άνοιγμα τραπεζικών λογαριασμών επιτρέπει τον ορθότερο έλεγχο για την αποστολή εμβασμάτων στο εξωτερικό συγκριτικά με την ανάλωση κεφαλαίου * το άνοιγμα τραπεζικών λογαριασμών καθιστά δυσκολότερη την απόκρυψη εισοδημάτων

Τα αποτελέσματα του πίνακα Chi-Square-Tests μας δείχνουν ότι σχετίζεται απόλυτα ότι το άνοιγμα των τραπεζικών λογαριασμών καθιστά δυσκολότερη την απόκρυψη εισοδημάτων και ότι επιτρέπει τον ορθότερο έλεγχο για την αποστολή εμβασμάτων στο εξωτερικό συγκριτικά με την ανάλωση κεφαλαίου.

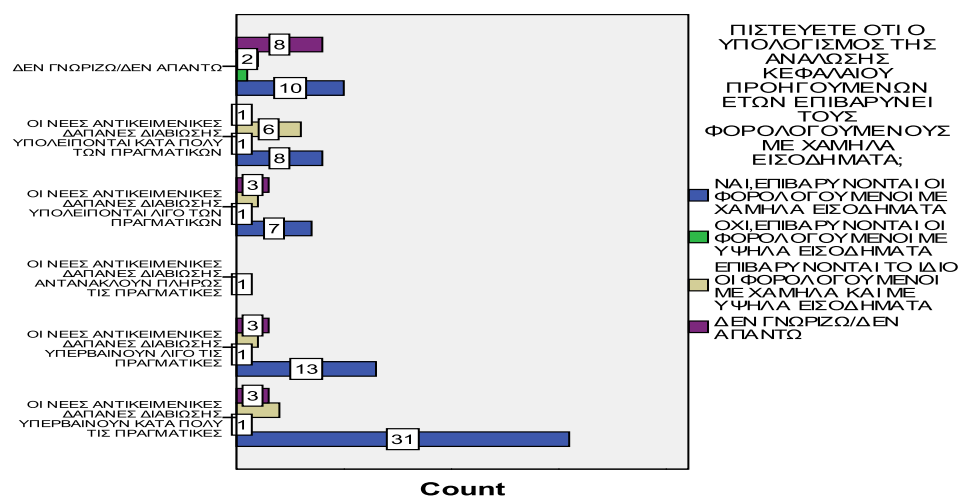
Πίνακας 6.31.

Cross tabulation- τα τελευταία έτη πραγματοποιήθηκε αύξηση στις αντικειμενικές δαπάνες διαβίωσης. κατά την άποψη σας, σε ποιο βαθμό οι νέες αντικειμενικές δαπάνες διαβίωσης αντανakλούν τις πραγματικές * πιστεύετε ότι ο υπολογισμός της ανάλωσης κεφαλαίου προηγούμενων ετών επιβαρύνει τους φορολογούμενους με χαμηλά εισοδήματα;

		ΠΙΣΤΕΥΕΤΕ ΟΤΙ Ο ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΑΝΑΛΩΣΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ ΕΤΩΝ ΕΠΙΒΑΡΥΝΕΙ ΤΟΥΣ ΦΟΡΟΛΟΓΟΥΜΕΝΟΥΣ ΜΕ ΧΑΜΗΛΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΑ;					
			ΝΑΙ,ΕΠΙΒΑΡΥΝΟΝΤΑΙ ΟΙ ΦΟΡΟΛΟΓΟΥΜΕΝΟΙ ΜΕ ΧΑΜΗΛΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΑ	ΟΧΙ,ΕΠΙΒΑΡΥΝΟΝΤΑΙ ΟΙ ΦΟΡΟΛΟΓΟΥΜΕΝΟΙ ΜΕ ΥΨΗΛΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΑ	ΕΠΙΒΑΡΥΝΟΝΤΑΙ ΤΟ ΙΔΙΟ ΟΙ ΦΟΡΟΛΟΓΟΥΜΕΝΟΙ ΜΕ ΧΑΜΗΛΑ ΚΑΙ ΜΕ ΥΨΗΛΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΑ	ΔΕΝ ΓΝΩΡΙΖΩ/ΔΕΝ ΑΠΑΝΤΩ	Total
ΤΑ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΕΤΗ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΘΗΚΕ ΑΥΞΗΣΗ ΣΤΙΣ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ ΔΙΑΒΙΩΣΗΣ.ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΑΠΟΨΗ ΣΑΣ,ΣΕ ΠΟΙΟ ΒΑΘΜΟ ΟΙ ΝΕΕΣ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ ΔΙΑΒΙΩΣΗΣ ΑΝΤΑΝΑΚΛΟΥΝ ΤΙΣ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΕΣ	ΟΙ ΝΕΕΣ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ ΔΙΑΒΙΩΣΗΣ ΥΠΕΡΒΑΙΝΟΥΝ ΚΑΤΑ ΠΟΛΥ ΤΙΣ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΕΣ	Count	31	1	4	3	39
		% of Total	28,4%	,9%	3,7%	2,8%	35,8%
	ΟΙ ΝΕΕΣ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ ΔΙΑΒΙΩΣΗΣ ΥΠΕΡΒΑΙΝΟΥΝ ΛΙΓΟ ΤΙΣ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΕΣ	Count	13	1	2	3	19
		% of Total	11,9%	,9%	1,8%	2,8%	17,4%
	ΟΙ ΝΕΕΣ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ ΔΙΑΒΙΩΣΗΣ ΑΝΤΑΝΑΚΛΟΥΝ ΠΛΗΡΩΣ ΤΙΣ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΕΣ	Count	0	1	0	0	1
		% of Total	,0%	,9%	,0%	,0%	,9%
	ΟΙ ΝΕΕΣ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ ΔΙΑΒΙΩΣΗΣ ΥΠΟΛΕΙΠΟΝΤΑΙ ΛΙΓΟ ΤΩΝ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΩΝ	Count	7	1	2	3	13
		% of Total	6,4%	,9%	1,8%	2,8%	11,9%
	ΟΙ ΝΕΕΣ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ ΔΙΑΒΙΩΣΗΣ ΥΠΟΛΕΙΠΟΝΤΑΙ ΚΑΤΑ ΠΟΛΥ ΤΩΝ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΩΝ	Count	8	1	6	1	16
		% of Total	7,3%	,9%	5,5%	,9%	14,7%
	ΔΕΝ ΓΝΩΡΙΖΩ/ΔΕΝ ΑΠΑΝΤΩ	Count	10	1	2	8	21
		% of Total	9,2%	,9%	1,8%	7,3%	19,3%
	Total	Count	69	6	16	18	109
		% of Total	63,3%	5,5%	14,7%	16,5%	100,0%

Chi-Square Tests			
	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	37,002 ^a	15	,001
Likelihood Ratio	23,319	15	,078
Linear-by-Linear Association	8,644	1	,003
N of Valid Cases	109		

Bar Chart

Διάγραμμα 6.31.

Cross tabulation- τα τελευταία έτη πραγματοποιήθηκε αύξηση στις αντικειμενικές δαπάνες διαβίωσης. κατά την άποψη σας, σε ποιο βαθμό οι νέες αντικειμενικές δαπάνες διαβίωσης αντανακλούν τις πραγματικές * πιστεύετε ότι ο υπολογισμός της ανάλωσης κεφαλαίου προηγούμενων ετών επιβαρύνει τους φορολογούμενους με χαμηλά εισοδήματα;

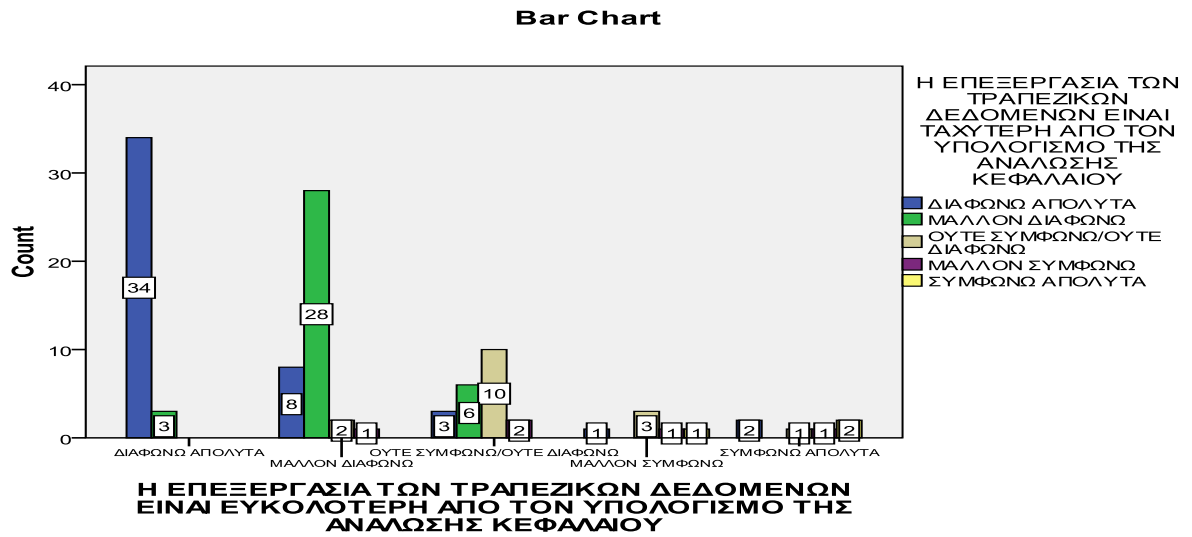
Από το παραπάνω διάγραμμα διαπιστώνουμε ότι οι ελεγκτές που πιστεύουν ότι οι νέες αντικειμενικές δαπάνες υπερβαίνουν κατά πολύ τις πραγματικές, πιστεύουν ότι η ανάλωση κεφαλαίου επιβαρύνει τους φορολογούμενους με χαμηλά εισοδήματα.

Πίνακας 6.32.

Cross tabulation- η επεξεργασία των τραπεζικών δεδομένων είναι ευκολότερη από τον υπολογισμό της ανάλωσης κεφαλαίου * η επεξεργασία των τραπεζικών δεδομένων είναι ταχύτερη από τον υπολογισμό της ανάλωσης κεφαλαίου

		Η ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΤΩΝ ΤΡΑΠΕΖΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΕΙΝΑΙ ΤΑΧΥΤΕΡΗ ΑΠΟ ΤΟΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟ ΤΗΣ ΑΝΑΛΩΣΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ							
			ΔΙΑΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	ΜΑΛΛΟΝ ΔΙΑΦΩΝΩ	ΟΥΤΕ ΣΥΜΦΩΝΩ/ΟΥΤΕ ΔΙΑΦΩΝΩ	ΜΑΛΛΟΝ ΣΥΜΦΩΝΩ	ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	Total	
Η ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΤΩΝ ΤΡΑΠΕΖΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΕΙΝΑΙ ΕΥΚΟΛΟΤΕΡΗ ΑΠΟ ΤΟΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟ ΤΗΣ ΑΝΑΛΩΣΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ	ΔΙΑΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	Count	34	3	0	0	0	37	
		% of Total	31,2%	2,8%	,0%	,0%	,0%	33,9%	
	ΜΑΛΛΟΝ ΔΙΑΦΩΝΩ	Count	8	28	2	1	0	39	
		% of Total	7,3%	25,7%	1,8%	,9%	,0%	35,8%	
	ΟΥΤΕ ΣΥΜΦΩΝΩ/ΟΥΤΕ ΔΙΑΦΩΝΩ	Count	3	6	10	2	0	21	
		% of Total	2,8%	5,5%	9,2%	1,8%	,0%	19,3%	
	ΜΑΛΛΟΝ ΣΥΜΦΩΝΩ	Count	1	0	3	1	1	6	
		% of Total	,9%	,0%	2,8%	,9%	,9%	5,5%	
	ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	Count	2	0	1	1	2	6	
		% of Total	1,8%	,0%	,9%	,9%	1,8%	5,5%	
	Total		Count	48	37	16	5	3	109
			% of Total	44,0%	33,9%	14,7%	4,6%	2,8%	100,0%

Chi-Square Tests			
	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	120,277 ^a	16	,000
Likelihood Ratio	106,709	16	,000
Linear-by-Linear Association	49,043	1	,000
N of Valid Cases	109		

Διάγραμμα 6.32.

Cross tabulation- η επεξεργασία των τραπεζικών δεδομένων είναι ευκολότερη από τον υπολογισμό της ανάλωσης κεφαλαίου * η επεξεργασία των τραπεζικών δεδομένων είναι ταχύτερη από τον υπολογισμό της ανάλωσης κεφαλαίου

Από το παραπάνω διάγραμμα διαπιστώνουμε ότι υπάρχει συσχέτιση μεταξύ της ευκολίας και της ταχύτητας της επεξεργασίας των τραπεζικών δεδομένων. Οι ελεγκτές που πιστεύουν ότι ο υπολογισμός της ανάλωσης κεφαλαίου είναι ευκολότερος, πιστεύουν ότι είναι και ταχύτερος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7: ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ-ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Αξιολογώντας αρχικά τα δημογραφικά στοιχεία των ελεγκτών του Κέντρου Ελέγχου Φορολογούμενων Μεγάλου Πλούτου καταλήγουμε ότι, σε γενικές γραμμές, η ηλικία και τα έτη προϋπηρεσίας στο Υπουργείο Οικονομικών δεν συσχετίζονται με τις απαντήσεις που έδωσαν στο ερωτηματολόγιο. Αυτό προφανώς οφείλεται στο γεγονός ότι οι φορολογικοί έλεγχοι για την διαπίστωση προσαύξησης περιουσίας διενεργούνται τα τελευταία έτη και ύστερα από τη σύσταση του Κ.Ε.ΦΟ.ΜΕ.Π., οπότε είναι νέο γνωστικό αντικείμενο ακόμα και για τους παλαιότερους ελεγκτές.

Από τα αποτελέσματα της έρευνας συμπεραίνουμε ότι πάνω από το 70% διαφωνεί στον σημερινό προσδιορισμό της ανάλωσης κεφαλαίου προηγούμενων ετών. Η ανάλωση κεφαλαίου χρησιμεύει στην κάλυψη των τεκμηρίων, προκειμένου να αποφευχθεί η φορολόγηση με τον τεκμαρτό προσδιορισμό η οποία θεωρείται λάθος τακτική από την πλειοψηφία των ερωτηθέντων. Στην παρούσα εργασία δόθηκε έμφαση στην επίκληση της ανάλωσης κεφαλαίου για τη δικαιολόγηση των εμβασμάτων που απεστάλησαν στο εξωτερικό στην περίοδο της οικονομικής κρίσης.

Το ελάχιστο ποσό διαβίωσης που είναι ένα πλασματικό νούμερο, καλείται να αντικαταστήσει τις ελάχιστες δαπάνες που ισχύουν έως σήμερα, που δεν έχει ολοκληρωθεί το σχέδιο για τις ηλεκτρονικές συναλλαγές που απαιτούνται από έναν πολίτη για να καλύψει τις απαραίτητες καταναλωτικές του δαπάνες. Από τα αποτελέσματα της έρευνας αποδεικνύεται ότι ο τρόπος του υπολογισμού του ελάχιστου ποσού διαβίωσης δεν αποτυπώνει την πραγματικότητα.

Όσον αφορά το δεύτερο ερευνητικό ερώτημα, για το αν θα έπρεπε να αφαιρούνται οι πραγματικές δαπάνες και όχι οι αντικειμενικές δαπάνες στο σχηματισμό της ανάλωσης κεφαλαίου, πάνω από το 90% των ερωτηθέντων είναι υπέρ της αφαίρεσης των πραγματικών δαπανών, όταν αυτές μπορούν να προσδιοριστούν. Για τους φορολογικούς ελέγχους που πρόκειται να διενεργηθούν τα επόμενα έτη, οι πραγματικές δαπάνες θα είναι εύκολο να προσδιοριστούν ειδικά μετά τα μέτρα προώθησης ηλεκτρονικών συναλλαγών. Όμως για τους ελέγχους που διενεργούνται τώρα για τα παρελθόντα έτη, δεν υπάρχουν αξιόπιστοι μηχανισμοί για να προσδιοριστούν, διότι δεν υπήρχε εξοικείωση με τις ηλεκτρονικές συναλλαγές οι οποίες δεν ήταν υποχρεωτικές και δεν υπήρχε υποχρέωση για την καταγραφή και φύλαξη στοιχείων για τις καταναλωτικές δαπάνες.

Ιδιαίτερη σημασία έχει να παρατηρήσουμε το γεγονός ότι ενώ το 91,7% των ελεγκτών υποστηρίζει ότι θα πρέπει να αφαιρούνται οι αντικειμενικές δαπάνες διαβίωσης στην ανάλωση κεφαλαίου, είναι μοιρασμένα τα ποσοστά στην ερώτηση αν οι αντικειμενικές δαπάνες υπερβαίνουν ή όχι τις πραγματικές. Ένας λόγος που υπάρχει ποικιλία των απαντήσεων σε αυτό το ερώτημα προφανώς είναι η περιουσιακή κατάσταση των φορολογουμένων. Οι αντικειμενικές δαπάνες για φορολογούμενους με χαμηλά εισοδήματα είναι αρκετά αυξημένες, ενώ για τους φορολογούμενους με υψηλά εισοδήματα δεν υπολογίζεται η κατανάλωση μέσα στις αντικειμενικές δαπάνες, που είναι βασικός δείκτης φοροδοτικής ικανότητας.

Από την έρευνα παρατηρείται ότι ο τρόπος υπολογισμού της ανάλωσης κεφαλαίου είναι άδικος για το φορολογούμενο και επιβαρύνει τους φορολογούμενους με χαμηλά εισοδήματα, κάτι το οποίο υποστηρίζεται περισσότερο από τους νέους και από τους ελεγκτές που έχουν περισσότερα έτη εργασίας στο Κ.Ε.ΦΟ.ΜΕ.Π. Επίσης, τα αποτελέσματα του ερωτηματολογίου δείχνουν ότι και η αύξηση των αντικειμενικών δαπανών διαβίωσης, που αυξήθηκαν με τους τελευταίους φορολογικούς νόμους, επιβαρύνουν κυρίως τους φορολογούμενους με χαμηλά εισοδήματα. Αυτό ισχύει καθώς η τελευταία αύξηση των τεκμηρίων καταλήγει στο να φορολογούνται οι μικρομεσαίοι με τεκμαρτό τρόπο και να αναγκάζονται να επικαλεστούν ανάλωση κεφαλαίου προηγούμενων ετών, που στην πραγματικότητα δεν υπάρχει.

Παράδοξο είναι ότι ενώ η πλειοψηφία των ερωτηθέντων θεωρεί ότι θα πρέπει να εντατικοποιηθούν οι φορολογικοί έλεγχοι για τη διαπίστωση προσαύξησης περιουσίας, αρκετά υψηλό είναι το ποσοστό των ελεγκτών που θεωρεί ότι οι φορολογικοί έλεγχοι αυτής της μορφής στερούνται νομοθετικού πλαισίου. Είναι προφανές ότι το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο κρίνεται ανεπαρκές και χαρακτηρίζεται από ατέλειες.

Όσον αφορά το τέταρτο ερευνητικό ερώτημα, για τον αν είναι σκόπιμο να γίνονται οι έλεγχοι με ανοίγματα τραπεζικών λογαριασμών, παρόλο που έως σήμερα έχουν ολοκληρωθεί αρκετοί φορολογικοί έλεγχοι για την αποστολή εμβασμάτων στο εξωτερικό, το 91,8% θεωρεί ότι ορθότερος έλεγχος γίνεται με την επεξεργασία των τραπεζικών λογαριασμών, καθώς υποστηρίζεται ότι με αυτόν τον τρόπο είναι πιο δύσκολη η απόκρυψη φορολογητέας ύλης. Επιπρόσθετα, υποστηρίζεται ότι είναι και πιο δίκαιος τρόπος για το φορολογούμενο.

Παρόλο που τα αποτελέσματα της έρευνας δείχνουν ότι οι ελεγκτές του Κ.Ε.ΦΟ.ΜΕ.Π. συστήνουν τη μέθοδο των τραπεζικών καταθέσεων, τη βρίσκουν πιο δύσκολη και χρονοβόρα. Περίπου το 50% των ερωτηθέντων θεωρεί ότι τα πιστωτικά

ιδρύματα δεν παρέχουν όλες τις πληροφορίες σχετικά με τους τραπεζικούς λογαριασμούς και ένα 25% δεν βρίσκει απαραίτητο εργαλείο το Σύστημα Μητρώων Τραπεζικών Λογαριασμών και Λογαριασμών Πληρωμών. Η δυσαρέσκεια των ελεγκτών για τα πιστωτικά ιδρύματα προφανώς σχετίζεται ως προς το χρόνο απόδοσης της πληροφορίας και όχι για την ίδια την πληροφορία. Οι εξελίξεις στον τραπεζικό κλάδο, δηλαδή οι συγχωνεύσεις των τραπεζών προκαλούν δυσκολίες στην ανεύρεση αρχείων για τα παρελθόντα ελεγχόμενα έτη και δεν επιτυγχάνεται η άμεση αποστολή.

Στην παρούσα έρευνα υπήρχαν κάποιοι περιορισμοί, όπως ότι η ερευνά που διενεργήθηκε βασίστηκε μόνο στο ελεγκτικό προσωπικό του Κέντρου Ελέγχου Φορολογουμένων Μεγάλου Πλούτου και δεν έλαβε υπόψη της τους ελεγκτές σε άλλες εφορίες που ασχολούνται σε μικρότερο βαθμό με τους ελέγχους για την διαπίστωση προσαύξησης περιουσίας.

Κατά τη διεξαγωγή της έρευνας τηρήθηκαν όλοι οι κανόνες εμπιστευτικότητας και δεοντολογίας, με σκοπό τη διαφύλαξη της ανωνυμίας και την τήρηση του απορρήτου των προσωπικών δεδομένων των συμμετεχόντων, δεδομένου ότι η συλλογή και επεξεργασία των ευαίσθητων δεδομένων θα πραγματοποιηθεί αποκλειστικά για στατιστικούς και ερευνητικούς σκοπούς και οι συμμετέχοντες θα ενημερωθούν για τους σκοπούς και τους στόχους της έρευνας πριν τη συμμετοχή τους.

Το ερωτηματολόγιο και η επιστολή που το συνόδευε κατατέθηκε στη διοίκηση του Κ.Ε.ΦΟ.ΜΕ.Π., προκειμένου να δοθεί έγκριση να διανεμηθούν τα ερωτηματολόγια στο προσωπικό.

Η επιστολή που συνόδευε το ερωτηματολόγιο εξηγούσε στον κάθε συμμετέχοντα το λόγο εκπόνησης της έρευνας, που είναι η απόκτηση του Μεταπτυχιακού Διπλώματος στο τμήμα Δημόσια Οικονομική και Πολιτική στο Τ.Ε.Ι. Πειραιά και διαβεβαίωνε ότι η συμπλήρωσή του ερωτηματολογίου είναι ανώνυμη και τα δεδομένα που θα συλλεχθούν θα χρησιμοποιηθούν μόνο για ποσοτική ανάλυση και επίσης, ότι τα αποτελέσματα της έρευνας προορίζονται αποκλειστικά για ακαδημαϊκή χρήση στη συγκεκριμένη διπλωματική εργασία.

Προαπαιτούμενο για τη συμμετοχή στην έρευνα ήταν η συγκατάθεση των ατόμων που έλαβαν μέρος και η επεξήγηση ότι η συμμετοχή τους είναι καθαρά επί εθελοντικής βάσης και ότι αν επιθυμούν μπορούν να αποχωρήσουν από την έρευνα και να μη συμπληρώσουν το ερωτηματολόγιο.

Θα ήταν χρήσιμο να διεξαχθεί μελλοντική έρευνα για τον τρόπο διενέργειας των φορολογικών ελέγχων για τη διαπίστωση προσαύξησης περιουσίας, όταν η

συγκέντρωση της πληροφορίας θα είναι γρήγορα και εύκολα αξιοποιήσιμη με τα εργαλεία που διαθέτει πλέον η Φορολογική Διοίκηση σε μηχανογραφικές υπηρεσίες και σε τραπεζικές συναλλαγές και η ανάλυση κεφαλαίου προηγούμενων ετών θα προσδιορίζεται διαφορετικά.

Επιπρόσθετα, θα μπορούσε να διεξαχθεί εκ νέου σε μελλοντικό χρόνο η παρούσα έρευνα ώστε να συγκριθούν τα αποτελέσματα αυτής της έρευνας με μελλοντικές αν και ενδεχομένως στο μέλλον οι φορολογικοί έλεγχοι για την προσαύξηση περιουσίας θα γίνονται με την επεξεργασία των τραπεζικών καταθέσεων.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ελληνόγλωσση

- Γραβιάς, Κ., *Η Ανάλωση Κεφαλαίου (θεωρία και πράξη)*, Επιστημονικές Εκδόσεις Taxheaven, Αθήνα, 2013
- Κυριαζόπουλος Π., Σαμαντά Ε., *Μεθοδολογία Έρευνας Εκπόνησης Διπλωματικών Εργασιών*, Σύγχρονη Εκδοτική, Αθήνα 2011
- Νεγκάκης Χ., Ταχυνάκης Π., *Σύγχρονα θέματα ελεγκτικής και εσωτερικού ελέγχου*, Εκδόσεις Διπλογραφία, Αθήνα 2013
- Σγουρινάκης Ν., *Κώδικας Φορολογίας Εισοδήματος, ερμηνεία και λογιστική αντιμετώπισης*, Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα 2012
- Σταματόπουλος Δ., Καραβοκύρης Α., *Κώδικας Φορολογίας Εισοδήματος*, Τράπεζα Φορολογικής Πληροφόρησης, Αθήνα 2012
- Σταματόπουλος Δ., Καραβοκύρης Α., *Κώδικας Φορολογίας Εισοδήματος*, Τράπεζα Φορολογικής Πληροφόρησης, Αθήνα 2014
- Σταματόπουλος Δ., Καραβοκύρης Α., *Φορολογία Εισοδήματος Φυσικών και Νομικών Προσώπων*, Εκδόσεις Forin Σταματόπουλος, Αθήνα 2017
- Τάτσος Ν., *Θεωρία των Φόρων και Φορολογική Πολιτική*, Εκδόσεις Κριτική, Αθήνα 2012

Ξενόγλωσση

- Peters, B. G., & Pierre, J. (2006). *Handbook of public policy*. Sage, London 2006

ΑΡΘΡΟΓΡΑΦΙΑ

- García- Peñalosa, C. & Turnovsky, S. J. (2007). Growth, Income Inequality, and Fiscal Policy: What Are the Relevant Trade- offs?. *Journal of Money, Credit and Banking*, 39(2- 3), 369-394.

ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

- Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, 1994. Νόμος υπ. αριθ. 2238 *Κύρωση του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος* (ΦΕΚ τεύχος Α 151/1994). Αθήνα: Εθνικό Τυπογραφείο.
- Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, 2008. *Σύνταγμα της Ελλάδας* (ΦΕΚ τεύχος Α 120/2008). Αθήνα: Εθνικό Τυπογραφείο.
- Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, 2010. Νόμος υπ. αριθ. 3888 *Εκούσια κατάργηση φορολογικών διαφορών, ρύθμιση ληξιπρόθεσμων χρεών, διατάξεις για την αποτελεσματική τιμωρία της φοροδιαφυγής και άλλες διατάξεις* (ΦΕΚ τεύχος Α 175/2010). Αθήνα: Εθνικό Τυπογραφείο.

- Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, 2013. Νόμος υπ. αριθ. 4141 *Επενδυτικά εργαλεία ανάπτυξης, παροχή πιστώσεων και άλλες διατάξεις* (ΦΕΚ τεύχος Α 81/2013). Αθήνα: Εθνικό Τυπογραφείο.
- Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, 2013. Νόμος υπ. αριθ. 4170 Ενσωμάτωση της οδηγίας 2011/16/ΕΕ, ρύθμιση θεμάτων της ΕΛ.Τ.Ε., αναμόρφωση Οργανισμού του Ν.Σ.Κ.(ΦΕΚ τεύχος Α 163/2013). Αθήνα: Εθνικό Τυπογραφείο.
- Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, 2013. Νόμος υπ. αριθ. 4172 *Φορολογία Εισοδήματος, επείγοντα μέτρα εφαρμογής του Ν.4046/2012 του Ν.4093/2012 και του Ν.4127/2012* (ΦΕΚ τεύχος Α 167/2013). Αθήνα: Εθνικό Τυπογραφείο.
- Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, 2013. Νόμος υπ. αριθ. 4174 Φορολογικές διαδικασίες και άλλες διατάξεις (ΦΕΚ τεύχος Α 170/2013). Αθήνα: Εθνικό Τυπογραφείο.
- Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, 2014. Προεδρικό Διάταγμα 2011 *Οργανισμός Υπουργείου Οικονομικών* (ΦΕΚ τεύχος Α 178/2014). Αθήνα: Εθνικό Τυπογραφείο.
- Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, 2016. Νόμος υπ. αριθ. 4387 *Ενιαίο Σύστημα Κοινωνικής Ασφάλειας-Μεταρρύθμιση Ασφαλιστικού-συνταξιοδοτικού συστήματος-Ρυθμίσεις Φορολογίας εισοδήματος και τυχερών παιγνίων και άλλες διατάξεις* (ΦΕΚ τεύχος Α 85/2016). Αθήνα: Εθνικό Τυπογραφείο.
- Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, 2016. Νόμος υπ. αριθ. 4446 *Πτωχευτικός Κώδικας, Διοικητική Δικαιοσύνη, Τέλη-παράβολα, Οικειοθελής Αποκάλυψη φορολογητέας ύλης παρελθόντων ετών, Ηλεκτρονικές Συναλλαγές, Τροποποιήσεις του ν.4270/2014 και λοιπές διατάξεις* (ΦΕΚ τεύχος Α 240/2016). Αθήνα: Εθνικό Τυπογραφείο.

ΕΓΚΥΚΛΙΟΙ

- Υπουργείο Οικονομικών (2013). Εγκύκλιος 1033 της 21- 2-2013. *Διευκρινήσεις στο πλαίσιο χειρισμού των υποθέσεων φορολογούμενων που έχουν αποστείλει εμβάσματα στο εξωτερικό τα έτη 2009-2011*
- Υπουργείο Οικονομικών (2013). Εγκύκλιος 1124 της 29-5-2013. *Ανακαθορισμός της καθ' ύλην αρμοδιότητας μεταξύ των Δ.Ο.Υ. και των Ελεγκτικών Κέντρων σε θέματα φορολογικού ελέγχου*
- Υπουργείο Οικονομικών (2013). Εγκύκλιος 1076 της 26-3-2015 *Οδηγίες για την ορθή εφαρμογή του εναλλακτικού τρόπου υπολογισμού της ελάχιστης φορολογίας εισοδήματος(άρθρα 30-34 του Ν.4172/2013)*
- Υπουργείο Οικονομικών (2014). Εγκύκλιος 1228 της 25-10-2014 *Παροχή πρόσθετων οδηγιών στο πλαίσιο χειρισμού των υποθέσεων φορολογούμενων που αποστέλλουν εμβάσματα στο εξωτερικό κατά τα έτη 2009-2011*
- Υπουργείο Οικονομικών (2012). Εγκύκλιος 1142 της 31-05-2012 *Εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 12 του Ν.3943/2011 περί κατοικίας και αλλαγής κατοικίας*
- Υπουργείο Οικονομικών (2010). Εγκύκλιος 1135 της 04-10-2010 *Κοινοποίηση των άρθρων 8-12, 15, 17, 18, 69 και 74 του Ν.3842/2010*

- Υπουργείο Οικονομικών (2015).Α.Υ.Ο. 4105 της 10-06-2015 *Σύσταση, συγκρότηση και ορισμός μελών Ομάδας Εργασίας στο Υπουργείο Οικονομικών για την αυτοματοποίηση της ελεγκτικής διαδικασίας προσδιορισμού προσαύξησης περιουσίας μέσω καθορισμού παραμέτρων μηχανογραφικής εφαρμογής διαχείρισης συνολικών δεδομένων Υπουργείου Οικονομικών και πιστωτικών ιδρυμάτων*

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΣΥΜΒΟΥΛΕΙΟΥ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

- Συμβούλιο της Επικρατείας, 2016.Απόφαση 884/2016 *Ερμηνεία του άρθρου 48 παρ.3 εδ. α και β Κ.Φ.Ε.(ν.2238/94) κατόπιν προδικαστικών ερωτημάτων που υπεβλήθησαν με την απόφαση ΔΕΑ 5/2016*

ΔΙΑΔΥΚΤΙΑΚΕΣ ΠΗΓΕΣ

www.taxheaven.gr/pages/klimakes

www.forin.gr

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ-ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

Το παρόν ερωτηματολόγιο εντάσσεται σε έρευνα που πραγματοποιείται στο πλαίσιο της διπλωματικής εργασίας με τίτλο «Η Ανάλυση Κεφαλαίου και η επίκλησή της στον Έλεγχο Αποστολής Εμβασμάτων σε συνθήκες οικονομικής κρίσης στην Ελλάδα» που εκπονείται από τη μεταπτυχιακή φοιτήτρια, στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Δημόσια Οικονομική & Πολιτική» του Α.Ε.Ι Πειραιά Τ.Τ. Σπυριδούλα Κρίκα, εφοριακό υπάλληλο με οργανική θέση ελεγκτή στο Κέντρο Ελέγχου Φορολογουμένων Μεγάλου Πλούτου (Κ.Ε.ΦΟ.ΜΕ.Π.). Η συμπλήρωση του ερωτηματολογίου δεν απαιτεί περισσότερο από 10 λεπτά. Η συμβολή σας στην ολοκλήρωση της έρευνας είναι πολύ σημαντική.

Η συμπλήρωση του ερωτηματολογίου είναι ανώνυμη και τα δεδομένα που θα συλλεχθούν θα χρησιμοποιηθούν μόνο για την ποσοτική ανάλυση της έρευνας και προορίζονται αποκλειστικά για την εκπόνηση της συγκεκριμένης διπλωματικής εργασίας.

ΕΝΟΤΗΤΑ 1: ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

1. Παρακαλώ σημειώστε το φύλο σας.

- Άνδρας
- Γυναίκα

2. Παρακαλώ σημειώστε την ηλικιακή κατηγορία στην οποία ανήκετε.

Κάτω των 30 ετών	Από 30 έως 40 ετών	Από 41 έως 50 ετών	Από 51 έως 55 ετών	Άνω των 55 ετών

3. Παρακαλώ επιλέξτε την βαθμίδα εκπαίδευσης που έχετε ολοκληρώσει.

- Υποχρεωτική εκπαίδευση
- Δευτεροβάθμια εκπαίδευση
- Τριτοβάθμια εκπαίδευση
- Μεταπτυχιακή εκπαίδευση
- Διδακτορική εκπαίδευση

4. Πόσα έτη εργάζεστε στο Υπουργείο Οικονομικών; Παρακαλώ σημειώστε μία από τις επιλογές που ακολουθούν.

- 0-10 έτη
- 11-20 έτη
- 21-30 έτη
- 31 έτη και άνω

5. Πόσο διάστημα εργάζεστε στο Κ.Ε.ΦΟ.ΜΕ.Π.(Κέντρο Ελέγχου Φορολογούμενων Μεγάλου Πλούτου); Παρακαλώ σημειώστε μία από τις επιλογές που ακολουθούν.

- 0-1 έτη
- 1-2 έτη
- 2-3 έτη
- 3-4 έτη

6. Πόσα έτη ασχολείστε με τους ελέγχους της αποστολής εμβασμάτων στο εξωτερικό; Παρακαλώ σημειώστε μία από τις επιλογές που ακολουθούν.

- 0-1 έτη
- 1-2 έτη
- 2-3 έτη
- 3-4 έτη

ΕΝΟΤΗΤΑ 2: ΤΡΕΧΟΥΣΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΣΤΟΝ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟ ΤΗΣ ΑΝΑΛΩΣΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

Στη συνέχεια ακολουθούν κάποιες προτάσεις σχετικά με τις τρέχουσες πρακτικές στον προσδιορισμό της ανάλωσης κεφαλαίου. Για κάθε μία από αυτές τις προτάσεις παρακαλώ δηλώστε το βαθμό που συμφωνείτε ή διαφωνείτε, σημειώνοντας με X στο αντίστοιχο πεδίο.

	Διαφωνώ απόλυτα	Μάλλον διαφωνώ	Ούτε συμφωνώ /ούτε διαφωνώ	Μάλλον συμφωνώ	Συμφωνώ απόλυτα
7. Ο τρόπος με τον οποίο σήμερα γίνεται ο προσδιορισμός της ανάλωσης κεφαλαίου προηγούμενων ετών αποτυπώνει την πραγματικότητα.					
8. Ο τεκμαρτός προσδιορισμός του φορολογητέου εισοδήματος είναι σωστή πρακτική.					
9. Ο τρόπος με τον οποίο σήμερα γίνεται ο προσδιορισμός της ανάλωσης κεφαλαίου προηγούμενων ετών είναι δίκαιος για το φορολογούμενο.					
10. Ο τρόπος προσδιορισμού του ελάχιστου ποσού διαβίωσης ανέρχεται σε πραγματικά επίπεδα.					

ΕΝΟΤΗΤΑ 3: ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΠΟΥ ΕΠΙΔΡΟΥΝ ΣΤΟΝ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟ ΑΝΑΛΩΣΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ
--

Στη συνέχεια ακολουθούν κάποιες ερωτήσεις σε σχέση με επιμέρους παράγοντες που αφορούν στον προσδιορισμό της ανάλωσης κεφαλαίου.

11. Πιστεύετε ότι θα έπρεπε στην ανάλωση κεφαλαίου να αφαιρούνται οι πραγματικές δαπάνες και όχι οι αντικειμενικές δαπάνες διαβίωσης (τεκμήρια διαβίωσης);

- Ναι
- Όχι

12. Τα τελευταία έτη πραγματοποιήθηκε αύξηση στις αντικειμενικές δαπάνες διαβίωσης. Κατά την άποψή σας, σε ποιο βαθμό οι νέες αντικειμενικές δαπάνες διαβίωσης αντανακλούν τις πραγματικές; Παρακαλώ επιλέξτε **μία** από τις ακόλουθες φράσεις.

- Οι νέες αντικειμενικές δαπάνες διαβίωσης υπερβαίνουν κατά πολύ τις πραγματικές
- Οι νέες αντικειμενικές δαπάνες διαβίωσης υπερβαίνουν λίγο τις πραγματικές
- Οι νέες αντικειμενικές δαπάνες διαβίωσης αντανακλούν πλήρως τις πραγματικές
- Οι νέες αντικειμενικές δαπάνες διαβίωσης υπολείπονται λίγο των πραγματικών
- Οι νέες αντικειμενικές δαπάνες διαβίωσης υπολείπονται κατά πολύ των πραγματικών
- Δεν γνωρίζω/Δεν απαντώ

13. Πιστεύετε ότι ο προσδιορισμός της ανάλωσης κεφαλαίου προηγούμενων ετών επιβαρύνει τους φορολογούμενους με χαμηλά εισοδήματα;

- Ναι, επιβαρύνονται οι φορολογούμενοι με χαμηλά εισοδήματα
- Όχι, επιβαρύνονται οι φορολογούμενοι με υψηλά εισοδήματα
- Επιβαρύνονται το ίδιο οι φορολογούμενοι με χαμηλά εισοδήματα και με υψηλά εισοδήματα
- Δεν γνωρίζω/Δεν απαντώ

14. Πιστεύετε ότι θα έπρεπε να εντατικοποιηθούν οι έλεγχοι για την εύρεση προσαύξης περιουσίας στην περίοδο της οικονομικής κρίσης που διανύουμε;

- Ναι, οι έλεγχοι θα έπρεπε να είναι πολύ πιο εντατικοί
- Ναι, οι έλεγχοι θα έπρεπε να είναι κάπως πιο εντατικοί
- Όχι, οι έλεγχοι επαρκούν
- Όχι, οι έλεγχοι θα έπρεπε να είναι λιγότερο εντατικοί
- Δεν γνωρίζω/Δεν απαντώ

15. Πιστεύετε ότι οι έλεγχοι για την διαπίστωση προσαύξης περιουσίας στερούνται νομοθετικού πλαισίου ;

- Διαφωνώ απόλυτα
- Μάλλον διαφωνώ
- Ούτε συμφωνώ / ούτε διαφωνώ
- Μάλλον συμφωνώ
- Συμφωνώ απόλυτα

ΕΝΟΤΗΤΑ 4: ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΑΝΤΙ ΤΟΥ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΥ ΑΝΑΛΩΣΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

Στη συνέχεια, ακολουθούν κάποιες προτάσεις σχετικά με εναλλακτικές πρακτικές που μπορούν να χρησιμοποιηθούν αντί του προσδιορισμού ανάλωσης κεφαλαίων. Για κάθε μία από αυτές τις προτάσεις, παρακαλώ δηλώστε το βαθμό που συμφωνείτε ή διαφωνείτε, σημειώνοντας με X το αντίστοιχο κουτάκι.

	Διαφωνώ απόλυτα	Μάλλον διαφωνώ	Ούτε συμφωνώ ούτε διαφωνώ	Μάλλον συμφωνώ	Συμφωνώ απόλυτα
16. Τα πιστωτικά ιδρύματα σήμερα παρέχουν όλες τις απαιτούμενες πληροφορίες σχετικά με τους λογαριασμούς.					
17. Το Σύστημα Μητρώων Τραπεζικών Λογαριασμών και Λογαριασμών Πληρωμών είναι απαραίτητο εργαλείο για την ταχύτερη διεκπεραίωση των ελέγχων.					
18. Το άνοιγμα τραπεζικών λογαριασμών επιτρέπει τον ορθότερο έλεγχο για την αποστολή εμβασμάτων στο εξωτερικό συγκριτικά με την ανάλωση κεφαλαίου.					
19. Το άνοιγμα τραπεζικών λογαριασμών καθιστά δυσκολότερη την απόκρυψη εισοδημάτων.					
20. Το άνοιγμα τραπεζικών λογαριασμών επιτρέπει τον πιο δίκαιο για τον φορολογούμενο έλεγχο για την αποστολή εμβασμάτων στο εξωτερικό συγκριτικά με την ανάλωση κεφαλαίου.					
21. Η επεξεργασία των τραπεζικών δεδομένων είναι ευκολότερη από τον υπολογισμό της ανάλωσης κεφαλαίου.					
22. Η επεξεργασία των τραπεζικών δεδομένων είναι ταχύτερη από τον υπολογισμό της ανάλωσης κεφαλαίου.					